

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียน การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.2 จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 1.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.5 คุณภาพผู้เรียน
 - 1.6 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แบบฝึกทักษะ
 - 2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ
 - 2.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
 - 2.3 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ
 - 2.4 ลักษณะที่ดีของแบบฝึกทักษะ
 - 2.5 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
3. การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 - 3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.2 แนวคิดสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.3 แนวการจัดการเรียนรู้

- 3.4 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 3.5 ประเภทของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 3.6 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
- 3.7 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
- 3.8 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
- 3.9 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
- 4. การอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ
 - 4.1 ความหมายของการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ
 - 4.2 ความสำคัญของการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ
 - 4.3 ขั้นตอนการสอนการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ
- 5. การจัดการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และการอ่านและการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ
 - 5.1 ความหมายของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และการอ่านและการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ
 - 5.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 6. ความใฝ่เรียนรู้
 - 6.1 ความหมายของความใฝ่เรียนรู้
 - 6.2 องค์ประกอบของความใฝ่เรียนรู้
 - 6.3 ประเภทของความใฝ่เรียนรู้
 - 6.4 คุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้
 - 6.5 เครื่องมือวัดความใฝ่เรียนรู้
- 7. การอ่าน
 - 7.1 ความหมายของการอ่าน
 - 7.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 7.3 การสอนการอ่าน
 - 7.4 ประโยชน์ของการอ่าน
 - 7.5 การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน
- 8. การเขียน
 - 8.1 ความหมายของการเขียน

- 8.2 ความสำคัญของการเขียน
- 8.3 การสอนการเขียน
- 8.4 ประโยชน์ของการเขียน
- 8.5 การวัดและประเมินผลทักษะการเขียน
- 9. การคิดวิเคราะห์
 - 9.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์
 - 9.2 ลักษณะของการคิดวิเคราะห์
 - 9.3 จุดมุ่งหมายของการคิดวิเคราะห์
 - 9.4 องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์
 - 9.5 ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์
 - 9.6 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์
 - 9.7 การวัดและประเมินผลการคิดวิเคราะห์
- 10. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 10.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 10.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 10.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 10.4 หลักในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบเลือกตอบ

- 11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 11.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 11.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 1-15) ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีหลักการดังนี้

1. หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่จัดทำขึ้นเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติที่มีจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ มีทักษะ เจตคติ รวมทั้งมีคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยไปพร้อมกับความเป็นสากล

1.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่จัดทำขึ้นเพื่อปวงชนและประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เสมอภาคและเท่าเทียมกัน

1.3 เป็นหลักสูตรที่มีการกระจายอำนาจ และให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น

1.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นในด้านของสาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ รวมถึงเวลาในการจัดการเรียนรู้

1.5 เป็นหลักสูตรที่มีการมุ่งเน้นในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

2. จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งในการสื่อสาร การคิด นำไปสู่การแก้ปัญหา รู้จักใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

2.2 เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งให้เห็นคุณค่าตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา เป็นผู้มีวินัยดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี รักการออกกำลังกาย มีสุขนิสัยที่ดี

2.4 เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.5 เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกในความเป็นไทย ตระหนักในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มุ่งผลประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะ และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ 5 ประการ ดังนี้

3.1 มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการรับฟังข่าวสารที่เป็นประโยชน์ เป็นจริงเลือกรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเป็นจริง ด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ และสามารถสื่อสารถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ความรู้สึกลงของตน รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อนตนเองและสังคม

3.2 มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3.3 มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา ให้สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ที่เข้ามาได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง บนพื้นฐานของคุณธรรมมีเหตุมีผล เข้าใจและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม รู้จักแสวงหาความรู้เพื่อใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงสังคมและส่วนรวม

3.4 มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เรียนรู้ด้วยตนเองและนำทักษะกระบวนการไปใช้ในการดำรงชีวิต สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อให้อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

3.5 มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีความรู้ในทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ พัฒนาตนเองให้เท่าทันเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แก้ปัญหาในการทำงานตามหลักความถูกต้องและคุณธรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลกดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

5. คุณภาพผู้เรียน

คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนควรมีคุณภาพในประเด็นดังต่อไปนี้

5.1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

5.2 มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และมีมารยาทในการเขียน

5.3 เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

5.4 สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ

แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5.5 เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำ บทอาขยานและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

6. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูด แสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ สาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 2 การเขียนของ
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีมาตรฐานและตัวชี้วัด ดังนี้

ตาราง 1 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และ
ความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรัก
การอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ 2. บอกความหมายของคำ และ ข้อความที่อ่าน	การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำ คล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วย คำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่น้อยกว่า 600 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูป วรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ ตรงตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ
	3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - นิทาน - เรื่องสั้น ๆ - บทร้องเล่นและบทเพลง - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	6. อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่ อ่าน	การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	7. บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็น ในชีวิตประจำวัน	การอ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ประกอบด้วย - เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่พบเห็นใน ชีวิตประจำวัน - เครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและแสดงอันตราย
	8. มีมารยาท ในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ

ตาราง 2 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ	การเขียนสื่อสาร <ul style="list-style-type: none"> - คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - คำพื้นฐานในบทเรียน - คำคล้องจอง - ประโยคง่าย ๆ
	3. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มุ่งเน้นทักษะการอ่านและการเขียน โดยเน้นการอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานคือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวันไม่น้อยกว่า 600 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นประกอบด้วยคำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำและคำที่มีอักษรนำทั้งยังต้องสามารถอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องสั้น ๆ บทร้องเล่นและบทเพลง เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นด้วย สามารถอ่านหนังสือตามความสนใจได้ เช่น หนังสือที่สนใจและเหมาะสมกับวัย หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน อ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ประกอบด้วยเครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันเครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและแสดงอันตรายรวมถึงการมีมารยาทในการอ่าน เช่น ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่เล่นกันขณะที่อ่านและไม่ทำลายหนังสือ ทักษะการเขียนเป็นสิ่ง

สำคัญที่นักเรียนชั้น ป.1 ต้องได้รับการพัฒนาประกอบด้วย การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทยและการเขียนสื่อสารด้วย คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คำพื้นฐานในบทเรียน คำคล้องจอง ประโยคง่าย ๆ รวมถึงเน้นให้ผู้เรียนมีมารยาทในการเขียนเช่น เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่และบุคคล ภาษาไทยเป็นภาษาที่ทุกคนจะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน การที่ผู้เรียนในระดับชั้นเริ่มต้นเช่น ชั้น ป.1 เรียนรู้ในหลักการอ่านและการเขียนเป็นที่เข้าใจถ่องแท้และสามารถนำไปใช้ได้ดีย่อมส่งผลให้สามารถเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบฝึกทักษะ

นวัตกรรมทางการศึกษาที่มีบทบาทและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จคือ แบบฝึกทักษะ ซึ่งช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี แบบฝึกทักษะมักมีชื่อเรียกหลายแบบที่แตกต่างกันออกไปได้แก่ ชุดการฝึก แบบฝึก แบบฝึกทักษะ แบบฝึกเสริมทักษะ เป็นต้นแต่ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยขอใช้คำว่า แบบฝึกทักษะ

1. ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกเสริมทักษะเป็นนวัตกรรมหรือเป็นการสอนอีกแบบหนึ่ง เรียกได้หลายชื่อเช่น แบบฝึก แบบฝึกทักษะ แต่ความหมายที่เหมือนกันคือ เป็นนวัตกรรมการสอนแบบหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเพราะแบบฝึกทักษะสามารถสนองความสนใจ ใครู้และความสามารถของผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ โดยการฝึกทักษะหลาย ๆ ด้าน แบบฝึกทักษะมีความจำเป็นและมีประโยชน์มาก จึงมีผู้ให้ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537, หน้า 147) ให้ความหมายของแบบฝึกว่า แบบฝึกเป็นสื่อการสอนที่สามารถอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนภาษาไทย แบบฝึกหัดเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนที่เหมาะสมสำหรับให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้นซึ่งแบบฝึกจะอยู่ท้ายเล่ม

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, หน้า 53) ได้กล่าวว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัดนั้นเป็นงานหรือกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนทำหลังจาก

เรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ มีจุดประสงค์เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างถ่องแท้มากยิ่งขึ้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2550, หน้า 38) กล่าวว่า การพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน นั้นอาศัยแบบฝึกทักษะที่มีความหลากหลายและมีปริมาณเพียงพอแก่นักเรียน ครูสามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้เพื่อนำมาสรุปรวบยอดความคิดและหลักการสำคัญของการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะนี้นักเรียนสามารถที่ตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองหลังจบบทเรียนได้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, หน้า 111) ได้กล่าวว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด หรือเรียกว่า แบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อสำหรับการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง ที่เป็นส่วนเสริมเพื่อให้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะเพิ่มขึ้น แบบฝึกทักษะส่วนใหญ่จะอยู่ท้ายบทเรียน และบางวิชาจะแยกเป็นแบบฝึกหัดอีกเล่มต่างหาก

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551, หน้า 87) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่งที่มีคุณสมบัติในการช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนได้เป็นอย่างดีในการเรียนเรื่องใด ๆ หากผู้สอนมีการออกแบบการจัดทำแบบฝึกทักษะที่ดีย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละคน และมีความแม่นยำในเรื่องที่ต้องการฝึก รวมทั้งผู้เรียนยังได้คุณลักษณะการคิดเป็น มีความรับผิดชอบและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ

ศุภวัฒน์ จินใจ (2552, หน้า 24) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการช่วยให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น แบบฝึกส่งเสริมให้นักเรียนเกิดมวลงประสบการณ์ต่าง ๆ เมื่อฝึกทำบ่อย ๆ จะเกิดทักษะและความชำนาญสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ภรินทร วารินกัญ (2553, หน้า 34) ได้กล่าวว่า แบบฝึกคืองานหรือกิจกรรมที่ครูจัดประสบการณ์ขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และมีทักษะในเรื่องนั้น ๆ ได้เร็วขึ้น ชัดเจน และกว้างขวางมากยิ่งขึ้นจนทำให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญ และประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพแล้วสามารถนำไปใช้ในการเรียนในวิชาต่าง ๆ ได้

นารี ศรีปัญญา (2556, หน้า 46) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการฝึกทักษะให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทบทวนความรู้ ความเข้าใจหลังจากเรียนจบเนื้อหาไปแล้วทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะหมายถึง ภาระงาน หรือกิจกรรมที่ครูสร้างขึ้นในหน่วย การเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหนึ่ง ๆ เพื่อจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา ความคิดรวบยอดในเรื่องนั้น ๆ และเพื่อประเมินความรู้ของผู้เรียน หลังเรียนจบเนื้อเรื่องว่าผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจมากน้อยเพียงใด แบบฝึกทักษะยังเป็น ผู้ช่วยครูได้เป็นอย่างดีในการช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้นและผู้เรียนสามารถ ทบทวนแบบฝึกทักษะหลังเรียนจบเนื้อหาแล้วโดยเป็นการฝึกทบทวนเนื้อหาด้วยตนเองอีก ทางหนึ่ง

2. ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็น อย่างมาก ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านที่ได้ศึกษาไว้และได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบ ฝึกทักษะดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, หน้า 111) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญ เพราะเป็นวิธีการสอนที่คืออย่างหนึ่ง และเป็นผู้ช่วยครูเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้เรียนสนุกอีก อย่างหนึ่ง เมื่อนักเรียนได้ทำแบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัดมาก ๆ จะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาส นำความรู้เหล่านั้นมาใช้ในการเรียนและเกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้นด้วย

จันทร์ภา อุณจิตต์ (2551, หน้า 16) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญมาก เพราะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้น และแบบฝึกยังเปรียบเสมือนกับผู้ช่วยที่ดี ของครู อันจะส่งผลให้การสอนของครูประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดีด้วย

เตื่อนจิต นาราช (2553, หน้า 50) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะนั้นเปรียบเสมือน เทคนิคการสอนของครูผู้สอนอีกแบบหนึ่ง เพราะว่าการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดมาก ๆ นั้น จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในทักษะวิชานั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี เพราะ เมื่อเรียนจบเนื้อหาแล้วนักเรียนยังสามารถกลับมาทบทวนการเรียนเพื่อความเข้าใจที่ ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

สมพงษ์ ศรีพยาด (2553, หน้า 42) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญใน การพัฒนาการเรียนการสอนทุกวิชา โดยเฉพาะแบบฝึกทักษะที่พัฒนาภาษาเพราะช่วยให้ เกิดการเรียนรู้รอบด้าน เกิดแรงจูงใจและสามารถที่จะกลับมาทบทวนมวลความรู้ที่เคย เรียนมาแล้ว ทำให้ทราบความก้าวหน้าและความบกพร่องช่วยให้นำไปปรับปรุงพัฒนาให้ดี มากยิ่งขึ้น

วารุณี ศิริมาต (2556, หน้า 63) ได้กล่าวว่า แบบฝึกเสริมทักษะนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากแบบฝึกทักษะนั้นเป็นสื่อและอุปกรณ์อย่างหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งครูสามารถนำแบบฝึกทักษะไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนและยังเป็นผู้ช่วยครูได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แบบฝึกทักษะยังจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนและได้พัฒนาการเรียนและมีทักษะด้านต่าง ๆ ได้เพิ่มเติมด้วย

ทักษิณ คุณพิภาค (2561, หน้า 29) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากแบบฝึกทักษะนั้นเป็นสิ่งที่ จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะในเนื้อหาและวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้การทำแบบฝึก มาก ๆ จะส่งเสริมให้นักเรียนนั้นมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เพราะการเรียนแบบ ฝึกทักษะนั้นนักเรียนได้มีโอกาสที่จะนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว นำไปฝึกฝึกให้เกิดความ เข้าใจในเนื้อหาและมีความรู้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อครูผู้สอนเป็นอย่างมาก เปรียบเสมือน ผู้ช่วยที่ดีอีกแบบหนึ่ง เพราะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายตามเนื้อหาที่ ครูจัดเตรียมให้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนสามารถย้อนกลับมา ทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว เป็นการทบทวนและสร้างความรู้ให้มีความแม่นยำลึกซึ้ง และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

การสร้างเครื่องมือที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสำคัญ มาก ดังนั้นในการสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงหลักในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะที่ดีและ เหมาะสมกับผู้เรียน ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึง ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538, หน้า 145-146) อ้างถึงใน บังอร บารมีช่วย, 2550, หน้า 39-40) กล่าวถึงขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ จากจุดประสงค์การเรียน และควรศึกษา ควบคู่กับปัญหาที่เกิดในห้องเรียน
2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหา เพื่อใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะ
3. จัดทำวัตถุประสงค์ รูปแบบ และขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะ
4. สร้างแบบทดสอบ แล้ววินิจฉัยข้อบกพร่อง และตรวจสอบความ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สร้างขึ้น

5. สร้างบัตรฝึกหัด เพื่อใช้ทักษะย่อยแต่ละทักษะ
6. สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้คำอธิบายแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง
7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อบันทึกผลการเรียนและทำการบันทึก

เป็นระยะ

8. นำแบบฝึกไปทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ
9. นำแบบฝึกทักษะไปปรับปรุงแก้ไข
10. รวบรวมเป็นชุดจัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญญชีเพื่อประโยชน์

ต่อไป

ปิยาภรณ์ สร้อยระย้า (2547, หน้า 34) ได้กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกทักษะมีหลักในการสร้างดังนี้

1. ทำการสำรวจปัญหาและความต้องการ เมื่อเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูทำการรวบรวมปัญหาและระบุความต้องการในการแก้ปัญหาหรือ สำรวจความต้องการที่จะพัฒนาการเรียนในแต่ละจุดประสงค์

2. ทำการกำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกทักษะให้ชัดเจน เพื่อให้ครอบคลุมว่าผู้สร้างต้องการแก้ปัญหาอะไร

3. ทำการวิเคราะห์เนื้อหา คำที่เรียนในแต่ละจุดประสงค์ ว่าคำใดที่ต้องการแก้ปัญหา

4. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ โดยศึกษาวัยของเด็กในแต่ละวัยว่ามีความสนใจในการอ่านเป็นแบบใด

5. จัดทำกำหนดการสร้างกรอบแบบฝึกทักษะ ควรศึกษาว่าประกอบด้วยเรื่องใด มีกิจกรรม ความยาว และจะนำเสนออย่างไร

6. จัดทำแบบฝึกทักษะที่วางแผนไว้

7. นำแบบฝึกทักษะที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุง

8. จัดพิมพ์เพื่อ ให้ผู้เรียนนำไปใช้เรียนเสริมประสบการณ์

นารี ศรีปัญญา (2556, หน้า 48) ได้กล่าวว่า หลักในการสร้างแบบฝึก คือ

1. ผู้สร้างต้องศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน

2. กำหนดกรอบการสร้างแบบฝึก โดยคำนึงถึงจิตวิทยาการเรียนรู้

ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ลงมือฝึกกระทำด้วยตนเองบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้

4. มีการตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาก่อนนำไปใช้

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, หน้า 65) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะสอน ปัญหาจากนักเรียน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ศึกษารายละเอียดของหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์แต่ละกิจกรรม

3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดจากข้อ 1 แล้วนำมาสร้างแบบฝึก และเลือกว่าจะทำเรื่องใด กำหนดโครงเรื่องไว้

4. ศึกษารูปแบบการสร้างแบบฝึก

5. ออกแบบชุดฝึกให้มีความน่าสนใจ

6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุดให้มีข้อสอบก่อนและหลังเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้

7. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

8. ทดลองใช้ บันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

9. ปรับปรุงแก้ไขจนแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพตามที่ตั้งไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 79-95) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของแบบฝึก ว่ามี 3 ส่วน ไว้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะ จุดประสงค์การเรียนรู้

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้ แบบฝึกกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน

ส่วนที่ 3 ประกอบด้วย บรรณานุกรม ภาคผนวก

สรุปได้ว่า หลักในการสร้างแบบฝึกนั้นสิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงคือ เนื้อหาต้องตรงกับหลักสูตรในระดับที่สอนแล้วทำการวางโครงเรื่องเนื้อหา ออกแบบให้มีความน่าสนใจ ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกทักษะได้โดยเป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจและยัง

เป็นการทบทวนเนื้อเรื่องที่เรียนไปด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยโดยมีองค์ประกอบต่าง ๆ ตามหลักการของกระทรวงศึกษาธิการ

4. ลักษณะที่ดีของแบบฝึกทักษะ

ได้มีนักการศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

วิชัย เพ็ชรเรือง (2531, หน้า 77) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะที่ดีมีดังต่อไปนี้ ชุดฝึกต้องมีเอกภาพและความสมบูรณ์ในตัวเอง และต้องเกิดจากความต้องการของผู้เรียน และสังคมโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชา และสามารถบูรณาการให้เข้ากันกับการอ่าน รวมถึงมีแนวทางใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรม เพื่อให้สามารถสนองกับความรู้ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งต้องให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างแบบฝึกและนำไปแก้ปัญหาได้ อีกอย่างที่สำคัญคือควรคำนึงถึงพัฒนาการและวุฒิภาวะของผู้เรียนและให้ผู้เรียนได้รับสิ่งแปลกใหม่ที่น่าสนใจ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, หน้า 112) ได้กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ควรมีดังนี้

1. เป็นสิ่งที่ผู้เรียนเคยเรียนมาแล้ว
2. มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน
3. มีคำชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติ
4. ใช้เวลาไม่นาน เหมาะสม
5. ทำท่ายความสามารถของผู้เรียน น่าสนใจ
6. ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกตอบ
7. คำสั่งสั้นกระชับเข้าใจง่าย
8. มีหลากหลายรูปแบบ
9. มีการใช้หลักจิตวิทยาในการการสร้างแบบฝึก
10. ผู้เรียนสามารถคิดได้เร็วและได้รับความสนุกสนาน
11. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและเร้าความสนใจของผู้เรียน
12. เหมาะกับความสามารถของผู้เรียนและสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

นาří ศรีปัญญา (2556, หน้า 48) ได้กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของแบบฝึกควรมีลักษณะที่น่าสนใจ มีการจัดลำดับการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก มีความเหมาะสมกับวัย และระดับชั้น ควรมีหลายรูปแบบ และต้องสอดคล้องกับเนื้อหา มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เรียน

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะที่ดีควรตรงกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนมาแล้วเพราะเป็นการทบทวนเนื้อหาที่ตนเอง และต้องมีรูปแบบสวยงามน่าสนใจ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ผู้เรียนสามารถศึกษาแบบฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง

5. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ดังต่อไปนี้

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, หน้า 53-54) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ ไว้ดังนี้ แบบฝึกทักษะทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น และครูทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนในการเรียนของนักเรียนจากผลการทำแบบฝึก ยังช่วยให้สามารถฝึกให้เด็กทำงานตามลำพังได้ เป็นการช่วยลดภาระของครูในขณะเดียวกันเด็กก็ได้รับการฝึกฝนอย่างเต็มศักยภาพ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งหลักในการทำแบบฝึกนั้น จะต้องให้ผู้เรียนลงมือทำทันทีเมื่อเรียนจบบทเรียนนั้น ๆ ให้โอกาสได้ฝึกทำหลาย ๆ รอบ ในเรื่องที่ยังทำไม่ได้หรือยังไม่ถนัดจนเด็กสามารถทำได้ทุกจุดประสงค์ แบบฝึกทักษะยังใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนเมื่อเรียนจบในแต่ละเนื้อหา ทั้งยังเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงจุดเด่นและปัญหาต่าง ๆ ของผู้เรียนได้

จันทรา อุ่นจิตต์ (2551, หน้า 18) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะว่าแบบฝึกนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีมากยิ่งขึ้น และยังสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและสามารถจดจำคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน รวมทั้งยังทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะที่เรียน และได้ทราบความก้าวหน้าของการเรียนของตนเอง เมื่อเรียนจบเนื้อหาในเรื่องนั้นไปแล้วยังสามารถกลับมาทบทวนเนื้อหาเดิมได้ด้วยตนเองได้ด้วย สามารถนำมาวัดผลการเรียนได้ และผู้เรียนยังสามารถทราบข้อบกพร่องของตัวเองแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ แบบฝึกทักษะยังช่วยให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และยังช่วยลดภาระของครูได้มาก แบบฝึกทักษะเมื่อเรียนแล้วนักเรียนยังสามารถฝึกฝนการใช้ภาษาในการสื่อสารได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุนทร สันธพานนท์ (2551, หน้า 88-89) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์หลายอย่าง ได้แก่ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถของแต่ละคน แบบฝึกทักษะยังช่วยให้เกิดความรู้ที่คงทนแก่ผู้เรียน และยังสามารถซ่อมเสริมฝึกซ้ำให้เกิดความแม่นยำในเรื่องที่ฝึกตรวจความรู้ของตนเองได้ และสามารถฝึกได้ไม่จำกัดเวลา และ

สถานที่ในการฝึกฝน นักเรียนยังสามารถฝึกฝนความรับผิดชอบและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

เทียมจันทร์ ไสยวรรณ (2552, หน้า 37) ได้กล่าวว่า แบบฝึกมีความสำคัญเป็นอย่างมากและจำเป็นสำหรับการเรียนทักษะทางภาษา เพราะจะช่วยให้ผู้เรียน สามารถเรียนรู้และเข้าใจบทเรียนได้ดี จำคำศัพท์ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้คงทน เกิดความสนุกสนาน ขณะที่ทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง และผู้เรียนยังสามารถนำแบบฝึกทักษะมาทบทวนเนื้อหาในบทเรียนได้ด้วยตนเอง ทั้งยังสามารถทำให้ทราบข้อบกพร่องของผู้เรียน และนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ แบบฝึกทักษะยังทำให้ครูประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย และสะดวกในการเสริมทักษะทางภาษา เพื่อนำไปสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

นารี ศรีปัญญา (2556, หน้า 48) ได้กล่าวว่า ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะนั้นมีทั้งต่อครูผู้สอนและต่อผู้เรียน เพราะเป็นการช่วยลดภาระของครู เมื่อผู้เรียนได้ทำแบบฝึกทักษะ แล้วช่วยให้ได้ฝึกความรับผิดชอบด้วย ทั้งยังได้รับความสนุกสนานและประสบความสำเร็จในด้านของจิตใจในการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ของแต่ละคนนั้นมีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน แบบฝึกทักษะจึงสามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนอีกทางหนึ่ง เพราะว่าทำให้ทราบข้อบกพร่อง รวมทั้งทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนและยังได้มีแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดีเพิ่มขึ้น แบบฝึกทักษะยังส่งผลส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านภาษาและมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ดี

ประไทย ศุภวิทยาเจริญกุล (2557, หน้า 38) ได้กล่าวว่า ผู้ช่วยที่สำคัญของครูอีกแบบหนึ่งคือแบบฝึกทักษะ เพราะแบบฝึกทักษะนั้นมีประโยชน์สามารถช่วยประหยัดแรงงาน ลดค่าใช้จ่ายและลดเวลา แถมยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักประมวลความรู้ ประสบการณ์ ความเข้าใจในลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ นักเรียนเกิดการคิด ตัดสินใจ ประเมินความรู้ด้วยตนเอง ผู้ที่นำแบบฝึกไปใช้ก็สามารถประสบความสำเร็จได้เช่นกัน

สรุป แบบฝึกทักษะหมายถึง ภาระงาน หรือกิจกรรมที่ครูสร้างขึ้นในหน่วยการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหนึ่ง ๆ เพื่อจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา ความคิดรวบยอดในเรื่องนั้น ๆ และเพื่อประเมินความรู้ของผู้เรียน หลังเรียนจบเนื้อเรื่องว่าผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจมากน้อยเพียงใด แบบฝึกทักษะยังเป็นผู้ช่วยครูได้เป็นอย่างดีในการช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้นและผู้เรียนสามารถทบทวนแบบฝึกทักษะหลังเรียนจบเนื้อหาแล้วโดยเป็นการฝึกทบทวนเนื้อหาด้วยตนเองอีกทางหนึ่ง และแบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อครูผู้สอนเป็นอย่างมาก เปรียบเสมือนผู้ช่วยที่

คืออีกแบบหนึ่ง เพราะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้รู้อย่างหลากหลายตามเนื้อหาที่ครูจัดเตรียมให้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนสามารถย้อนกลับมาทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว เป็นการทบทวนและสร้างความรู้ให้มีความแม่นยำ ลึกซึ้ง และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ หลักในการสร้างแบบฝึกหัดนั้นสิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงคือเนื้อหาต้องตรงกับหลักสูตรในระดับที่สอนแล้วทำการวางโครงเรื่องเนื้อหา ออกแบบให้มีความน่าสนใจ ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดทักษะได้โดยเป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจและยังเป็นการทบทวนเนื้อเรื่องที่เรียนไปด้วย แบบฝึกหัดทักษะที่ดีควรตรงกับสิ่งที่ผู้เรียน ได้เรียนมาแล้วเพราะเป็นการทบทวนเนื้อหาตนเอง และต้องมีรูปแบบสวยงาม น่าสนใจ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ผู้เรียนสามารถศึกษาแบบฝึกหัดทักษะได้ด้วยตนเอง แบบฝึกหัดทักษะมีประโยชน์เป็นอย่างมากในการเรียนเป็นผู้ช่วยที่ดีของผู้สอนเพราะแบบฝึกหัดทักษะเป็นงานหรือกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้สรุป รวบรวมเนื้อหาที่เรียนมาแล้วรวมทั้งเป็นการประเมินความรู้ในเนื้อเรื่องที่เรียนมา แบบฝึกหัด ยังเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้วได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้สอนทราบ ความก้าวหน้าทางการเรียนแล้วแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที่ เป็นการสอนให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วย

การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการจัดการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือมีหลายแบบ มีการจัดการเรียนที่แตกต่างกันออกไป ดังต่อไปนี้

การเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการทำงานที่ม รู้จักการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม มีความรับผิดชอบและยังทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนทำงานเป็นทีม มีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับการสอนและช่วยเพื่อนสมาชิกให้ได้รับความรู้ด้วย เป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ความสำเร็จเป็นของกลุ่ม (Slavin, 1987) และ (Johnson and Johnson, 1992) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ ว่าเป็นการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนได้ช่วยเหลือร่วมมือกันในการทำงานเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบ ผลงานของแต่ละคน ผลคะแนน นำมารวมกันเพื่อเฉลี่ยเป็นรางวัลของกลุ่ม และได้รับความสำเร็จร่วมกัน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559,

หน้า 183–189) การเรียนแบบร่วมมือเกี่ยวข้องกับแนวคิดหลายแนวคิด มีผู้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

มยุรี เพ็ชรพินิจ (2557, หน้า 39) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือคือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ฝึกคิด และลงมือปฏิบัติ ร่วมกับผู้อื่นในกลุ่มขนาดย่อย ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน กลุ่มละประมาณ 4–6 คน มีการทำงานเป็นทีม ร่วมกัน คิด รับผิดชอบทั้งส่วนตนและส่วนรวม เมื่อได้รับความสำเร็จ ความสำเร็จนั้นจะเป็นของผู้เรียนทุกคนในกลุ่ม

วิศดา ยืนสุข (2557, หน้า 27) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละประมาณ 4–5 คน ผู้เรียนมีความสามารถแตกต่างกัน มีเป้าหมายในการเรียนแบบเดียวกัน ผู้เรียนเก่งมีการช่วยเหลือผู้เรียนที่อ่อน ผลสำเร็จของกลุ่มเป็นของทุกคนร่วมกัน มีเรียนมีความรับผิดชอบทั้งส่วนตนและส่วนรวม ให้ดีที่สุดเพื่อเป้าหมายร่วมกัน

ทิตนา แชมมณี (2560, หน้า 98) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือคือ การจัดการเรียนการสอนโดยจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยมีการลดความสามารถของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งกลุ่มเก่ง กลาง อ่อน กลุ่มละประมาณ 4–6 คน ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมในเรื่องของ ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรียน ทั้งผู้เรียนกับผู้เรียน บทเรียนกับผู้เรียนและครูกับผู้เรียนเพราะว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเป็นสิ่งที่สำคัญและมีผลต่อผู้เรียนโดยตรง ต่อเพื่อนร่วมชั้น และครู

นิรมล เหลาสีหิ (2560, หน้า 44) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือหมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นในกลุ่มขนาดเล็ก แล้วทุกคนในกลุ่มช่วยกันเพื่อให้การเรียนไปสู่เป้าหมาย ผู้เรียนในกลุ่มจะมีความสามารถแตกต่างกัน ทั้ง เก่ง กลาง และอ่อน เพื่อประสบความสำเร็จผู้เรียนในกลุ่มทุกคนจะมีส่วนร่วมแล้วผลสำเร็จที่ได้จะเป็นของผู้เรียนทุกคนในกลุ่ม

Johnson and Johnson (1994, อ้างถึงใน ทิตนา แชมมณี, 2560, หน้า 99) กล่าวว่า การจัดการเรียนแบบร่วมมือมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนใน 3 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะแข่งขันกันในการเรียน ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนเพื่อให้ได้ดีกว่าเพื่อนหรือผู้อื่น เพื่อให้ได้ผลคะแนนที่ดีและได้รับการยกย่อง หรือเพื่อให้ตนเองได้รับสิ่งตอบแทนในลักษณะต่าง ๆ

2. ลักษณะต่างคนต่างเรียน คือ ผู้เรียนแต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น

3. ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ คือ ในขณะที่แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในงาน การเรียนของตนนั้น ก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย จอห์นสัน แอนจอห์นสัน ชี้ให้เห็นว่า ในปัจจุบันนี้การจัดการศึกษาได้มุ่งเน้นที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนแข่งขันกัน อาจทำให้เกิดความเคยชินในการแข่งขันผลประโยชน์กันมากกว่าการช่วยกันแก้ปัญหา เพราะฉะนั้นครูผู้สอนควรให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งสามลักษณะแต่เนื่องจากในปัจจุบันนี้สังคมได้มีการแข่งขันแบบรายบุคคลอยู่แล้ว เราจึงควรที่จะส่งเสริมการเรียนที่เป็นลักษณะร่วมมือกันแก้ปัญหา จะสามารถให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

2. แนวคิดสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิดของการเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

2.1 ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement theory) ของ Skinner

การเรียนแบบร่วมมือนั้นทุกคนมีหน้าที่ของแต่ละคนความสำเร็จนั้นคือความสำเร็จของทีมหรือกลุ่ม ดังนั้นในการทำงานจึงต้องมีการให้กำลังใจกัน อาจเป็นรางวัล หรือคำชมเชย เพื่อให้เกิดเป็นแรงกระตุ้นของสมาชิกให้ทำงานให้ดีที่สุด ซึ่งหลักการดังกล่าวมีพื้นฐานมาจากวิธีการปรับพฤติกรรมจากทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ ที่มีแนวคิดว่าการกระทำใด ๆ ที่ได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นและถ้าการกระทำใด ๆ ไม่ได้ได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มที่จะลดลงและหายไปในที่สุด

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) เป็นการเรียนแบบร่วมมือที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เหมือนกับอยู่ร่วมกันเป็นสังคมหนึ่ง ซึ่งในการทำงานร่วมกันนั้นย่อมส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพอันดีต่อกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และมีการสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว โดยจากทฤษฎีทางสังคมของแบนดูรา ได้กล่าวว่า คนเราเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเสมอซึ่งส่วนใหญ่้นั้นมาจากการสังเกต ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ช่วยเหลือกัน มีน้ำใจ เมตตากรุณาต่อกัน ซึ่งการทำงานเป็นกลุ่มจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบขึ้น โดยสังเกตจากพฤติกรรมของเพื่อน ซึ่งมีการจำใจใส่ใจและแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบ

2.3 ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนนั้นล้วนมีความต้องการและจะสนองความต้องการให้กับตนเอง ความต้องการนั้นจะได้รับการตอบสนองก็ต่อ

เมื่อความต้องการขั้นต้นได้รับการตอบสนองให้เพียงพอก่อน การจัดการเรียนการสอนหากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการพัฒนาสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ อารมณ์ความรู้สึก และทักษะ ย่อมหมายความว่าครูได้ฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด มีเหตุผลและชื่นชมหรือมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียนและเมื่อทุกคนได้รับโอกาสในการแสดงความสามารถเต็มที่ย่อมทำให้ผู้เรียนรู้สึกกว่าตนเองมีประโยชน์และสำคัญต่อกลุ่ม

2.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive theory)

การเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น เป็นการเรียนที่เน้นการช่วยเหลือ ร่วมกันคิด แก้ปัญหาผู้เรียนได้ลงมือทำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีทางสติปัญญาที่เชื่อว่าคนเราทุกคนเกิดมาพร้อมที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและโดยธรรมชาติพร้อมที่จะกระทำก่อน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนจึงมีเป้าหมายเพื่อสร้างคนให้มีความสามารถในการทำสิ่งใหม่ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ มีความกระตือรือร้น ไม่ยอมเชื่ออะไรง่าย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนแบบร่วมมือที่ เน้นให้ผู้เรียนได้พูดคุย อภิปราย ซักถามกัน ค้นคว้าทำงานและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. แนวการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมี 5 ประการดังนี้

3.1 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมีผลตามมา คือ

3.1.1 มีกิจกรรมทางปัญญาและกิจกรรมระหว่างบุคคลเกิดขึ้น โดยการช่วยกันอภิปรายแก้ปัญหา

3.1.2 ลักษณะและรูปแบบทางสังคม เกิดขึ้นได้จากการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความรับผิดชอบกับกลุ่มเพื่อน

3.1.3 การตอบสนองด้วยคำพูด

3.1.4 ปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้งานสำเร็จและได้รับความรู้

3.2 ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน เพื่อให้แน่ใจว่าสมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบต่องาน ครูจะต้องมีวิธีการดังนี้

3.2.1 ประเมินว่าสมาชิกของกลุ่มช่วยเหลือเพื่อนมากน้อยแค่ไหน

3.2.2 ให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียนรายคน และกลุ่ม

3.2.3 ไม่ให้ทำงานซ้ำซ้อนกันภายในกลุ่ม

3.2.4 ทำให้แน่ใจว่าสมาชิกทุกคนรับผิดชอบต่อกลุ่มด้วยการดูจาก
คะแนนสอบของผู้เรียน

3.3 ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มหรือทักษะทางสังคม

3.4 ความสัมพันธ์กันในทางบวก

3.5 กระบวนการกลุ่ม

ดังนั้นการเรียนแบบร่วมมือ จึงเป็นการเรียนที่ทุกคนในกลุ่มมีหน้าที่รับผิดชอบ
เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

4. ขั้นตอนการเรียนแบบร่วมมือ

4.1 ขั้นเตรียม

4.2 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

4.3 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

4.4 ขั้นสรุปบทเรียนและทำงานเป็นกลุ่ม

5. ประเภทของการเรียนแบบร่วมมือ

5.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนแบบต่อภาพ (Jigsaw) เป็นการเรียนที่
ผู้เรียนแต่ละคนต้องไปศึกษาค้นคว้าในส่วนที่ได้รับมอบหมายแล้วนำกลับมาสอนให้แก่
สมาชิกในกลุ่มได้เรียนภาพรวมทั้งหมด เป็นการที่ผู้เรียนทุกคนได้เนื้อหาคนละ 1 ชิ้น
และนำมารวมกันเพื่อเป็นบทเรียนที่สมบูรณ์เหมือนกับการเล่นต่อภาพ

การจัดการเรียนรู้

1. แนะนำการเรียน

2. แบ่งกลุ่มให้คละกัน

3. สร้างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

4. ผู้เชี่ยวชาญสอนเพื่อนในกลุ่ม

5. ประเมินผลและให้คะแนนแต่ละคน

5.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนแบบ CIRC เป็นการเรียนที่แบ่งกลุ่ม
ผู้เรียนตามระดับความสามารถในกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันมี
การฝึกเป็นทีมและเป็นรายบุคคล ประเมินผลโดยเพื่อน มีการฝึกเพิ่มเติมและมีการทดสอบ
มีการจัดให้รางวัลแก่ทีมที่ทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย โดยการประเมินผลการเรียนของ
สมาชิกทุกคนในทีม มีการเพิ่มโอกาสและเวลาในการฝึกอ่านให้มากขึ้น

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชี้แนะเสนอทบทวนต่อชั้นเรียน
2. ฝึกปฏิบัติกิจกรรมการอ่านในกลุ่ม
3. ชื่นชมประเมินผล

5.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบ STAD เป็นเทคนิคการสอนที่ครบวงจร ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน มีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน สมาชิกช่วยเหลือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมาสมาชิกที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน มีการช่วยเหลือกันในกลุ่มเมื่อเรียนจบแล้วนำคะแนนมาประกาศรวมเป็นคะแนนของกลุ่ม ถ้าถึงเกณฑ์ได้รับรางวัล เมื่อเรียน 5-6 สัปดาห์สามารถเปลี่ยนกลุ่มได้เป็นวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับรายวิชาคณิตศาสตร์ การคำนวณต่าง ๆ

แนวทางการจัดการเรียนรู้

1. การนำเสนอข้อมูล โดยครูผู้สอน
2. การทำงานร่วมกัน
3. การทดสอบ
4. การปรับปรุงคะแนน
5. การตัดสินผลงานของกลุ่ม

การจัดการเรียนแบบนี้สามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองจากการช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนกว่า

5.4 การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบ TAI เป็นเทคนิคการเรียนรู้ที่ผสมผสานกับการเรียนแบบร่วมมือ และเป็นการสอนรายบุคคลเข้าด้วยกัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนรายบุคคลโดยใช้การเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม โดยผู้เรียนในกลุ่มจะมีอิสระในการเรียนรู้ร่วมกัน

แนวทางการจัดการเรียนรู้

1. ครูเป็นผู้ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียน
2. ในการสอนกลุ่มย่อยควรใช้เวลาไม่มาก

3. ควรจัดการเรียนในรูปแบบที่ง่ายไม่มีขั้นตอนที่สลับซับซ้อน
4. ปฏิบัติกิจกรรมไปตามขั้นตอน และช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้น
5. ควรตรวจสอบเป็นระยะ และให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา
6. นักเรียนสามารถตรวจสอบงานของเพื่อนได้
7. เป็นวิธีการสอนที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เองอย่างง่าย
8. ควรจัดนักเรียนให้มีสถานที่เดียวกันเพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

5.5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน TGT เป็นการจัดการเรียนที่ให้ผู้เรียนได้รวมกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกัน โดยผู้เรียนในกลุ่มมีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน สูง ปานกลาง ต่ำ ในอัตราส่วน 1:2:1 ซึ่งสมาชิกในทีมจะมีการแข่งขันเกมวิชาการ ความสำเร็จของแต่ละทีมขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล

แนวการจัดการเรียนรู้

1. การกำหนดผู้เรียนเข้าเรียนเป็นกลุ่ม
2. ครูสอนบทเรียนต่อผู้เรียนทั้งชั้น
3. การศึกษากลุ่มย่อย
4. การเล่นเกมแข่งขันตอบปัญหา
5. การยอมรับความสำเร็จของทีม

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

5.6 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการเรียนที่แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามระดับความสามารถ ในกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันมีการฝึกเป็นทีมและเป็นรายบุคคล ประเมินผลโดยเพื่อน มีการฝึกเพิ่มเติมและมีการทดสอบ มีการจัดให้รางวัลแก่ทีมที่ทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย โดยการประเมินผล การเรียนของสมาชิกทุกคนในทีม มีการเพิ่มโอกาสและเวลาในการฝึกอ่านให้มากขึ้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้

5.6.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การจัดการเรียนแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) เป็นการ

เรียนรู้แบบทีมขนาดเล็ก พัฒนาโดย โรเบิร์ต เจ. สตีเวนส์ แนนซี เอ. แม็คเคิน โรเบิร์ต อี สลาวิน และแอนนาแมรี ฟาร์นิช นักวิจัยทางการศึกษาจากศูนย์การวิจัยประสิทธิภาพทางการเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาทางวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ ฮอฟ กินส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา (วรพรรณ สิทธิเลิศ, 2537, หน้า 18) มีนักวิชาการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้

เนตรวรา ศรีสิน (2556, หน้า107) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค CIRC เป็นเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ (cooperative learning) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มขนาดเล็ก ในการพัฒนาการอ่านครูผู้สอนจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มขนาดเล็กความสามารถของผู้เรียนที่มีความสามารถสูง 2 คน และผู้เรียนที่มีความสามารถต่ำ 2 คน แล้วจัดให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่ระหว่างผู้ที่เรียนเก่งและผู้ที่เรียนอ่อนให้ช่วยกันทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายหลังจากที่ครูนำเสนอเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว และในช่วงท้ายของการเรียนผู้เรียนทั้งหมดจะช่วยกันตรวจแก้ชิ้นงานของเพื่อนครั้งหนึ่ง หลังจากจบบทเรียนแต่ละบทแล้วจะมีการทดสอบเป็นรายบุคคล คะแนนจากการทดสอบกับคะแนนจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มแล้วนำมารวมเป็นคะแนนของกลุ่มเพื่อสร้างความตระหนักให้กับผู้เรียนในความสำเร็จของการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มคนยอมรับซึ่งกันและกันและมีเป้าหมายเดียวกันคือความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมาย

เพ็ญพิชชา ภูกิ่งแก้ว (2557, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นเทคนิคที่ใช้ในการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของผู้เรียนโดยมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ในแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างทางความสามารถระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนและเติมเต็มให้แก่กันโดยผู้เรียนเก่งจะช่วยเหลือผู้เรียนที่เรียนอ่อนเพื่อความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน

ทิชญาภา อินธิแสง (2557, หน้า 33) ได้กล่าวว่า รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการทำงานร่วมกันในลักษณะของกลุ่มย่อย เน้นพัฒนาการอ่านการเขียนโดยเฉพาะ มีความแตกต่างระหว่างบุคคลภายในกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ กลุ่มละ 4-6 คน ช่วยให้บรรยากาศในการเรียนที่ลดการแข่งขันมาเป็นทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม คนเก่ง ช่วยเหลือคนอ่อน การเรียนเป็นการทำกิจกรรมการอ่านทบทวน เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ในเรื่องที่จะเรียน เมื่อเรียนจบในแต่ละเรื่องมีการประเมิน

ความก้าวหน้าแต่ละบุคคล โดยคะแนนเป็นทั้งบุคคลและรายกลุ่ม มีการมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนตามที่กำหนดไว้

อรรถัย เจริญทัศน์ และคณะ (2558, หน้า 158) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีการจัดให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มขนาดเล็กโดยลดความสามารถในการร่วมกันทำกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ ทั้งผู้เรียนยังมีโอกาสช่วยเหลือกัน ผลคะแนนของชิ้นงานของแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเพื่อเป็นคะแนนของกลุ่ม ดังนั้นผู้เรียนจึงเกิดความมุ่งมั่นในการเรียนโดยไม่รู้ตัว อีกทั้งยังช่วยให้ได้นวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปเพื่อพัฒนาต่อยอดผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ทิศนา แคมมณี (2560, หน้า 270) ได้กล่าวว่า การเรียนรูปแบบ CIRC หรือ “Cooperative Integrated Reading And Composition” เป็นรูปแบบการสอนแบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้การอ่านและเขียนโดยเฉพาะ รูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน

Slavin (1987, อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559, หน้า 193) ได้กล่าวว่า เทคนิค CIRC เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเพิ่มเวลาในการฝึกอ่านออกเสียง และฝึกเขียนคำให้มากขึ้น ด้วยการจัดแบบบูรณาการ วัตถุประสงค์เพื่อการทำงานร่วมกันเป็นทีม ฝึกความรับผิดชอบ ผู้เรียนที่อยู่ในทีมเดียวกันมีส่วนช่วยตรวจสอบ แนะนำ มีการจับคู่กันอ่าน มีการทดสอบการเขียนโดยเพื่อนในกลุ่ม เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกอ่านสะกดคำและการทำงานเป็นที่แล้ว รวมทั้งการฝึกทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอ่านด้วย สำหรับการเขียนจะขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนใช้รูปแบบเป็นทีมเช่นเดียวกับการอ่าน การทดสอบจะทำเมื่อสมาชิกทุกคนมีความพร้อม เมื่อเรียนจบบทเรียนมีการคิดคะแนนรวมเฉลี่ยรายบุคคลเป็นของทีมเพื่อรับรางวัล รางวัลที่ได้คือ เกียรติบัตร สำหรับทีมที่ทำคะแนนถึงเกณฑ์

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนขนาดเล็ก ประมาณ 4-6 คน โดยลดความสามารถ เก่ง กลาง และอ่อน เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับการสอนอ่านและเขียน โดยสร้างให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม มีการช่วยเหลือกันโดยเด็กเก่งช่วยเด็กอ่อนเป็นการฝึกฝน

ให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและมีวินัย รักการอ่านเป็นการสอนที่เน้นให้อ่านเพื่อจับใจความ และวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่าน โดยผู้เรียนฝึกฝนไปพร้อมกับการใช้หลักภาษาและการเขียนไปพร้อม ๆ กันจึงส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการอ่านและการเขียน

5.6.2 องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC

นักวิชาการหลายท่านได้บอกถึงองค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

ทิชญาภา อินธิแสง (2557, หน้า 33) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีดังนี้

5.6.2.1 ทีมการเรียนรู้ (Team study) มีการจัดทีมผู้เรียนโดยผู้สอน จัดทีมละ 2 หรือ 3 คน ก็ได้ เพื่อเข้ากลุ่มอ่าน จากนั้นนำผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมารวมกันโดยผู้เรียนมีความสามารถทางการอ่านแตกต่างกันมีความสามารถสูง 2 คน และความสามารถต่ำ 2 คน เพื่อจับทีมกันทำงานที่ผู้สอนมอบหมายให้สำเร็จ

5.6.2.2 ทีมกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Study Related Activities) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นหลังจากผู้เรียนทำกิจกรรมตามที่ครูเตรียมไว้ในบทเรียนไปแล้ว ได้แก่

- 1) กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการฝึกคำศัพท์
- 2) การหาความหมายของคำ (Word Meaning Practice) ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายคำศัพท์ใหม่ที่ผู้สอนเตรียมให้
- 3) การอ่านออกเสียงคำ (Word Out Loud Practice) ผู้เรียนฝึกอ่านใบคำศัพท์ที่ผู้สอน เป็นกิจกรรมรายบุคคล อาจทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนกลุ่มอื่นได้
- 4) การสะกดคำ (Spelling) ผู้เรียนทำกิจกรรมฝึกสะกดคำ โดยทำในกลุ่มหรือจะคู่กันเป็นคนอ่าน เป็นคนตอบ กิจกรรมนี้ทำจนกว่าผู้เรียนจะเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง
- 5) การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยตรง (Direct Instruction in Reading Comprehension) ผู้เรียนจับใจความสำคัญ เข้าใจเหตุผล จากเรื่องที่ผู้สอนแนะนำวิธีให้ในขั้นนำเสนอบทเรียน
- 6) การอ่านเป็นคู่ (Partner Reading) ผู้เรียนจับคู่กันในทีมผลัดกันอ่านเป็นคู่ เพื่อช่วยกันแก้ไขคำอ่านให้ถูกต้อง

- 7) การเล่าเรื่อง (Story Retelling) ผู้เรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้อ่านจบแล้ว โดยการใช้คำถามเพื่อแสดงถึงความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน
- 8) การค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน (Treasure Hunt) ผู้เรียนต้องตอบคำถามระหว่างที่อ่านด้วย
- 9) การเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Story Grammar and Story Related Writing) นักเรียนสามารถเขียนเรียงความจากเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับ ฉาก ตัวละคร สถานที่และเวลา ถึงเป้าหมายของตัวละครและผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าวรวมถึงเขียนแก้ปัญหาว่าตัวละครควรบรรลุเป้าหมายอย่างไร
- 10) การตรวจงานโดยผู้ร่วมที่ (Partner Checking) คู่ของผู้เรียนจะบันทึกความคืบหน้าในการรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- 11) การอ่านด้วยตนเอง (Independent Reading) เป็นการเลือกอ่านหนังสือที่ชอบของผู้เรียนรายบุคคล โดยนำไปอ่านเป็นการบ้านที่บ้าน ผู้ปกครองเป็นผู้รับรองการอ่านของผู้เรียนโดยผู้สอนมีแบบบันทึกการอ่านให้
- 12) การทดสอบ (Testing) เป็นการทดสอบการอ่าน การสร้างประโยค การสะกดคำ ออกเสียงคำของนักเรียนรายบุคคล คะแนนที่ได้เป็นรายบุคคลนำไปรวมกับคะแนนการเขียนจากเรื่อง แล้วนำไปรวมเฉลี่ยเป็นคะแนนของทีม
- 13) การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition) เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของความสำเร็จของกลุ่ม ผู้สอนคิดคำนวณคะแนนของแต่ละคน แล้วแจ้งให้นักเรียนทราบในนามกลุ่มมีการให้รางวัล โดยแบ่งเป็น 3 ประการ ดังนี้
- 13.1) รางวัลของกลุ่ม (Team Rewards) รางวัลที่มอบให้ทั้งกลุ่ม เมื่อทำคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนดรางวัล คือ เกียรติบัตร
- 13.2) โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกัน (Equal Opportunities for Success) ทุกคนในกลุ่มช่วยกันทำงานผลแห่งความสำเร็จเท่าเทียมกันและได้คะแนนในกลุ่มเท่า ๆ กัน
- 13.3) ความรับผิดชอบรายบุคคล (Individual Accountability) คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้มาจากสมาชิกกลุ่มทุกคนได้จากการทำความเข้าใจในเรื่องเพื่อนำมาเฉลี่ยรวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม
- ธิดา ทิพย์สุข (2552, หน้า 84) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีองค์ประกอบ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. กิจกรรมพื้นฐานเพื่อการฝึกอ่าน โดยฝึกอ่านข้อความสั้น ๆ และกิจกรรมการเขียน (Basal Related Activities)

2. การดำเนินการสอนของครู (Direct Instruction)

3. การบูรณาการการอ่านและการเขียน (Integrated Reading and Composition) ผู้เรียนจะทำกิจกรรมการอ่านการเขียนโดยตรงจากผู้สอนทุกครั้ง จะเริ่มต้นด้วยทักษะการอ่านก่อน เมื่อสามารถพัฒนาการอ่านได้ผ่านทุกด้านแล้ว เช่น จับใจความสำคัญของเรื่องตอบคำถามเกี่ยวกับหลักภาษาและแก้ไขปัญหาในเรื่อง โดยผู้สอนจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดร่วมกันในขณะเดียวกันนี้ก็จัดการสอน บูรณาการกับการเขียนไปพร้อมด้วย

Slavin (1987, อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559, หน้า 196) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนเทคนิค CIRC มี 3 องค์ประกอบคือ

1. การสอนกิจกรรมที่เป็นพื้นฐาน
2. การสอนอ่านเอาเรื่อง
3. การสอนเขียนร่วมกับการใช้ศิลปะภาษา

กิจกรรมการเรียนของแต่ละองค์ประกอบ นักเรียนในกลุ่มย่อยจะใช้การเรียนแบบร่วมมือ มีกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย

กลุ่มการอ่าน คือผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 หรือ 3 กลุ่ม โดยให้มีความสามารถทางภาษาระดับเดียวกัน (กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน)

ทีม คือ สมาชิกของทีม จำนวน 4-6 คน มาจาก ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านกลุ่มละ 2 คน มีการทำกิจกรรมจับคู่กัน

การให้รางวัลหรือการให้การยอมรับนับถือจากทีม ซึ่งเป็นวิธีของการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการประเมินตามเกณฑ์ที่ทุกคนทราบร่วมกันโดยได้แจ้งอย่างเปิดเผย

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีองค์ประกอบที่สำคัญหลัก ๆ คือด้านผู้สอน ผู้เรียนและขั้นตอนในการจัดกิจกรรมโดยครูสอนลดบทบาทจากผู้คอยนำปฏิบัติมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมและคอยชี้แนะแนวทางปฏิบัติ ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการดำเนินการกิจกรรมการเรียนไปตามขั้นตอน กติกา และเนื้อหาการเรียนที่ได้นำเสนอไว้ เมื่อเริ่มกิจกรรมผู้เรียนทุกคนมีบทบาทในการทำ

กิจกรรมและมีส่วนร่วมในกลุ่มโดยเท่าเทียมกัน ขั้นตอนต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและมีวินัย รักการอ่านและเห็นความสำคัญของการเรียน

5.6.3 ขั้นตอนการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ดังนี้

Slavin (1987, อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559, หน้า 194) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้การเรียนเทคนิค CIRC มีขั้นตอนและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ชี้นำเสนอบทเรียน

ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยมีการแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนรู้ผู้เรียนพร้อมทั้งทบทวนคำศัพท์เก่าหรือเนื้อหาในบทเรียนที่เรียนไปแล้ว จากนั้นแนะนำคำศัพท์ในเนื้อหาบทเรียนใหม่ ตลอดทั้งวิธีการเรียน เกณฑ์ กติกา ที่จะต้องปฏิบัติในบทเรียน ตลอดจนแบบทดสอบที่ต้องทำเมื่อเรียนจบแล้ว

2. ชี้นำกิจกรรมกลุ่ม

2.1 กิจกรรมพื้นฐาน ที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติตามได้แก่ ฝึกอ่านออกเสียงให้ความหมายของคำ การสะกดคำและอ่านกับเพื่อนเป็นกลุ่ม แล้วสรุปเรื่องที่อ่าน

2.2 กิจกรรมการสอนอ่านจับใจความ เมื่ออ่านไประยะหนึ่งนักเรียนอ่านคล่องแล้ว ครูจะจัดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยมีขั้นตอนดังนี้ ครูเสนอเรื่องให้อ่าน ทำกิจกรรมกลุ่ม ทำกิจกรรมรายคน มีการตรวจสอบจากเพื่อน ฝึกปฏิบัติรายคนเพิ่มเติมโดยให้การบ้านและประเมินผลตามลำดับ

3. ชี้นำประเมินผล

เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมทุกครั้งมีการประเมินผลโดยการ ชักถาม สนทนาอ่านออกเสียง แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องทำการทดสอบความเข้าใจในเรื่องที่เรียนในรอบ 1 สัปดาห์ มีการนำคะแนนของทุกคนมารวมเฉลี่ยเป็นคะแนนของทีม หากทีมใดทำคะแนนถึงเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 90 ขึ้นไป จะได้รับประกาศเป็นทีมยอดเยี่ยม (super team) และได้รับเกียรติบัตรหากได้ร้อยละ 80 ได้รับการประกาศให้เป็นทีมเก่ง (great team) ได้รับเกียรติบัตรรองลงมา

Slavin (1995, อ้างถึงใน ทิศนา แชมมณี, 2560, หน้า 270) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ดังนี้

1. ครูดำเนินการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถในการอ่าน โดยจัดทำเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือจับคู่ 2 ถึง 3 คน

2. ครูจัดกลุ่มแต่ละกลุ่มหรือแต่ละทีม ให้มีความสามารถคละกัน ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถ เก่ง กลาง และอ่อน ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่นทำแบบฝึกหัด และแบบทดสอบต่าง ๆ โดยเน้นความร่วมมือเป็นทีม ถ้าหากทีมใดที่ได้คะแนนร้อยละ 90 ขึ้นไปจะได้รับเกียรติบัตร เป็น ซูเปอร์ทีม หากได้ร้อยละ 80 ก็ได้คะแนนรองลงมา

3. ครูจัดกิจกรรมการอ่านแบบกลุ่มประมาณวันละ 20-30 นาที แจงวัตถุประสงค์ในการอ่านทุกครั้งพร้อมทั้งคำศัพท์ใหม่ในบทเรียนหรือเรื่องที่จะอ่าน ทบทวนคำศัพท์เก่าก่อน แล้วครูกำหนดเรื่องที่จะอ่านเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมตามที่วางไว้ แล้วช่วยกันตอบคำถามแก้ไขข้อบกพร่องและวิเคราะห์ปัญหาาร่วมกัน

4. เมื่อทำกิจกรรมการอ่าน ทุกคนร่วมกันอภิปรายเรื่องที่ทำมาแล้วโดยครูจะเน้นทักษะต่างในการอ่านให้กับผู้เรียน

5. ผู้เรียนรับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยครูมีคะแนนให้ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นทีม

5.1 ผู้เรียนจะได้รับทักษะการอ่านสัปดาห์ละ 1 วัน

5.2 ผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อชุดการสอนได้ตามที่สนใจจากนั้นช่วยกันวางแผนในการเรียน การเขียนเรื่อง และช่วยกันตรวจความถูกต้อง

5.3 ผู้เรียนจะมีสิทธิเลือกหนังสืออ่านที่ชอบสำหรับนำไปเป็นการบ้านรายบุคคลโดยให้ผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมโดยครูจัดทำแบบประเมินการอ่านให้สรุปการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นกิจกรรมที่จัดการเรียนการสอนที่เน้นการอ่านการเขียน มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนในการเรียนขนาดกลุ่มละ 4-6 คน โดยความสามารถทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง และต่ำ ทุกคนในกลุ่มมีบทบาทในการเรียน มีการช่วยเหลือกันโดยนักเรียนเก่งช่วยนักเรียนที่เรียนอ่อน การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมหลายขั้นตอน แต่ที่คล้ายกันคือการชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขึ้นทำกิจกรรมและสรุปผลการทำกิจกรรม โดยผู้วิจัยเลือกขั้นตอนการวิจัยของ Slavin (อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559, หน้า 194) เนื่องจากมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ

การอ่านแจกลูกสะกดคำภาษาไทยในระดับประถมศึกษาตอนต้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นพื้นฐานทางการเรียนการอ่าน ผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านได้ก็ต้องมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา และทักษะ 4 ทั้งด้าน คือ การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียนไปพร้อมกัน โดยเฉพาะทักษะการอ่านนั้นเป็นทักษะที่มีความสำคัญที่นำไปใช้สื่อสารการเรียนรู้ของนักเรียนในวัยนี้ยึดหลักการเรียนจากง่ายไปยาก จากส่วนย่อยไปส่วนรวม การอ่านแจกลูกสะกดคำเป็นวิธีการสอนที่ดีที่สามารถทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น จะอ่านออกเสียงได้ถูกต้องและมีความมั่นใจ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

1. ความหมายของการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านแบบแจกลูกสะกดคำไว้ ดังนี้

วรรณชนพร อรุณประเสริฐศรี (2550, หน้า 5) กล่าวว่า หมายถึง วิธีการอ่านออกเสียงคำตามพยัญชนะ สระ และตัวสะกดที่ประสมกันเป็นคำ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 13-16) ได้ให้ความหมายว่า การอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานของการนำเสียงพยัญชนะต้น สระวรรณยุกต์และเสียงตัวสะกด มาประสมเสียงกัน ทำให้ออกเสียงคำต่าง ๆ ที่มีความหมายในภาษาไทย การแจกลูกและการสะกดคำบางครั้งเรียกรวมกันว่า “การแจกลูกสะกดคำ” เพราะในการสอนแจกลูกสะกดคำจะดำเนินการไปด้วยกันอย่างประสมกลมกลืน เพื่อให้ นักเรียนได้หลักเกณฑ์ทางภาษาทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน ความสำคัญของการสอนแจกลูกสะกดคำเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียนหากครูไม่ได้สอนแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียนการอ่าน นักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำทำให้เมื่อการอ่านหนังสือมากขึ้นจะสับสน อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับเด็กไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อ การเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำหรับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสอนอ่านแจกลูก ครูควรเริ่มเมื่อนักเรียนอ่านเป็นคำไปได้สักระยะหนึ่งแล้ว ซึ่งในระยะเริ่มแรกนี้อาจอยู่ในช่วงปฐมวัยหรือก่อนประถมศึกษา เด็กเรียนการอ่านโดยการจำรูปคำที่เป็นพื้นฐาน กล่าวคือเป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นคำใกล้ตัวเด็ก แต่เมื่อขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวนคำที่ต้องเรียนเพิ่มจำนวนมากขึ้น นักเรียนไม่สามารถจำรูปคำ

ได้ทั้งหมด การอ่านแบบแจกลูกสะกดคำจะช่วยให้นักเรียนประสมคำอ่านและสามารถอ่านหนังสือได้ด้วยตนเอง การสอนอ่านแจกลูกสะกดคำควรสอนในช่วงที่นักเรียนยังอ่านหนังสือไม่แตกฉาน ประมาณช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 แต่ไม่ได้ตายตัวว่าจะต้องถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หากนักเรียนอ่านได้แล้ว การแจกลูกสะกดคำก็ไม่จำเป็นอีกต่อไป ครูจึงควรสังเกตการอ่านของนักเรียนว่าควรสอนแจกลูกสะกดคำมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของนักเรียนแต่ละคนเป็นประการสำคัญมี 2 นัย คือ

นัยแรก หมายถึง การแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ ก กา, แม่ กง, แม่ กม, แม่ เกย, แม่ เกอว, แม่ กก, แม่ กต และแม่ กบ การแจกลูกจะเริ่มจากการจำและออกเสียงพยัญชนะให้ได้ก่อน จากนั้นจะเริ่มแจกลูกในมาตราแม่ ก กา (ไม่มีเสียงสะกด) ซึ่งเป็นการสะกดคำไปที่ละคำไล่ไปตามลำดับของสระเรียกว่า แจกลูก แล้วจึงอ่านโดยไม่สะกดคำ

นัยที่ 2 หมายถึง การเทียบเสียงเป็นการแจกลูกวิธีหนึ่ง เมื่ออ่านคำได้แล้วให้นำรูปคำมาแจกลูกโดยการเปลี่ยนพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้าย เช่น บ้าน วิธีการเทียบเสียงเมื่อเปลี่ยนพยัญชนะต้น จะได้คำว่า บ้าน ด้าน ร้าน เป็นต้น วิธีการเทียบเสียง มีหลักการคืออ่านสระเสียงยาวก่อนสระเสียงสั้น การสะกดคำมีวิธีการสะกดคำหลายวิธี ถ้าสะกดคำเพื่ออ่านจะสะกดคำตามเสียงถ้าสะกดคำเพื่อเขียนจะสะกดคำตามรูป และการสะกดคำจะสะกดคำเฉพาะคำที่เป็นคำไทย ตัวสะกดตรงตามรูปคำคือ แม่ กง ใช้ ง สะกด แม่ กนใช้ น สะกด มีวิธีการสะกดคำดังนี้

วิธีการสะกดคำตามรูปคำ

กา สะกดว่า กอ- ออ-กา

ขา สะกดว่า ขอ-ออ-ขา

คาง สะกดว่า คอ- ออ-งอ-คาง

ค่าง สะกดว่า คอ-ออ-งอ-คาง-ไม้โท-ค่าง

วิธีการสะกดโดยสะกดแม่ ก กา ก่อน แล้วจึงสะกดมาตราตัวสะกด

คาง สะกดว่า คอ-ออ-คอ-คาง-งอ-คาง

ค่าง สะกดว่า คอ-ออ-คอ-คาง-งอ-คาง-คาง-ไม้โท-ค่าง

วิธีการสะกดคำที่สระเปลี่ยนรูปและลดรูปมีสระบางสระเมื่อมีตัวสะกดจะเปลี่ยนรูปคำ เช่น

สระโอะ มีตัวสะกด จะลดรูป ลด สะกดว่า ลอ-โอะ-คอ-ลด

สระอะ มีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูปเป็นไม้หันอากาศ วัน สะกดว่า วอ-อะ-นอ-วัน

สระอะ มีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูปโดยใช้ไม้ไตคู่ เบ็ด สะกดว่า ปอ-อะ-คอ-เบ็ด
 สระเออ มีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูป เเดิน สะกดว่า คอ-เออ-นอ-เดิน
 สระแอะ มีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูป แข็ง สะกดว่า ขอ-แอะ-งอ-แข็ง
 สระอัว มีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูป ลวด สะกดว่า ลอ-อัว-คอ-ลวด
 แนวการจัดการเรียนการสอน

การสอนอ่านแจกลูกและการสะกดคำ เป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่านและการเขียนเพราะเป็นหลักเกณฑ์การนำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด มาประสมกัน และในการสอนอ่าน จะดำเนินไปด้วยกันจึงมีผู้เรียกรวมกันว่า “การอ่านแจกลูกสะกดคำ” การดำเนินการสอนอ่านแจกลูกสะกดคำทำได้หลายลักษณะ แล้วแต่ครูจะเห็นสมควร การสอนอ่านแจกลูกสะกดคำแบบผสมผสานกับการสอนคำใหม่ในบทเรียน ครูสามารถดำเนินการสอนได้ตามขั้นตอนดังกล่าว

ศิริรัตน์ เกิดแก้ว (2553, หน้า 5) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการนำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด มาประสมกันเป็นคำที่ถูกต้องตามความหมายของคำนั้น และอ่านออกเสียงตามคำ ๆ นั้นและเขียนถูกต้องตามหลักพจนานุกรม

เพ็ญศรี กิ่งแก้ว (2555, หน้า 27) ได้กล่าวว่า การอ่านการเขียนสะกดคำ หมายถึง ทักษะความสามารถของผู้เรียนในการอ่านการเขียนสะกดคำ โดยสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้องเมื่อประสม พยัญชนะ สระ ตัวสะกดและวรรณยุกต์และสามารถเขียนเรียงพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์และตัวการันต์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาพร้อมทั้งต้องเป็นคำที่ถูกต้องตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน และสามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง

นารี ศรีปัญญา (2556, หน้า 32) ได้กล่าวว่า การเขียนหรือการเขียนสะกดคำ หมายถึงการเขียน โดยวิธีเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดและตัวการันต์ประสมเป็นคำได้ถูกต้องและมีความหมายตามพจนานุกรม แล้วนำมาถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกให้ออกมาเป็นภาษาเขียน ที่เสนอให้เห็นถึงสิ่งที่ต้องการสื่อเพื่อผู้อ่านสามารถรับสารที่ต้องการสื่อได้ตรง แล้วนำคำที่เขียนไปใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์

สุรันยา ธรรมาศิริ (2557, หน้า 8) ได้กล่าวว่า เป็นการอ่านคำที่กำหนดให้ตามรูป โดยการนำพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด มาประสมกันให้เป็นคำที่มีความหมายถูกต้องตามหลักภาษา ได้แก่คำที่อยู่ในมาตราตัวสะกดของภาษาไทย

Lunenburg (1959, p. 179 อ้างถึงใน ลัดดาวรรณ ช้ายขวา, 2556) กล่าวถึง การเขียนสะกดคำว่าการสะกดคำเป็นส่วนหนึ่งในการเขียนที่มีบทบาทในชีวิตประจำวัน การสะกดคำผิด อาจทำให้ประสิทธิภาพในการเขียนลดลง และบางครั้งอาจทำให้การสื่อ ความหมายผิดไป

สรุป การอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำหมายถึงการอ่านคำแบบเรียง พยัญชนะ สระ และตัวสะกด โดยการอ่านควรเริ่มจากสระเสียงยาวก่อน แล้วตามด้วยสระ เสียงสั้น มีการเปลี่ยนพยัญชนะท้าย (ตัวสะกด) โดยคงพยัญชนะต้นและสระไว้จะเป็นการ เทียบเสียงเมื่อตัวสะกดเปลี่ยนไป เมื่อผู้เรียนอ่านสะกดคำได้ถูกต้องแล้วจึงนำไปสู่การเขียน ที่ถูกต้องตามลำดับ

2. ความสำคัญของการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

เพ็ญศรี กิ่งแก้ว (2555, หน้า 44) กล่าวว่า การอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกด คำมีความสำคัญมาก ถ้านักเรียนสะกดคำผิดจะส่งผลให้อ่านผิดและเขียนคำไม่ถูกต้อง การอ่านแจกลูกสะกดคำจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

สิริพร สีตะระโส (2553, หน้า 28) กล่าวว่า การอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ ที่ถูกต้องมีความสำคัญมาก เพราะเป็นการช่วยให้สื่อความหมายที่ถูกต้องและเขียนได้ถูก หลักภาษา และยังสามารถเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดีด้วย

ละมุน จันทรแบน (2553, หน้า 75) กล่าวว่า การอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ ให้ถูกต้องมีความสำคัญต่อผู้เขียนเป็นอย่างมาก เพราะสามารถทำให้เขียนได้ตรงตาม จุดประสงค์ ผู้อ่านสามารถสื่อสารได้ตรงความหมายได้ตามต้องการ นอกจากนี้ยังรวมถึง ภูมิปัญญาทางการเขียนด้วย

ศุภวัฒน์ จินใจ (2552, หน้า 15) กล่าวว่า การเขียนสะกดคำมีความสำคัญ ทางด้านการสื่อความหมาย สามารถทำให้ผู้อ่านรับสารได้ตรงที่ต้องการสื่อสาร เมื่อเขียน ได้ถูกต้อง ผู้เขียนจะมีความมั่นใจ และมีประสิทธิภาพในการเขียนมากยิ่งขึ้น

สรุป การอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำมีความสำคัญเป็นอย่างมาก สามารถช่วยให้ผู้เรียนอ่านและเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา มีความมั่นใจในการเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเขียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

3. ขั้นตอนการสอนการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 14-16) กล่าวว่า การอ่านแจกลูกสะกดคำ มี 5 ขั้นตอนดังนี้

1. อ่านคำ หมายถึง การอ่านคำ 1-2 พยางค์ ง่าย ๆ ตามภาพ เช่น ตา ขา นา กา ตี ลา ทีวี ฟ้าสี เป็นต้น

2. อ่านประโยค หมายถึง การอ่านประโยคสามส่วนที่มีภาพประกอบ เช่น กา มี ขา ตา มา นา มานี มี ตา เป็นต้น

3. อ่านแจกลูกสะกดคำ คือ การอ่านโดยนำเสียงพยัญชนะต้น สระวรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำ วิธีการสะกดคำ ได้แก่

3.1 วิธีการสะกดคำตามรูปคำ

งา สะกดว่า งอ - อก - งา

กาง สะกดว่า กอ - อก - กง

ร้าน สะกดว่า รอ - อก - รน - ไรโท - รัน

3.2 วิธีการสะกดคำโดยสะกดแม่ ก กา ก่อน แล้วจึงสะกดมาตรา

ตัวสะกด

วาง สะกดว่า วอ - อก - วง

ค้ำน สะกดว่า คอ - อก - คน - ไรโท - คัน

3.3 วิธีการสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดคำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดจะเป็นคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต เขมร อังกฤษ เป็นต้น วิธีการสอนอ่านและเขียน มีดังนี้

3.3.1 คุรูปคำและอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

3.3.2 จำรูปคำและรู้ความหมายของคำ

3.3.3 รู้หลักการสะกดคำ เช่น

แม่ กน ใช้ น ร ล ฬ ญ ฌ สะกด

แม่ กง ใช้ ง สะกด

แม่ กบ ใช้ บ ภ พ ฝ สะกด

คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราจะไม่สะกดคำแต่ใช้หลักการสังเกตรูปคำและรู้หลักการสะกดคำ เช่น คำว่า เสพ ออกเสียง ตัวสะกด ในแม่ กบ

3.4 วิธีการสะกดคำควบกล้ำ มีวิธีการสะกดคำ 2 วิธี คือ

3.4.1 การสะกดคำเพื่ออ่านจะมุ่งที่เสียงของคำด้วยการอ่านอักษร
ควบก่อนแล้วจึงสะกดคำ เช่น

ตราบ สะกดว่า ตรอ-อา-บอ-ตราบ

คลอง สะกดว่า คลอ-ออ-งอ-คลอง

3.4.2 การสะกดคำแบบเรียงพยัญชนะต้น วิธีนี้ใช้ในการสะกดคำเพื่อ
เขียน เช่น

ตรอง สะกดว่า ตอ-ร่อ-ออ-งอ-ตรอง

พलय สะกดว่า พอ-ล่อ-อา-ยอ-พलय

3.5 วิธีการสะกดอักษรนำ มีดังนี้

3.5.1 ห นำ ย ร ล ว ให้ออกเสียงพยัญชนะนำก่อน หน ออกเสียง
หนอ หย ออกเสียง หยอ เป็นต้น แล้วจึงสะกดคำ เช่น หยา สะกดว่า หยอ -อา-หยา
หนู สะกดว่า หนอ-อู-หนู ให้เห็นว่าอักษรตัวแรกมีอิทธิพลต่ออักษรตัวที่ 2 ส่วนสะกดคำ
เพื่อมุ่งเขียนสะกดคำให้ถูกต้องอาจสะกดแบบเรียงพยัญชนะ เช่น หนู สะกดว่า
หอ - นอ - อู - หนู

3.5.2 อ นำ ย ให้ออกเสียง อย เป็น หยอ แล้วสะกดคำ ออย่า
สะกดว่า ออ -ยอ-อา-ยา-เออ-อย่า หรือจากรูปคำทั้ง 4 ได้แก่ ออย่า ออยู่ อย่าง อยาก

3.5.3 การสะกดคำที่อักษรสูงนำอักษรต่ำเดี่ยว หรืออักษรกลางนำ
อักษรต่ำเดี่ยว เช่น สง-สน-สม-ผล-ถน-ตล เป็นต้น ให้ออกเสียงนำก่อน แล้วจึงสะกดคำ
เพื่อออกเสียงให้ถูกต้อง เช่น เสมอ สะกดว่า สะหมอ-เออ สะ-เหมอ หรือจะสะกดแบบ
เรียงตัวพยัญชนะ เพื่อมุ่งเขียนคำให้ถูกต้อง เช่น ส-มอ-เออ-สะเหมอ

3.6 วิธีการสะกดคำที่สระเปลี่ยนรูปและลดรูป มีสระบางตัวเมื่อมี
ตัวสะกด จะเปลี่ยนรูปคำ เช่น

สระโอะ มีตัวสะกด จะลดรูป

คด สะกดว่า คอ-โอะ-คอ-คด

สระ อะ มีตัวสะกดจะเปลี่ยนเป็นไม้หันอากาศ

หัน สะกดว่า หอ-อะ นอ หัน

สระเอะ มีตัวสะกดจะเปลี่ยนเป็นไม้ไต่คู้

เปิด สะกดว่า ปอ-เอะ-คอ-เปิด

สระเออ มีตัวสะกดจะเปลี่ยนรูป

เดิน สะกดว่า ดอ เออ นอ เดิน
 สระ แอะ มีตัวสะกดจะเปลี่ยนรูป
 แข็ง สะกดว่า ขอ-แอะ-งอ-แข็ง
 สระอัว มีตัวสะกดจะเปลี่ยนรูป
 นวด สะกดว่า นอ-อัว-ดอ-นวด

3.7 วิธีการสะกดคำที่มีตัวการันต์ การสะกดคำที่มีตัวการันต์จะให้อ่านคำเป็นคำแล้วสังเกตรูปคำและรู้กฎเกณฑ์ตามหลักภาษาว่าคำที่มีตัวการันต์กำกับจะไม่ออกเสียง

4. สร้างคำใหม่ หมายถึง การนำคำสองคำที่มีความหมายมาประสมกันแล้วความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น แม่ + น้ำ = แม่น้ำ เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้วการสร้างคำใหม่จึงเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนด้วย

5. แต่งประโยค หมายถึง การแต่งประโยคคำที่กำหนดให้เป็นประโยคสามส่วน มีส่วนประกอบของประโยคคือ ประธาน กริยา และกรรม การจัดกิจกรรมแต่งประโยคจะเริ่มจากการแต่งประโยคจากภาพโดยการพูดปากเปล่าออกมาเป็นประโยคที่มีความหมาย เช่น ครูผู้สอนยกตัวอย่างภาพ “มือ” นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคร่วมกันโดยพูดปากเปล่าก่อน เช่น ฉัน มี มือ, ฉัน เกา มือ เป็นต้น เมื่อนักเรียนเข้าใจส่วนประกอบของประโยคแล้ว จะเป็นการแต่งประโยคโดยวิธีการเขียนประโยคจากภาพ และเขียนประโยคจากคำ ตามลำดับ

ทิตนา แชมมณี (2552, หน้า 256-257) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนนั้นต้องทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนและช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ใช้เวลาเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อการเรียนมากที่สุด ผู้สอนจำเป็นอย่างมากที่ต้องระมัดระวังไม่ทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เช่น การดูต่ำกว่ากล่าว การแสดงความไม่พอใจ หรือวิพากษ์วิจารณ์

การจัดการเรียนมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

- 1) ครูแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน
- 2) ครูชี้แจงเนื้อหาของบทเรียน
- 3) ครูชี้แจงการะบวนการจัดกิจกรรมและขั้นตอนต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอบทเรียน

1) ครูต้องกลั่นกรองเนื้อหาและเตรียมการนำเสนออย่างชัดเจนพร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาอย่างละเอียด

2) ต้องแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจเนื้อหาแล้ว จึงให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรม
ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกปฏิบัติตามแบบ

ครูต้องลงมือทำให้นักเรียนดูก่อนเป็นตัวอย่าง เมื่อนักเรียนลงมือทำ
มีการเสริมแรงและช่วยแก้ไขข้อผิดพลาด

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกปฏิบัติภายใต้การกำกับชี้แนะ

ขั้นนี้นักเรียนลงมือทำด้วยตนเอง ครูคอยช่วยเหลืออยู่ห่าง ๆ

ขั้นที่ 5 การฝึกปฏิบัติอิสระ

หลังจากที่นักเรียนทำตามขั้นที่ 4 ได้เองแล้ว ครูต้องปล่อยให้ นักเรียนลง
มือทำโดยอิสระ เพื่อให้เกิดความชำนาญ การฝึกควรทำเป็นระยะ ๆ เพื่อการเรียนรู้ที่คงทน

ปราโมทย์ จันทรเรือง (2552, หน้า 233) กล่าวว่า การสอนแบบทางตรงเป็น
วิธีการสอนที่นำมาใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดและทักษะด้านต่าง ๆ การสอน
เริ่มที่ครูกำหนดเนื้อหา นำมาอธิบายให้นักเรียนและเปิดโอกาสให้ลงมือทำ เมื่อได้ข้อมูล
ย้อนกลับ ร่วมกันหาทางแก้ไขและพยายามเชื่อมโยงกิจกรรมให้สอดคล้องกันระหว่างครู
กับนักเรียน มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นแนะนำบทเรียน แจ้งจุดประสงค์ ทบทวนบทเรียน
2. ขั้นนำเสนอการเรียนการสอน อธิบายรูปแบบการเรียนแบบใหม่
3. ขั้นนำสู่การฝึกทักษะนักเรียนฝึกคิด ปฏิบัติกิจกรรม/กลุ่ม
4. ขั้นฝึกอย่างอิสระ ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ

จากแนวคิดการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการแจกลูกสะกดคำ สรุปได้ว่า
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีขั้นตอนดังนี้คือ ครูต้องแจ้งจุดประสงค์การเรียนให้
นักเรียนทราบและนำเข้าสู่บทเรียนเนื้อหาการทำการกิจกรรมต่าง ๆ ลงมือทำเป็นตัวอย่างแล้ว
จึงให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจนคล่อง

การสอนการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำนั้น ผู้สอนต้องเริ่มตั้งแต่สอนให้
ผู้เรียนได้รู้จัก จำและออกเสียงพยัญชนะและสระโดยการสะกดคำให้ถูกต้อง แล้วจึงเริ่ม
สอนการประสมพยัญชนะกับสระเสียงยาว ออกเสียงเป็นคำ อ่านเป็นประโยค ในการวิจัย
ครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำตามแบบของกระทรวง
ศึกษาธิการเนื่องจากมีความเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค CIRC และการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ

ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในครั้งนี้อย่างนี้

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และการอ่านการเขียนแบบแจกลูก สะกดคำ

การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิค CIRC และการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ หมายถึง การจัดการ
เรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ซึ่งแบบฝึกทักษะดังกล่าว
เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำในมาตรา
ตัวสะกดในภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ
กับการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ ซึ่งแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยดังกล่าวมี
องค์ประกอบดังนี้ คำชี้แจง จุดประสงค์ ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม ใบความรู้ ใบงาน
แบบประเมิน เครื่องมือวัดและประเมินผลโดยใช้กิจกรรมร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC และการอ่านและการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ การเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC เป็นการจัดการเรียนแบบแบ่งกลุ่ม ขนาด 4-6 คน คณะความสามารถ
ทางการเรียน นักเรียนในกลุ่มช่วย เหลือกันทำงานผลสำเร็จเป็นของกลุ่มมีการเรียนดังนี้
1) ชื่อนำเสนอบทเรียน 2) ขั้นตอนกิจกรรมกลุ่ม 3) ขั้นตอนประเมินผล ร่วมกับการอ่านการเขียน
แบบแจกลูกสะกดคำ ซึ่งนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นนักเรียนที่เพิ่งเริ่มเรียนจึง
มีความเหมาะสมกับการอ่านแบบแจกลูกและการเขียนสะกดคำ โดยมีขั้นตอนการเรียนรู้
ดังนี้ 1) อ่านคำ 2) อ่านประโยค 3) อ่านแจกลูกสะกดคำ 4) สร้างคำใหม่ 5) แต่งประโยค
ซึ่งผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้ทั้งสองอย่างมาาร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สอนในการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

2. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ชื่อนำเสนอบทเรียน

2.1.1 ครูทักทายและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบและ
อธิบายวิธีการเรียนคำในบทเรียน กติกาการเรียนที่ทุกคนต้องทำร่วมกัน การทำใบกิจกรรม
ต่าง ๆ เพื่อเก็บคะแนนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล เพื่อนำมารวบรวมเมื่อเรียนจบเนื้อหา

2.1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ครูบันทึกคะแนนสอบก่อนเรียนรายบุคคล แล้วแจ้งให้ทราบเพื่อนักเรียนจะได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนต่อไป

2.1.3 ครูให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ในบทเรียน เพื่อให้นักเรียนจับใจความ แล้วสนทนา ร่วมกับนักเรียนถึงคำที่อยู่ในเนื้อเรื่อง สังเกตคำที่อยู่ในเนื้อเรื่อง ครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม

2.1.4 นักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอ่านเนื้อเรื่องพร้อมกัน โดยครูคอยช่วยเหลือคำที่นักเรียนอ่านไม่ได้

2.2 ชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

2.2.1 อ่านคำ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) ครูอธิบายวิธีการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC และการอ่านการเขียนแจกลูกสะกดคำ

2) แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยความสามารถ นักเรียนที่เรียนเก่ง เรียนปานกลาง และเรียนอ่อน พร้อมเสนอแนะให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่กันภายในกลุ่ม เลือกหัวหน้า และรองหัวหน้า

3) นักเรียนศึกษาใบความรู้ในบทเรียน แล้วอ่านคำประกอบภาพในบัตรคำบนกระดาน จากนั้นนักเรียนส่งตัวแทนในกลุ่มออกมาอ่านคำในบัตรคำ

3.1) นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกทักษะกิจกรรมที่ 1 อ่านคำประกอบภาพจำนวน 10 คำ โดยนักเรียนทุกคนอ่านเป็นคำพร้อมกันตามครู จากนั้นครูให้นักเรียนทุกคนอ่านพร้อมกันอีก 1 รอบ

3.2) นักเรียนฝึกอ่านคำประกอบภาพเวลา 5-10 นาที โดยนักเรียนฝึกอ่านภายในกลุ่ม เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนอ่านที่ละกลุ่มพร้อมกัน

3.3) นักเรียนจับคู่กันภายในกลุ่ม ฝึกอ่านคำในแบบฝึกทักษะ ครูเดินสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะทำกิจกรรม

3.4) นักเรียนทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะในเรื่องที่เรียน

3.5) ระหว่างที่นักเรียนทำกิจกรรมนั้น ครูให้นักเรียนที่ทำใบงานเสร็จแล้วจับคู่อ่านคำในใบงานให้ครูฟังที่ได้ะ

2.2.2 อ่านประโยค

1) ครูนำนักเรียนร้องเพลง “ประโยคสามส่วน”

ประโยคสามส่วน มีประธาน กริยา กรรม ยังฝังใจจำ คำว่า แมว กิน ปลา
แมวเป็นประธาน กินเป็นกริยา กรรมนั้นคือปลาแมวกินปลา ประโยคสามส่วน

2) ครูให้นักเรียนศึกษาประโยคแบบสามส่วน จำนวน 5 ประโยค
ในแบบเรียนในแบบฝึกหัดร่วมกันในกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทุกคน แล้วอ่าน
พร้อมกันทีละกลุ่มและจับคู่กันอ่านประโยคเปลี่ยนกันอ่านโดยเพื่อนเป็นผู้คอยตรวจสอบ
การอ่านของตัวเอง

3) นักเรียนอ่านประโยคให้ครูฟังทีละคู่ ครูบันทึกผลการอ่านของ
นักเรียน

4) นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ

2.2.3 อ่านแจกลูกสะกดคำ

1) ครูอธิบายวิธีการอ่านแจกลูกสะกดคำ

2) ครูนำนักเรียนอ่านคำในแบบฝึกทักษะ ใบความรู้การอ่าน
สะกดคำ จำนวน 10 คำ หนึ่งรอบ อ่านรอบที่สองให้นักเรียนทุกคนอ่านพร้อมกับครูอ่าน
รอบที่สามให้นักเรียนอ่านเองพร้อมกัน

3) นักเรียนฝึกฝนการอ่านสะกดคำภายในกลุ่มของตัวเอง เป็น
เวลา 5-10 นาที เมื่อหมดเวลาครูให้แต่ละกลุ่มอ่านสะกดคำทีละกลุ่ม เมื่อครบทุกกลุ่มแล้ว
ให้นักเรียนจับคู่กันฝึกอ่าน

4) นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ

5) ในระหว่างที่นักเรียนทำใบงานครูคอยช่วยเหลือเมื่อนักเรียน
ต้องการ

2.3.4 สร้างคำใหม่

1) ครูอธิบายวิธีการทำกิจกรรมการสร้างคำใหม่ โดยการนำคำมา
ต่อท้ายคำ หรือนำไปไว้หน้าคำที่ครูกำหนดให้ ให้เป็นคำที่มีความหมายใหม่ เช่น น้ำ
อาจสร้างคำใหม่ว่า แม่น้ำ หรือ น้ำใจ เป็นต้น

2) ครูยกตัวอย่างคำให้ แล้วนักเรียนร่วมกันสร้างคำใหม่

3) นักเรียนเล่นเกมสร้างคำใหม่โดยแข่งกันออกไปเขียนคำที่

กระดาน

4) ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ ระหว่างที่นักเรียนทำกิจกรรม
ครูเดินดูรอบ ๆ เมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ ครูชี้แนะเพิ่มเติม

5) ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ การสร้างคำใหม่ โดยนำคำที่กำหนดมาจับคู่กันเพื่อให้เป็นคำใหม่ที่มีความหมาย แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ

2.3.5 แต่งประโยค

1) ครูอธิบายการแต่งประโยคว่ามีส่วนประกอบอะไรบ้างโดยประโยคมีสามส่วน คือ ประธาน กริยา กรรม เช่น แมวกินปลา

2) ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงประโยคสามส่วน 2-3 รอบ “เพลง ประโยคสามส่วน”

“ประโยคสามส่วน มีประธาน กริยา กรรม ยังฟังใจจำ คำว่า แมว กิน ปลา แมวเป็นประธาน กินเป็นกริยา กรรมนั้นคือปลา แมวกินปลา ประโยคสามส่วน”

3) จากนั้นครูนำตัวอย่างภาพและคำมาให้ให้นักเรียนดูแล้วร่วมกันแต่งประโยคจากคำแล้วทำกิจกรรม

4) ครูนำภาพมาให้ให้นักเรียนดูแล้วช่วยกันแต่งประโยคจากภาพที่ครูกำหนดให้เช่น ภาพเสื้อ อาจแต่งประโยคว่า ฉันมีเสื้อ ฉันใส่เสื้อ แม่ซื้อเสื้อ ฯลฯ

5) ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ

2.3 ชั้นประเมินผล

2.3.1 นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ครูบันทึกคะแนนและแจ้งผลคะแนนสอบให้นักเรียนทราบ

2.3.2 ครูนำคะแนนจากแบบฝึกทักษะที่นักเรียนทำทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มมารวมแล้วเฉลี่ยเพื่อจัดลำดับทีม

2.3.3 ครูกล่าวคำชมเชยและให้รางวัลกับนักเรียนกลุ่มที่ได้คะแนนมากตามเกณฑ์ที่กำหนดและกล่าวชื่นชม ให้กำลังใจทุกคนที่คะแนนยังไม่ผ่านเกณฑ์

2.3.4 สนทนา ซักถาม เกี่ยวกับการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น พร้อมทั้งนัดหมายการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำนั้นผู้เรียนได้จัดทำแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยขึ้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุป แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายสามารถจัด
 ประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อจบบทเรียนแล้วผู้เรียนสามารถ
 ย้อนกลับมาทบทวนเนื้อหาที่เรียนแล้วได้ เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ให้มีความชำนาญ
 ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการสร้างแบบฝึกทักษะตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ
 นำมาสร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีเนื้อหา
 เหมาะสมกับระดับวัยของนักเรียน โดยใช้ร่วมกับการจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 4-6 คน
 มีการจัดกิจกรรมการอ่านการเขียนที่เน้นความร่วมมือของทุกคนในกลุ่ม และมีการ
 ประเมินผลเมื่อเรียนจบบทเรียน โดยการประเมินจะมีทั้งการสังเกตพฤติกรรมบุคคลและราย
 กลุ่ม การตรวจงานเป็นการตรวจรายบุคคลและกลุ่ม แล้วนำคะแนนมารวมกันเพื่อ
 ประเมินผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำตามหลักการของ
 กระทรวงศึกษาธิการนั้นเป็นหลักการเบื้องต้นในการเรียนการอ่านและการเขียนสำหรับ
 นักเรียนที่เริ่มเรียนเพราะมีขั้นตอนการอ่านที่เริ่มจากง่ายไปยากมีการอ่านแจกลูกและเขียน
 สะกดคำเมื่อนักเรียนมีความเข้าใจในหลักการดังกล่าวแล้วจะสามารถเรียนในวิชาอื่น ๆ ได้
 และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจ
 ในการนำแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำมาใช้ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ
 เทคนิค CIRC และการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่าน
 และการเขียน ความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 1

ความใฝ่เรียนรู้

ความใฝ่เรียนรู้หรือคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้เป็นคุณลักษณะทางจิตใจ ที่แสดง
 ออกถึงความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้น ความสนใจ ความพอใจที่จะแสวงหา
 ความรู้ด้วยตนเอง ทั้งการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมรอบตัว มีความรู้เท่าทันวิทยาศาสตร์
 เทคโนโลยี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิต
 ประจำวันได้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ความหมายของความใฝ่เรียนรู้

ความใฝ่เรียนรู้ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Learning ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า

คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เด็กที่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้จึงเป็นเด็กที่มีความตั้งใจมีความเพียรพยายามในการเรียน สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ชอบแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ สามารถเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม มีการบันทึกความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นองค์ความรู้ นำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นสามารถถ่ายทอดเผยแพร่และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งมีนักวิชาการแต่ละคนได้ให้ความหมายของความใฝ่เรียนรู้ไว้ดังนี้

พระราชวรมณี (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2530, หน้า 42-43 อ้างถึงใน ปิรันธนา วงศ์บุญ, 2550, หน้า 9) ได้ให้ความหมายว่า ความใฝ่เรียนรู้ คือ ความอยากรู้ความจริง ต้องการที่จะเข้าถึงความจริง เมื่อเจอกับสถานการณ์ใด ๆ ก็ตามก็มีความอยากรู้อะไรสิ่งนั้นหรือเรื่องนั้นมีความเป็นมาอย่างไร คืออะไรมีเหตุปัจจัยอย่างไร มีคุณมีโทษอย่างไร โดยการคิดวิเคราะห์ออกไปอยากรู้ความจริงจึงเรียกรวมกันว่า การใฝ่เรียนรู้

กรมวิชาการ (2539, หน้า 9, อ้างถึงใน ปิรันธนา วงศ์บุญ, 2550, หน้า 10) ได้ให้ความหมายว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง การสนใจในการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมออย่างกระตือรือร้นแล้วนำความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ซึ่งความใฝ่เรียนรู้สามารถสังเกตผู้เรียนได้จากการแสดงออกในหลายลักษณะเช่น การตั้งใจฟัง การถาม การคิด การเขียน การดู และจากการปฏิบัติ

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540, หน้า 13) ให้ความหมายของความใฝ่เรียนรู้ว่าเป็นคุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงถึง ความกระตือรือร้น สนใจใฝ่คิดค้นแสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ความสามารถในการจำแนกเปรียบเทียบและวิเคราะห์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมทั้งยังเป็นสิ่งที่บุคคลควรแสวงหาเพื่ออำนวยความสะดวกให้ชีวิตมีความเป็นอยู่ที่สะดวกปลอดภัยและมีความสุข

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2545, หน้า 153-154 อ้างถึงใน กนกวรรณ ปัจจวงษ์, 2559, หน้า 10) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมตามแนวคิดของทฤษฎีพุทธิปัญญานิยมเชื่อว่า กระบวนการคิดนั้นมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะสามารถทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีเป้าหมายรวมถึงความรู้สึก ความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลที่แสดงออกมาทุกอย่างนั้นสามารถที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์กันของความเข้าใจที่เกิดขึ้นในบุคคล

พระอำนาจ อุตถกามาโม (น้อยนิล) (2554, หน้า 21) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง การที่นักเรียนหรือบุคคลมีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องต่าง ๆ และมีความกระตือรือร้นมีความตั้งใจและมุ่งมั่นในการเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการแสวงหาความรู้ และรู้จักการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีการจดบันทึกข้อมูลที่ได้อาจจากการฟัง การดู หรือการค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ แล้วนำมาสรุปความรู้ ที่ได้รับรวมถึงประสบการณ์และถ่ายทอดเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าให้แก่ผู้อื่นได้ แล้วยังสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กนกวรรณ ปัจจวงษ์ (2559, หน้า 10) ได้กล่าวว่า ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคล ความรู้สึกที่เป็นสุขและทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อความใฝ่เรียนรู้ ตามระดับความรู้สึกของแต่ละบุคคล เกิดจากการได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ ทำให้บุคคลเกิดความใฝ่เรียนรู้และก่อให้เกิดความเต็มใจสมัครใจที่จะแสวงหาความรู้ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ บุคคลจะมีความใฝ่เรียนรู้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคคลและองค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจที่มีอยู่ในงานนั้นด้วย ทั้งนี้ต้องมีปัจจัยหลายด้านเข้ามาเสริมความใฝ่เรียนรู้ให้มีมากยิ่งขึ้น

สรุป ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ผู้เรียนหรือบุคคลที่มีความรู้สึกที่เป็นสุข สนุก ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ มีความอยากรู้อยากเห็น มีความสมัครใจในการแสวงหาความรู้ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการเรียน มีความกระตือรือร้นตั้งใจ มุ่งมั่นใช้เวลาให้เกิดประโยชน์จึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้มากยิ่งขึ้นรวมถึงมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับและเร่งทำงานนั้นจนสำเร็จให้ทันเวลาที่กำหนด นอกจากนี้แล้วยังหมั่นศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่างต่าง ๆ ทั้งจากการฟังการดูตัวอย่างที่สนใจแล้วจดบันทึกเรื่องราวเหล่านี้ และสามารถที่จะเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องรวมทั้งนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. องค์ประกอบของความใฝ่เรียนรู้

บุญชิต มณีโชติ (2540, หน้า 129) ได้สรุปว่าความใฝ่เรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective) หมายถึง การที่รู้สึกว่าตนเองมีความรัก ความปรารถนา ความต้องการ ความสนใจหรือความพึงพอใจ ต่อบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตมีความรู้สึกว่สิ่งนั้นมีคุณค่ามีความหมายสำหรับตน และอยากจะได้มาเป็นเจ้าของ

2. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) หมายถึง การที่บุคคลจะมีการใฝ่เรียนรู้อย่างไรจะต้องอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน การที่ความรู้เดิมจะเป็นพื้นฐานให้คิดแสวงหาแนวทางที่มีความคิดไตร่ตรอง มีความรู้แก้ปัญหาเดิม และมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาใหม่

3. องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ (Behavior Component) หมายถึง พฤติกรรมแสดงออกจากความรู้สึกและความคิดที่อยู่ภายในตนเองสามารถแสดงให้เห็นได้จากการกระทำ

กนกวรรณ ปัจจวงษ์ (2559, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของ องค์ประกอบของความใฝ่เรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกว่าจะตนเองมีความรัก ความปรารถนา ความต้องการการใฝ่เรียนรู้ต้องอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานซึ่งแสดงออกจากความรู้สึกและความคิดที่อยู่ภายในตนเอง

สรุป ความใฝ่เรียนรู้นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ คุณลักษณะของผู้เรียนที่มีความใฝ่เรียนรู้คือ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา สนใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว มีการซักถาม การดูจากแบบอย่างมีการจดบันทึกข้อมูลความรู้ที่ได้รับอย่างเป็นระบบ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้แล้วนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งการเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ได้นั้นมีองค์ประกอบ ในด้านความรู้สึก ด้านความเข้าใจ และด้านการปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้เรียน หรือบุคคลมีความอยากรู้อยากเห็น และสนใจสิ่งต่าง

3. ประเภทของความใฝ่เรียนรู้

บุญชิต มณีโชติ (2540, หน้า 116-119, อ้างถึงใน ปิลาญญา วงศ์บุญ, 2550, หน้า 24-25) ได้แบ่งประเภทของความใฝ่เรียนรู้ดังนี้

1. จำแนกตามเป้าหมายของการกระทำ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 ใฝ่เรียนรู้ด้านครอบครัว คือ มุ่งแสวงหาหนทางที่จะสามารถทำให้ครอบครัวมีความสุข มุ่งพัฒนาความเป็นอยู่ของครอบครัวให้เจริญ โดยการดูแลแบบอย่างครอบครัวที่ประสบความสำเร็จ มุ่งให้สมาชิกในครอบครัวรักใคร่กัน

1.2 ใฝ่เรียนรู้ด้านสังคม คือ การมุ่งแสวงหา สัมพันธภาพ มิตรภาพกับบุคคลต่าง ๆ มีความต้องการที่จะเป็นที่รัก เคารพ และมีผู้คนยกย่องนับถือ ฝึกฝนพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

1.3 ใฝ่เรียนรู้ด้านวิชาการ คือ การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา

จากตำรา เอกสาร สอบถามจากผู้รู้ สามารถนำความรู้ใหม่ที่ได้มาเชื่อมโยงกับความรู้เก่า แล้วนำมาสังเคราะห์ความรู้ให้พัฒนาสิ่งใหม่ขึ้น

1.4 ใฝ่เรียนรู้ด้านอาชีพ คือ เป็นผู้ที่มีความสนใจเรียนรู้ในกรงานอาชีพที่ตนถนัดหรือต้องการประสบความสำเร็จ มีความตั้งใจในการทำงานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับมุ่งค้นหาแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมาย

2. จำแนกตามแรงจูงใจหรือความต้องการของบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ใฝ่เรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ คือมีความพยายามแสวงหาความรู้ วิธีการในการเรียน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จ โดยการสนใจที่อยากเรียนรู้ตลอดเวลา และนำผลการเรียนรู้มาปรับปรุงอยู่เสมอ

2.2 ใฝ่เรียนรู้ด้านอำนาจ คือ การที่บุคคลต้องการได้รับการยอมรับจากผู้อื่นจึงพยายามแสวงหาวิธีการต่าง ๆ โดยชอบธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ

2.3 ใฝ่เรียนรู้ด้านด้านความสัมพันธ์ คือ ความต้องการได้รับความสนใจ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น แล้วพยายามแสวงหาแนวทางต่าง ๆ เพื่อให้เป็นที่รู้จัก และเป็นที่ต้องการของสังคม

3. จำแนกตามลักษณะวิธีการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

3.1 ใฝ่เรียนรู้ในการเรียนในชั้นเรียน

3.1.1 มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน กระตือรือร้น

3.1.2 ต้องการมีส่วนร่วมในการเรียนทุกขั้นตอน

3.1.3 มีการค้นคว้าเนื้อหาที่จะเรียนมาล่วงหน้า

3.1.4 อยากเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา สนทนาซักถามกับผู้รู้เมื่อมีความสงสัยในเรื่องนั้น ๆ

3.1.5 นำความรู้ที่ได้เรียนมาปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

3.2 ใฝ่เรียนรู้โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพราะบุคคลสามารถที่จะค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากการสนทนากับผู้รู้ สังเกต เลียนแบบ ในสิ่งที่ตนเองสนใจ

3.3 ใฝ่เรียนรู้โดยการเข้ารับการศึกษ หรืออบรมสัมมนาต่าง ๆ ศึกษาดูงานในเรื่องที่ตนสนใจ มีความกระตือรือร้นในการนำความรู้มาพัฒนาปรับปรุงตนเองให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

4. คุณลักษณะของผู้มีความใฝ่เรียนรู้

ความใฝ่เรียนรู้ เป็นคุณลักษณะที่พึงมีและเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเพื่อที่จะเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540, หน้า 14) ผู้ใฝ่เรียนรู้มีคุณลักษณะดังนี้

1. ชื่นชอบ ชื่นชม และเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
2. มีจินตนาการ มีความใฝ่ฝัน
3. แสวงหาแนวทางใหม่ ๆ อยู่เสมอ
4. อยากรู้อยากเห็นในเรื่องต่าง ๆ มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ
5. ตั้งใจทำงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม
6. มีความคิดริเริ่มกล้าตัดสินใจ
7. มุ่งมั่น เพียรพยายาม มีสมาธิในการทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 37) คุณลักษณะของผู้ใฝ่เรียนรู้ ได้แก่

1. รักการอ่าน
2. มีความกระตือรือร้น
3. กล้าที่แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ
4. พยายามศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
5. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2542, หน้า 3) คุณลักษณะของผู้ใฝ่เรียนรู้มีดังนี้

1. มีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และเห็นคุณค่าของความรู้ที่ได้มา
2. มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น
3. เอาใจใส่งาน ตั้งใจทำให้งานนั้นดีอยู่เสมอ
4. กล้าตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

พระราชวรமுณี (ประยุทธ์ ปยุตโต) (2530ข, หน้า 43-45 อ้างถึงใน

ปีล้นญา วงศ์บุญ, 2550, หน้า 15-16) กล่าวถึงความใฝ่เรียนรู้ ตามแนววิทธิบาท 4 ดังนี้

1. ฉันทะ ความพึงพอใจ คือ มีความต้องการใฝ่ใจรักในสิ่งที่ทำนั้นอย่างสม่ำเสมอ
2. วิริยะ (ความเพียร) คือ เป็นผู้มีความขยัน เอาใจใส่หน้าที่การงานไม่เกียจคร้าน
3. จิตตะ(ความมีสติตั้งมั่น) คือ เป็นผู้ที่มีใจจดจ่อในสิ่งที่ทำไม่คิดฟุ้งซ่าน
4. วิมังสา (หมั่นไตร่ตรองด้วยเหตุผล) คือ เป็นผู้ที่มีปัญญาคิดใคร่ครวญไตร่ตรอง คิดค้นหาความรู้ความสำเร็จในการงานตลอดเวลา มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือตนเอง เข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2533, หน้า 52-53 อ้างถึงใน ปิณฑญา วงศ์บุญ, 2550, หน้า 15) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้ ดังนี้

1. ชอบอ่าน ชอบค้นคว้า และมีความตั้งใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ทำ
2. รู้จักจดจำสาระหลัก สาระสำคัญได้อย่างแม่นยำ
3. ฝึกฝนท่องจนจำได้ขึ้นใจ
4. มีความใฝ่ใจ คิดไตร่ตรอง พิจารณาจนเข้าใจถ่องแท้
5. มีความเข้าใจแจ่มแจ้ง ทั้งภาคความรู้ แล้วนำไปปฏิบัติ

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 20) ได้สรุปพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. ตั้งใจเรียน
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
3. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
4. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือเอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม
5. บันทึกรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้
6. แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กนกวรรณ ปัจจวงษ์ (2559, หน้า 14) ได้กล่าวว่า ความหมาย คุณลักษณะของผู้มีความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง 1) เป็นคนชอบสังเกต 2) มีความกระตือรือร้น 3) ความอยากรู้อยากเห็น 4) ความเพียรพยายามและการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการแสวงหาความรู้การเรียน การทำกิจกรรม 5) ฝึกฝนค้นคว้า การทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือสิ่งที่สนใจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ตนเองมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นหรือ

พัฒนาขึ้นทำให้ 6) มีความคิดกว้างไกล คิดริเริ่มสร้างสรรค์กล้าตัดสินใจ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองสังคมและประเทศชาติ

สรุป ผู้เรียนหรือบุคคลที่มีความใฝ่เรียนรู้ต้องมีลักษณะสนใจเรียน สนใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ แล้ว ก็มีความพยายามและใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จ ทั้งยังมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากคุณลักษณะของผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ดังกล่าวมาข้างต้น สามารถนำมาแสดงการเปรียบเทียบให้เห็นถึงคุณลักษณะที่ร่วมกัน และคุณลักษณะที่ต่างกัน ตามแนวคิดทั้ง 7 แนวคิดข้างต้นดังตาราง

ตาราง 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ทั้ง 7 แนวคิด

แนวคิด	สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	พระราชวรமுณี (ประยูรค์ ปยุตโต)	พระสมชาย สุานุกุฑิเด	สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กนกรรณ ปัจจวงษ์	รวม
คุณลักษณะ								
1. เห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ	/	-	/	-	-	-	-	2
2. มีความใฝ่ฝันและจินตนาการ	/	-	-	-	-	-	-	1
3. แสวงหาความรู้ใหม่	/	-	-	-	-	-	-	1
4. อยากรู้ อยากเห็น	/	/	/	-	-	/	/	5
5. ตั้งใจอย่างมีสติ	/	-	/	/	/	/	-	5
6. กล้าคิดริเริ่ม	/	/	/	-	-	/	-	4
7. เพียรพยายาม	/	-	-	/	-	/	-	3
8. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	-	/	-	-	/	/	/	4
9. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	-	/	-	-	-	-	-	1
10. สร้างความพึงพอใจ	-	-	-	/	-	-	-	1
11. มีเหตุผล	-	-	-	/	/	/	/	4

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะ	แนวคิด							รวม
	สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	พระราชบัญญัติ (ประยุทธ์ ปยุตโต)	พระสมชาย สุภานุชาติ	สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กนกวรรณ ปัจฉวงษ์	
12. รักการเรียน	-	-	-	-	-	/	-	1
13. เข้าใจแจ่มแจ้งทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ	-	-	-	-	/	-	-	1
14. มีแรงจูงใจ	-	-	-	-	-	-	/	1
15. ซอบความท้าทาย	-	-	-	-	-	-	/	1

จากตาราง ผู้วิจัยเลือก และสังเคราะห์คุณลักษณะที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 แนวคิดขึ้นไปจากแนวคิดทั้ง 7 แนวคิด เพื่อนำคุณลักษณะไปสร้างเครื่องมื่อวิจัย 6 ด้าน ดังนี้ ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจอย่างมีสติ กล้าคิดริเริ่ม ความเพียรพยายาม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และความมีเหตุผล

5. เครื่องมื่อวัดความใฝ่เรียนรู้

รูปแบบของการวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

มณีโชติ (2540, หน้า 116-119, อ้างถึงใน ปิลาญา วงศ์บุญ, 2550,

หน้า 24-25) การวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เป็นการวัดทางด้านจิตพิสัยรูปแบบที่นิยมใช้ มีหลายรูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. การสังเกต คือ การเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นสิ่งที่ยากลำบากที่จะสังเกตได้ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องวางแผนสังเกตเป็นบางเวลา ผู้สังเกตควรมีการรับรู้ ที่ดี มีความแม่นยำ จดจำสิ่งที่สังเกตได้อย่างดี เพื่อความแน่ใจในการวิจัยจึงควรใช้ ผู้สังเกตอย่างน้อย 2 คนเพื่อนำผลการสังเกตมาทดสอบความสอดคล้องกันการวัด

โดยวิธีนี้จะสามารถทำได้ดีถ้าพฤติกรรม ที่แสดงออกมาเป็นจริงถ้าเสแสร้งย่อมเชื่อถือไม่ได้ หรือถ้าไม่แสดงพฤติกรรมก็ไม่สามารถวัดได้บางกรณี การสังเกตพฤติกรรมท่าทาง ก็เป็นสิ่งจำเป็น ถ้าสามารถนิยามพฤติกรรมท่าทางได้อย่างชัดเจนเพียง พอที่จะสังเกต จะเป็นประโยชน์จากผู้สังเกตอย่างมาก และสามารถจะวัดพฤติกรรมได้ตรงตามความเป็นจริงมากกว่าเครื่องมืออื่น ๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นการพูดจากับคนใดคนหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมายผู้ที่ สัมภาษณ์ ต้องมีหลักจิตวิทยาใน การพูด การถาม เพื่อให้ได้พฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่ ต้องการทราบ การสัมภาษณ์ ต้องสร้างความเป็นกันเองจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง ควรสร้าง คำถามที่สามารถกระตุ้นให้ ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงการตอบพฤติกรรมที่ต้องการนั้นได้ การสัมภาษณ์ควรเป็นการสัมภาษณ์แบบ มาตรฐาน มีการวางแผนที่ดี มีจุดมุ่งหมาย มีคุณภาพ ความเชื่อมั่นสูง ความเที่ยงตรงสูง

3. การเขียนตอบ จะต้องมีตัวเร้าเป็นข้อความ ข้อคำถาม สถานการณ์ภาพ สถานการณ์ภาษาแล้วแต่ความเหมาะสมในการนำเสนอ ตัวเร้าหรือตัวกระตุ้นนี้เป็นสิ่ง สำคัญมาก เมื่อบุคคลได้รับตัวเร้านี้ เขามีความรู้สึนึกคิดอย่างไรก็จะตอบออกมาด้วยตัว เขาเอง บางที่เรียกว่าเป็น การรายงานตนเอง (Self – report) ออกมา เครื่องมือวัดนี้มีชื่อ เรียกได้หลายอย่าง เช่น แบบวัด แบบสำรวจ แบบสอบถาม หรือมาตรวัด เป็นต้น

3.1 รูปแบบของการเขียนตอบแบบวัด มี 6 รูปแบบ ดังนี้

3.1.1 ประเภทข้อความเดียว เป็นการถามเพื่อจะรู้ว่า ผู้ตอบมีสิ่งนั้นอยู่ใน ตัวหรือไม่ โดยมีข้อตกลงว่าผู้ตอบจะต้องตอบความเป็นจริง การเขียนข้อความจึงต้องให้ เป็นตัวเร้าที่ดี โดยมากจะเป็นประโยคง่าย ๆ สั้น มีใจความกะทัดรัด อาจเป็นข้อความที่เป็น คำถามก็ได้

3.1.2 ประเภทข้อความคู่ เป็นการกำหนด คุณลักษณะ อย่างน้อย 2 คุณลักษณะขึ้นไป แล้วนำข้อความที่เขียนอธิบายคุณลักษณะแต่ละอย่างมาเขียนเป็นคู่ ๆ ให้ผู้ตอบ เลือกตอบที่มีลักษณะที่ตรงกับตนเองเพียงข้อความเดียว

3.1.3 ประเภทกำหนดตัวเลือกหลายตัว การเขียนแบบวัดแบบนี้มักเลือก จากนั้นนำมาจัดเป็นชุดละข้อ แล้วให้เลือกเอา คุณลักษณะที่ประกอบเป็นคุณลักษณะนั้น ๆ คุณลักษณะใดคุณลักษณะหนึ่งหรืออาจกำหนดให้เลือกชอบมากที่สุดคุณลักษณะหนึ่ง เลือกชอบน้อย ที่สุดคุณลักษณะหนึ่ง

3.1.4 ประเภทสถานการณ์ สถานการณ์ หมายถึงการสร้างเหตุการณ์จำลองอาจเป็นด้านภาษาหรือรูปภาพก็ได้ แล้วให้ผู้ตอบสมมติตัวเองเป็นละครในสถานการณ์นั้น ๆ ถ้าพบเหตุการณ์ที่กำหนดให้จะทำอย่างไร แบบวัดแบบนี้จะมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นข้อคำถามและส่วน ที่เป็นคำตอบ การให้คะแนน กำหนดให้ตัวเลือกที่แสดงถึงคุณลักษณะนั้นมากที่สุด เป็น 2 คะแนน คุณลักษณะนั้นน้อยลงมาเป็น 1 คะแนน และไม่มีคุณลักษณะนั้นเลยให้ 0 คะแนน บางกรณีอาจให้ คะแนนเฉพาะตัวเลือกที่แสดงคุณลักษณะนั้นอย่างเดียวนั้นเป็น 1 คะแนน นอกนั้นไม่ให้คะแนน

3.1.5 ประเภทสถานการณ์ตอบใช่ ไม่ใช่ เป็นการเขียนสถานการณ์แล้วเลือกพฤติกรรมที่มีโอกาสเกิดขึ้นจากสถานการณ์นั้น แล้วให้ผู้ตอบ ตอบเพียงใช่หรือไม่ใช่เท่านั้น จึงต้องพิจารณาการให้คะแนนให้ดี และสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด

3.1.6 ประเภทสถานการณ์หรือข้อคำถามเป็นภาพการสร้างแบบวัดประเภทนี้ต้องอาศัยคนมีฝีมือในการวาดภาพมีการกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการวัดแยกเป็นพฤติกรรม ให้ชัดเจนแล้วเขียนรูปตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้

3.2 แบบการเขียนตัวเลือกในแต่ละข้อ มี 8 แบบ ดังนี้

3.2.1 ใช้คำว่า ใช่ ไม่ใช่ (The Yes No item)

3.2.2 ใช้คำว่า ใช่ ไม่แน่ใจ ไม่ใช่ (The Yes ? No item)

3.2.3 ใช้คำว่า ถูก ผิด (The True - False item)

3.2.4 ใช้คำว่า ชอบ ไม่ชอบ (The Like-Dislike item)

3.2.5 ใช้แบบการจัดลำดับความสำคัญ (item with rating scales)

จะใช้ ตอบแบบไหนก็ได้ เพียงแต่จัดให้มีความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับผู้ตอบจากน้อยที่สุด ไปหามากที่สุด อาจเป็น ประเภทเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยมากที่สุด

3.2.6 แบบเจาะจง 3 ตัวเลือก เรียงอันดับ (Various trichotomous) โดยทั่วไปมักใช้คำเหล่านี้ เคย บางครั้ง ไม่เคย จริง ไม่แน่ใจ เท็จ และ เห็นพ้อง ไม่แน่ใจ ไม่เห็นพ้อง

3.2.7 แบบใช้ตัวเลือก 3 ตัว (Trichotomous item with choice) แบบนี้มีสถานการณ์หรือคำถามแล้วตามด้วยตัวเลือก 3 ตัวเสมอ สิ่งที่เขียนเป็นตัวเลือกจะต้อง

สามารถแปลได้ ว่าตัวเลือกใดถ้ามีผู้เลือกจะมีคุณลักษณะใดหรือผู้เลือกอาจมีคุณลักษณะนั้นมากน้อยแตกต่างกัน

3.2.8 แบบตัวเลือกคู่ (Forced-Choice item) แบบนี้แต่ละข้อจะมีตัวเลือก 2 ตัว แทนพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัย แตกต่างกันไปจับคู่กันเพื่อผู้ตอบเห็นพฤติกรรมใดตรงกับ ตนเองมากที่สุดก็เลือกข้อนั้น หรืออาจมีคำถามหรือข้อความก่อน แล้วมีตัวเลือก 2 ตัว บังคับให้ผู้ตอบ เลือกเพียงตัวใดตัวหนึ่ง ตามความรู้สึกของตนเอง

4. การใช้จินตนาการ (Projective technique) เป็นการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ เพื่อให้ผู้ตอบใช้จินตนาการอันเกิดจากสำนึกที่ซึมซับอยู่ในส่วนลึกของความรู้สึกในตัวตน แต่ละคน ว่าสิ่งเร้าที่มีความหมายอย่างไรต่อเขา แต่ละคนจะมีความรู้สึกต่อสิ่งเร้าที่คลุมเครือนั้นแตกต่างกัน เทคนิคนี้สิ่งเร้าเป็นแบบไม่มีโครงสร้างตรง การตอบจึงตอบได้แบบเสรีตามความรู้สึกส่วนลึกของบุคคล การแปลผลจึงยุ่งยากและซับซ้อน แบบวัดจินตนาการ ที่นิยมสร้าง มีดังนี้

4.1 คำสัมพันธ์ (Word association) แบบวัดนี้จะกำหนดคำที่แสดงอารมณ์มาให้ข้อละคำถาม ผู้สอบหาคำที่สัมพันธ์กับคำนั้นมากที่สุด การอธิบายก่อนสอบเป็นสิ่งสำคัญมาก ผู้ดำเนินการสอบจะต้องชี้แจงผู้สอบได้ดี ส่วนการแปลผลต้องศึกษาวิเคราะห์ให้ดี

4.2 การเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion) แบบวัดนี้จะมีการเว้นช่องว่างไว้ให้เติม ในการแปลความหมาย จึงค่อนข้างเป็นอัตนัย จึงต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญศึกษาจาก สิ่งประทับใจที่ผู้ตอบแสดงออกมา ซึ่งเกี่ยวกับเจตคติ อารมณ์ และความขัดแย้ง การแปลผลจึงเน้น ความรู้สึกทั้งบวก หรือลบ ผู้ที่เขียนหนังสือไม่ได้ หรือ เด็กจะไม่สามารถวัดคุณลักษณะจากการเขียน เติมข้อความได้

4.3 การเติมเต็มเรื่องราว (Story completion) แบบวัดประเภทนี้ เป็นการเติมเรื่องราวให้สมบูรณ์ มีการกำหนดเรื่องราวที่มีปัญหา ยังไม่มีคำตอบ หรือยังไม่จบ เรื่องราวส่วนใหญ่ จะทำให้เด็กจินตนาการต่อไป (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543, หน้า, 265-278)

5. แบบวัดสถานการณ์ (Situation Test)

แบบวัดสถานการณ์ หรือ แบบวัดเชิงสถานการณ์เป็นการจำลอง สร้างเหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ ขึ้น แล้วให้บุคคลแสดงความรู้สึกว่าตนเองจะกระทำ

หรือมีความเห็นอย่างไร ต่อเหตุการณ์ที่กำหนดขึ้น โดยปกติแล้ว การตอบสนองต่อสถานการณ์นั้น อาจให้ตอบสนองว่าตัวเขาเองจะทำอย่างไร หรือการให้เขาแสดงความคิดเห็นว่าตัวบุคคลในสถานการณ์นั้น ๆ จะทำอย่างไร

หลักการสร้างแบบวัดสถานการณ์ มีแนวปฏิบัติดังนี้

1. กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรม คุณลักษณะที่ต้องการจะวัดให้ชัดเจน
2. เลือกข้อความหรือสถานการณ์ที่มีความยากพอเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน และเนื้อเรื่องหรือสถานการณ์ที่ใช้ถามจะต้องไม่ลำเอียงเด็กกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ
3. พยายามเขียนคำถามเพื่อถามตามใจความในเนื้อหา หรือสถานการณ์นั้นตามพฤติกรรม หรือคุณลักษณะที่ต้องการจะวัด ซึ่งการเขียนสถานการณ์การเขียนข้อความคำถามมีข้อควรคำนึง ดังนี้

การเขียนสถานการณ์

1. สถานการณ์ที่สร้างหรือกำหนดขึ้นควรจะเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้จริงกับบุคคลหรือกลุ่มตัวอย่างนั้น
2. ความเข้มหรือความรุนแรงของสถานการณ์ ควรอยู่ในระดับกลาง ๆ ไม่สร้างความเครียดให้เกิดขึ้นแก่ผู้อ่านหรือผู้ตอบมากเกินไป เช่น สถานการณ์ว่า พ่อแม่กำลังป่วยหนักตนเองไม่มีเงินในขณะนั้น ถ้าพบเงินจำนวนหนึ่งจะทำอย่างไร จะคืนเจ้าของ หรือเก็บเอาไปซื้อยาให้แม่ สถานการณ์เช่นนี้ความเข้มสูงอาจทำให้ผู้ตอบเขวได้ในแง่ที่ว่า จริง ๆ อยากจะคืนให้เจ้าของเพราะตนเองก็ไม่อยากได้เงินของผู้อื่น (มีความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น) แต่ขณะเดียวกันการตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเช่นเดียวกัน (มีความเข้มสูง) ดังนั้น ผู้ตอบจะตอบในความสำนึกของกตัญญูทวดเวที่มากกว่าที่จะไปคิดถึงในด้านความซื่อสัตย์
3. ข้อมูลหรือสาระสำคัญที่กำหนดให้จะต้องเพียงพอ การตัดสินใจในทิศทางหรือจุดประสงค์ในการวัด

การเขียนคำถาม

1. ไม่ควรถามตรง ๆ แต่ควรถามให้เกี่ยวพันอ้างอิงเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่กำหนดไว้ และไม่ควรถามนอกเรื่องที่ไม่ได้ใช้ข้อความในสถานการณ์นั้นมาช่วยตอบหรือไม่ควรถาม ในกรณีถ้าไม่มีสถานการณ์นั้นแล้วก็สามารถตอบคำถามนั้นได้

2. ในการเลือกสถานการณ์เพื่อนำมาตั้งคำถาม ควรเลือกเฉพาะเนื้อหา หรือความรู้ที่เป็นตัวแทนที่มีความสำคัญต่อวิชานั้นมาถาม ไม่ควรนำเรื่องปลีกย่อยหรือ รายละเอียดปลีกย่อยของ รายวิชามาตั้งเป็นสถานการณ์และไม่ควรถามด้วยการหลอกล่อ ให้ผู้ตอบตกหลุมด้วยเรื่องไร้สาระ

3. คำถามที่ใช้อาจมี 2 ลักษณะ คือ

3.1. คำถามที่ถามให้นักเรียนประเมินสถานการณ์ การประเมิน หมายถึง การพิจารณาตัดสินใจว่า ควร-ไม่ควร ดี-ไม่ดี เหมาะสม-ไม่เหมาะสม ใช้ได้-ใช้ไม่ได้ ถูกต้อง-ไม่ถูกต้อง และรวมถึงกรณีที่ไม่อาจตัดสินใจได้

3.2. คำถามที่ให้นักเรียนระบุแนวทางที่ตนจะปฏิบัติ ถ้าหากตนเองเป็นผู้หนึ่งที่เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้นตนจะปฏิบัติอย่างไร

ลักษณะของแบบวัดสถานการณ์

1. เป็นแบบสถานการณ์มาให้ แล้วถามความคิดเห็นของผู้ตอบเกี่ยวกับการกระทำของตัวละครในสถานการณ์ว่าเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าหากเป็นผู้ตอบจะทำเหมือนตัวละครในสถานการณ์นั้นหรือไม่

2. กำหนดสถานการณ์พร้อมกับกำหนดทางเลือกมาให้ 3-4 แนวทางแล้วให้ผู้ตอบเลือกตอบ

3. ถามแนวทางประพจน์หรือปฏิบัติกิจกรรม เรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้เป็นการถามพฤติกรรมตรง ๆ ว่าผู้ตอบเคยปฏิบัติมาก-น้อยเพียงใดในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ สถานการณ์ที่กำหนดขึ้นควรเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงและเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

ข้อดีของแบบวัดสถานการณ์

1. แบบวัดสถานการณ์เป็นแบบวัดที่แสดงถึงฝีมือ หรือความสามารถของผู้เขียน แบบวัดว่าสามารถนำความรู้ที่เรียนมาผนวกกับเงื่อนไขในสถานการณ์ที่กำหนดได้ดีเพียงใด

2. สามารถวัดความรู้ขั้นสูงทั้งด้านสมรรถภาพทางสมอง และด้านจิตพิสัย

3. เราใจผู้ตอบให้ติดตามเพราะได้อ่านเรื่องราวและได้คิดมากกว่าแบบวัดประเภทอื่น ๆ

4. สร้างความยุติธรรมให้แก่ผู้เข้าสอบทุกคน เพราะได้อ่านสถานการณ์เดียวกันทั้งหมดไม่มีใครได้เปรียบหรือเสียเปรียบเพราะใช้ตำราที่ต่างกัน เป็นต้น

ข้อจำกัดของแบบวัดสถานการณ์

1. การเขียนคำชี้แจงของแบบวัดสถานการณ์ ต้องพึงระวังเป็นพิเศษต้องชี้แจงให้ผู้เข้าสอบใช้สถานการณ์ที่กำหนดให้เป็นหลักถึงจะผิดแปลกจากความเป็นจริงก็ต้องตอบตามนั้น
 2. สร้างค่อนข้างยาก ผู้เขียนแบบวัดจะต้องเลือกสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันและไม่เข้มมากเกินไป และจะต้องล้วงลึกเฉพาะสถานการณ์ที่กำหนดให้เท่านั้น
 3. เกณฑ์การให้คะแนนค่อนข้างทำได้ยาก
- ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามแนวคิดของนักวิชาการ 7 ท่าน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, กรมการศึกษานอกโรงเรียน, พระราชวรมุณี ประยุทธ์ ปยุตโต, พระสมชาย ฐานวุฑโฒ, สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษาและกนกรวรรณ ปัจจุบัน ซึ่งมีคุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้อันได้แก่ความอยากรู้อยากเห็น, ความตั้งใจอย่างมีสติ, กล้าคิดริเริ่มสร้างสรรค์, ความเพียรพยายาม, ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและมีเหตุผล โดยจัดทำแบบวัดความใฝ่เรียนรู้อันเป็นแบบสถานการณ์ชนิด 3 ตัวเลือกเป็นตัวเลือกที่แสดงถึงคุณลักษณะนั้นอย่างน้อยต่างกัน โดยให้คะแนนเป็นสถานการณ์ที่ต่างกันออกไปเป็นค่าคะแนนแบบตัวเลข 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

การอ่าน

การอ่านเป็นการแปลความหมายจากตัวอักษรต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้แสดงความรู้สึกลึกซึ้งคิดต่าง ๆ ไว้ การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นอย่างหนึ่งที่มนุษย์ต้องใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน การอ่านมีความสำคัญอย่างมากในการรับสารต่าง ๆ ให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. ความหมายของการอ่าน

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังต่อไปนี้

ฤษุทัย ไชยขาว (2551, หน้า 30) ได้กล่าวว่า การอ่าน คือ การตีความจากประสบการณ์หรือ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งความแตกต่างกันและเหมือนกัน แต่ส่วนใหญ่แล้วคนส่วนใหญ่จะมองว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนมาก ซึ่งเป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน โดยผู้เขียนมีหน้าที่ถ่ายทอดทุกสิ่งที่ต้องการ ได้แก่

ความคิด อารมณ์ และความต้องการของผู้แต่ง ผ่านออกมาเป็นตัวอักษรหรือเป็นสัญลักษณ์เพื่อสื่อให้ผู้อ่านได้แปลความจากที่อ่านให้ได้เข้าใจความหมายตรงกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการแสดงความคิดหรือมีความรู้สึกของตนให้กับผู้อื่นได้รับรู้

เทียมจันทร์ ไสยวรรณ (2552, หน้า 47) ได้กล่าวว่า การอ่านหมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านศึกษาค้นเพื่อหาความหมายจากตัวหนังสือที่ผู้เขียนได้เขียนไว้หรือข้อเขียน โดยผู้อ่านอาศัยความคิดของตนเองและประสบการณ์เดิมที่มีในการแปลความหมายเรื่องที่อ่านแล้ว ตีความและทำความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ หรือข้อเขียนนั้น ๆ แล้วผู้อ่านตัดสินใจเขียนนั้น ๆ อย่างมีเหตุผล รวมทั้งผู้อ่านสามารถสื่อความหมายในเรื่องที่อ่านให้ตรงตามจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อไว้ในหนังสือหรือข้อความต่าง ๆ

ภรินทร วารินกัญ (2553, หน้า 20) ได้กล่าวว่า การอ่านหมายถึง การแปลความหมายของสัญลักษณ์ ตัวอักษร ที่มองเห็นให้ออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจ เพื่อให้ได้รับความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ยังรวมไปถึงการเพิ่มประสบการณ์ของผู้อ่าน เพราะในการอ่านแต่ละครั้งย่อมได้รับความรู้ ความพึงพอใจต่อการอ่านเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์และยังเป็นการรวบรวมความคิดจากสิ่งพิมพ์ตามหลักของจิตวิทยาอีกด้วย

อรพรรณ ชูนาบาล (2554, หน้า 27) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านนับว่าเป็นกระบวนการของการสื่อสารและการแปลความหมายทางสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนได้เขียนและสื่อสารออกมาผ่านกระบวนการทางความคิด ลายลักษณ์อักษร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยมีจุดประสงค์เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องราวนั้น ๆ โดยผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิดหรือความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

เพ็ญศรี กิ่งแก้ว (2555, หน้า 21) ได้กล่าวว่า การอ่านหมายถึง ทักษะกระบวนการทางสมองและความสามารถของมนุษย์ในการแปลความหมายของตัวอักษรในรูปแบบต่าง ๆ หรือสัญลักษณ์ในลักษณะต่าง ๆ ที่มองเห็นและมองไม่เห็นปรากฏแก่สายตาออกมา และการสัมผัสทำให้เกิดเป็นความคิดและความเข้าใจเพื่อที่จะรับรู้ถึงความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้แก่ผู้อ่านได้ทราบและเข้าใจ

นารี ศรีปัญญา (2556, หน้า 22) ได้กล่าวว่า ความหมายของการอ่านหมายถึง การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรเพื่อแปลผลเครื่องหมายและสัญลักษณ์แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นคำ หรือเป็นประโยคที่มีความหมายและสามารถแยกพยัญชนะ แยกสระ แยกตัวสะกด และแยกวรรณยุกต์ออกจากคำได้ ซึ่งจะทำให้

สามารถสื่อสารได้ตรงกันระหว่างทั้งผู้อ่านและทั้งผู้เขียนและทำให้สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ซึ่งมีทั้งการอ่านออกเสียงและอ่านในใจ

เพ็ญพิชชา ภูกิ่งแก้ว (2557, หน้า 24) ได้กล่าวว่า การอ่านคือการใช้สายตา สัมผัสกับตัวอักษรผ่านกระบวนการทางสายตา แปลความหมาย ตัวอักษร สิ่งพิมพ์ เครื่องหมายรวมถึงรูปภาพ เพื่อรับรู้และเข้าใจตีความหมายของคำ ให้ตรงกับสิ่งที่ผู้เขียน สื่อและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

Buzan (1997, pp. 40–41 อ้างถึงใน ฤชทัย ไชยขาว, 2551, หน้า 98) ได้กล่าวว่า การอ่าน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเชิงสัญลักษณ์กับบุคคล การอ่านเป็นการเรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา มีขั้นตอน ดังนี้

1. การจำได้ (Recognition) เกี่ยวกับการจำอักษรต่าง ๆ
2. การซึมซับ (Assimilation) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญาและกระบวนการทางกายภาพ เมื่อแสงสะท้อนต้วหนังสือเข้าสู่การรับรู้ด้วยสายตาจะถ่ายทอดไปสู่สมองต่อไป
3. บูรณาการภายใน (Intra-Integration) ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับจากการอ่าน
4. บูรณาการภายนอก (Extra-Integration) การวิเคราะห์ข้อมูลของสมองว่า ข้อมูลที่ได้มา มีประโยชน์และนำมาเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม
5. การสะสมความรู้ (Retention) การเก็บสะสมข้อมูลต่างที่ได้รับอย่างเป็นระบบ
6. การฟื้นความจำ (Recall) คือ การดึงความรู้ออกมาใช้
7. การสื่อสาร (Communication) เพื่อให้ประสบผลสำเร็จจึงควบคู่กับการคิดสรุป การอ่าน หมายถึง การใช้สายตาเพื่อแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้เขียนหรือแสดงไว้เพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านได้เข้าใจ เมื่อผู้อ่านได้อ่านแล้วมีการแสดงความรู้ที่ได้จากการอ่าน ออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจ เป็นถ้อยคำหรือประโยคเพื่อให้ได้ความรู้และความเพลิดเพลิน รวมทั้งเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ และสามารถนำมาใช้ในการดำรงชีวิตได้

2. ความสำคัญของการอ่าน

การสอนอ่านมุ่งให้ผู้เรียนอ่านออก อ่านคล่อง และอ่านเป็น การอ่านจะประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องมีขั้นตอนและ เทคนิคในการสอนอ่านหลายวิธี มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2544ข, หน้า 7) การอ่านมีความสำคัญ ดังนี้

1. การอ่านสามารถอ่านได้ตลอด ไม่จำกัดสถานที่และเวลา สามารถนำหนังสือไปด้วยได้ทุกที่
2. ในขณะที่อ่าน ผู้อ่านสามารถคิด และจินตนาการตามไปด้วย
3. การอ่านทำให้ มีสมาธิและถือว่าเป็นการบริหารสมอง เพราะการอ่านต้องจดจ่ออยู่กับสิ่ง ๆ เดียว มุ่งมั่นอยู่กับข้อความนั้น ๆ
4. ผู้อ่านสามารถกำหนดเรื่องที่จะอ่านได้ตามความชอบและความสนใจ
5. หนังสือมีให้เลือกอ่านอย่างมากมายและราคาถูก ทำให้ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้อย่างหลากหลาย
6. เมื่ออ่านหนังสือแล้วสามารถนำไปปฏิบัติตามได้
7. การอ่านทำให้ได้รับความรู้มากกว่าการฟังเพราะสามารถกลับมาอ่านทบทวนได้เมื่อต้องการ

ฤชอุทัย ไชยขาว (2551, หน้า 31) ได้กล่าวว่า การอ่านนั้นมีความสำคัญอยู่ด้วยกัน 3 ประการ ดังนี้ผู้อ่านอ่านเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับความเพลิดเพลิน เพื่อดันคว้าหาความรู้ และเพื่อนำสิ่งที่อ่านไปพัฒนาตนให้เจริญงอกงาม ตลอดจนจนเป็นการเสริมสร้างความคิดจากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นทั้ง 3 ประการนั้น เป็นความต้องการของผู้อ่านทั้งสิ้นและเป็นสิ่งจำเป็นของผู้อ่านที่ทุกคนพึงมีอันเป็นพื้นฐานที่ขาดไม่ได้ของทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ

เทียมจันทร์ ไสยวรรณ (2552, หน้า 50) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะว่าการอ่านนั้นมีส่วนช่วยสร้างให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและหน้าที่การงานการอ่านยังเป็นการสนองความต้องการของมนุษย์เพราะการอ่านสามารถ ทำให้เกิดความรู้จากการอ่านตำราต่าง ๆ ส่งผลให้มีทักษะต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและปัญหาส่วนตัวได้

ภักดี พลศักดิ์ (2553, หน้า 25) ได้กล่าวว่า การอ่านช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ที่กว้างมากขึ้น มีการพัฒนาทางการคิด การอ่านยังทำให้ได้รับความบันเทิงมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ได้ลึกซึ้ง สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้และได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

สงวนสิน ญาติสมบุญ (2553, หน้า 15) ได้กล่าวว่า มนุษย์เรามีความสัมพันธ์กับการอ่านเพราะการอ่านเป็นสิ่งสำคัญต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร การอ่านยังทำให้เกิด

ความรู้ อ่านมากทำให้ฉลาดทางความรู้สามารถนำไปพัฒนาวิชาชีพ การงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

นารี ศรีปัญญา (2556, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการอ่าน หมายถึง ทักษะการอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของการศึกษาในวิชาต่าง ๆ เพราะการอ่านจะช่วยสื่อสารและเป็นเครื่องมือที่สำคัญเพื่อใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ อนึ่ง บุคคลใดก็ตามที่มีนิสัยรักการอ่านเป็นสมบัติติดตัวและอ่านอย่างถูกต้องตามหลักภาษาบุคคลนั้นย่อมเป็นผู้ที่ได้รับความรู้จากการอ่านตำราต่าง ๆ ความเพลิดเพลินจาก นวนิยาย นิทานต่าง ๆ ทันเหตุการณ์จากการอ่านข่าวสารบ้านเมือง ทั้งยังมีทักษะด้านการจับใจความ การคิด แก้ไขปัญหาต่าง ๆ และสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สรุป การอ่านคือการแสวงหาความรู้ การแสวงหาความบันเทิงที่ได้จากการอ่าน การอ่านเป็นสิ่งสำคัญของมนุษย์มาก เพราะมนุษย์มีการติดต่อสื่อสารกันโดยใช้สัญลักษณ์ ตัวหนังสือ และการอ่านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาวิชาต่าง ๆ เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านจะทำให้เรียนวิชาต่าง ๆ ได้ดี เป็นคนฉลาด รวมถึงประสบความสำเร็จในการทำงานและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การสอนอ่าน

การอ่านมีบทบาทเป็นอย่างมากต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพราะการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ อาศัยการอ่าน และสามารถพัฒนาทางสติปัญญา ให้เท่าทันเหตุการณ์ จึงมีนักศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน ดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2538, หน้า 10-11) ได้กล่าวว่า

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ หากอ่านไม่ได้การเรียนก็ย่อมไม่ประสบผลสำเร็จ เด็กเกิดอาการหงาหงอย เก็บกด ครุ่นต้องดูแลเอาใจใส่ด้วยการสอน ช่อมเสริม ตั้งแต่อ่านบทเรียนแรกทันทีเพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจ
2. เมื่อเด็กอ่านได้ย่อมได้รับการยอมรับ และเรียนร่วมกับเพื่อนได้ มีความมั่นใจ ซึ่งเด็กที่อ่านไม่ได้จะทำให้ขาดความมั่นใจในตนเอง
3. เด็กได้รับประสบการณ์ที่ดีในด้านต่าง ๆ จากที่โรงเรียนและจากเพื่อน ๆ
4. การอ่านยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพต่าง ๆ อีกด้วย
5. การอ่านยังเป็นหน้าที่พลเมืองที่ดีในการให้ความร่วมมือกับทางราชการได้

6. การอ่านยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินใจ ในการเลือกตัวแทนในการปกครองครองบ้านเมือง อันเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย

7. การอ่านยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้เป็นอย่างดี อีกทางหนึ่งด้วย

8. การอ่านยังสำคัญมากขึ้นเมื่อใช้ในการพยากรณ์เหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเรื่องสำคัญต่าง ๆ ดี

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 อ้างถึงใน นารี ศรีปัญญา, 2556, หน้า 28) ได้กล่าวว่า การสอนอ่านมีขั้นตอน ดังนี้

1. เริ่มจากการสอนสระง่ายก่อน เช่น สระ -า
 2. สอนการแจกลูกสะกดคำ โดยต้องเลือกคำที่มีความหมาย เช่น กาง ก-า-ง กาง การสะกดคำควบกล้ำ และคำยากสำหรับเด็กเริ่มเรียนจะสะกดแบบเรียงตัว
 3. ผู้เรียนอ่านออกเสียงคำและทำความเข้าใจความหมาย ของคำที่อ่านก่อน
 4. นำคำที่มีความหมายมาแต่งประโยคจากนั้นอ่านประโยคที่ตนเองแต่งขึ้น
- ปิตินันท์ สุทธสาร (2559, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การสอนอ่านมีขั้นตอน ดังนี้
1. การอ่านคำ และรู้ความหมายของคำ นั่นคือให้เด็กอ่านออกเป็นคำและเข้าใจความหมายของคำนั้น ซึ่งเป็นทักษะเบื้องต้นคือสอนให้เด็กอ่านออก
 2. การอ่านจับใจความ เมื่อเด็กอ่านออกเป็นคำ วลี และประโยคได้แล้ว จะต้องเข้าใจในสิ่งที่อ่าน บอกได้ว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไรในเรื่องที่อ่าน เล่าเรื่องได้สรุปเรื่องได้ นั่นคือการสอนให้เด็กอ่านเป็น
 3. การอ่านออกเสียงให้ชัดเจน ถูกต้อง โดยเฉพาะคำที่ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำ รู้จักจังหวะในการอ่านให้ถูกวรรคตอนฝึกจนอ่านคล่อง
 4. การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ รู้จักวิธีค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทักษะนี้เหมาะที่จะใช้กับเด็กในชั้นประถมปลายไปจนถึงขั้นที่สูง
 5. ฝึกให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ครูจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้เด็กอ่านหนังสือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เชิญชวนให้เด็กอยากอ่าน ข้อสำคัญคือ ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก อ่านหนังสือหลากหลายนำมาเล่าให้เด็กฟัง
 6. การอ่านเพื่อให้คุณค่าและเกิดความสุข ซึ่ง นั่นคือการสอนอ่านวรรณคดี และวรรณกรรมสำหรับเด็ก ให้เด็กมองเห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านเพื่อมาใช้ใน

ชีวิตประจำวันให้เด็กรู้รหัสไวยากรณ์ของการอ่านร้อยกรองต่าง ๆ การอ่านวรรณคดีที่จัดไว้ให้เด็กแต่ละชั้นเพื่อให้เห็นความงดงามของภาษา

สรุปการสอนอ่าน หมายถึง การเริ่มต้นด้วยการสอนให้เด็กรู้จัก จำ พยัญชนะ สระ และออกเสียงให้ถูกต้อง จากนั้นจึงเริ่มให้ออกเสียงคำที่ประสมด้วยสระเสียงยาว อ่านเป็นคำที่เด็กคุ้นเคย จากนั้นจึงสอนอ่านประโยคสั้น ๆ จากนั้นจึงสอนให้เด็กอ่านแบบ สะกดคำ และสร้างคำใหม่ในอันดับต่อไป

การสอนให้อ่านออก

1. สอนโดยวิธีประสมอักษร เป็นการสอนที่ใช้กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่แสดงถึงภูมิปัญญาการสอนอ่านแบบไทย ซึ่งทำให้เด็กอ่านหนังสือไทยได้แตกฉานวิธีหนึ่งวิธีสอนแบบนี้เป็นการนำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ มาประสมกัน แล้วฝึกอ่านแบบแจกลูก การอ่านแบบสะกดคำ เป็นการสอนอ่านที่เน้นการฟังเสียงของพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกดและวรรณยุกต์ที่นำมาประสมกันเป็นคำ เมื่อฝึกฝนบ่อย ๆ จนชินหูก็จะอ่านได้ถูกต้องแม่นยำการอ่านแบบแจกลูก เป็นการอ่านโดยยึดพยัญชนะต้นเป็นหลัก ยึดสระเป็นหลัก หรือยึดสระและตัวสะกดเป็นหลัก เช่น

ยึดพยัญชนะต้น เป็นหลัก

—ะ—า—ิ—ี—ึ—ุ—ู

ก กะ กา กิ กี่ กือ กุ กู

ข ขะ ขา ขิ ขี่ ขือ ขุ ขู

ค คะ คา คิ คี่ คือ คุ คู

ยึดสระเป็นหลัก

ก จ ต อ ข ส ม ย

—า— กา จา ตา อา ขา सा मा या

—ี— กี่ จี่ ตี อี่ ขี่ ลี มี ยี่

—ู— กู จู ตู อู ขู ลู มู ยู

ยึดสระและตัวสะกดเป็นหลัก

ก จ ต อ ข ส ม ย

—าง— กาง จาง ตาง อาง ขาง साग माग याग

—าน— กาน จาน ตาน อาน ขาน सान मान यान

—าด— กาด จาด ตาด อาด ขาด साद माद यาด

2. สอนด้วยการเดาคำจากภาพหรือการสอนอ่านจากภาพ

เด็กเริ่มหัดอ่านจากรูปภาพก่อน แล้วจึงนำไปสู่การอ่านจากตัวอักษร รูปภาพจะเป็นสิ่งชี้แนะให้เด็กอ่านคำนั้นได้

3. สอนอ่านจากรูปร่างของคำ

เมื่อเด็กเห็นรูปร่างของคำโดยส่วนรวมก็จะจำได้ แล้วจะนำไปเปรียบเทียบกับคำที่เคยอ่านออกแล้ว คำใดที่มีรูปร่างคล้ายคลึงกันก็สามารถเดาและเทียบเสียงได้ว่าอ่านอย่างไร การสอนแบบนี้ครูต้องตีกรอบคำที่ทำให้เด็กสามารถมองเห็นรูปร่างคำได้อย่างชัดเจนเน้นการฝึกให้เด็กสังเกตรูปร่างของคำ

4. สอนด้วยการเดาคำจากบริบท หรือคำที่อยู่แวดล้อม

สำหรับเด็กมักจะใช้บริบทที่เป็นปริศนาคำทาย หากครูต้องการให้เด็กอ่านคำใดก็สร้างปริศนาคำทาย เมื่อเด็กทายคำได้ถูกต้องก็สามารถอ่านคำนั้นออก

5. สอนอ่านโดยให้รู้หลักภาษา

วิธีนี้เด็กจะรู้หลักเกณฑ์ของภาษาเพื่อการอ่านการเขียน เช่น อักษร ๓ หมู่ สระเสียงเดียว สระเสียงประสม มาตราตัวสะกด การผันวรรณยุกต์ การอ่านคำควบกล้ำ การอ่านอักษรนำ เป็นต้น วิธีนี้ต้องหาวิธีสอนที่หลากหลาย จัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้เด็กเรียนรู้หลักภาษาที่ง่าย ๆ ด้วยวิธีง่าย ๆ ที่ทำให้เด็กสนุกสนาน กิจกรรมที่เด็กชอบ เช่น เล่นนิทาน ร้องเพลง เล่นเกม เป็นต้น

6. สอนอ่านตามครู

วิธีนี้เป็นการสอนที่ง่าย ครูส่วนใหญ่ชอบมาก ถ้าครูไม่คิดพิจารณาให้ดีว่าเมื่อใดควรสอนด้วยวิธีนี้จะเป็นอันตรายต่อเด็ก ครูจะใช้วิธีนี้ต่อเมื่อเป็นคำยาก คำที่มีตัวสะกดแปลก ๆ หรือครูได้ใช้วิธีอื่นแล้วเด็กยังไม่ได้อ่านไม่ได้สำหรับชั้น ป. 1 ครูอาจใช้วิธีนี้ได้โดยครูอ่านนำแล้วให้นักเรียนอ่านตาม เมื่อเด็กอ่านได้แล้ว จึงฝึกให้อ่านเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล การอ่านบทร้อยกรองนั้น ครูจำเป็นต้องอ่านนำก่อนเพื่อให้รู้จังหวะและลีลาการอ่านบทร้อยกรองตามประเภทของคำประพันธ์นั้น ๆ วิธีการสอนทั้ง 6 วิธีนี้ ครูควรนำไปประยุกต์ใช้ให้ผสมผสานให้เหมาะสมแก่วัยของเด็กจะทำให้เด็กอ่านออกอ่านเก่ง ต่อไปครูจึงสอนอ่าน วลี ประโยค ข้อความ เรื่องราวสั้น ๆ และการฝึกการอ่านจับใจความในลำดับต่อไป

4. ประโยชน์ของการอ่าน

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านดังนี้

สมบัติ จำปาเงิน (2549, หน้า 17) ได้กล่าววว่า การอ่านมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

4.1 ช่วยให้นักเรียนเป็นผู้ที่เรียนเก่ง เพราะการอ่านหนังสือทำให้เรียนวิชาต่าง ๆ ได้ดี

4.2 ช่วยให้ผู้สำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะจะต้องอ่านเอกสารประจำ

4.3 ช่วยให้ได้รับความบันเทิงในชีวิต เพราะการอ่านหนังสือประเภทวรรณกรรมทำให้เพลิดเพลินได้

4.4 เพราะให้เป็นที่ยอมรับ เพราะคนอ่านเก่งทำให้สามารถที่จะปรับตัวเข้ากับคนอื่น และสังคมได้ดี

4.5 ช่วยให้เป็นคนที่น่าสนใจ เพราะการอ่านหนังสือหลายๆทำให้เป็นผู้ที่มีความคิดที่ดีและสามารถแสดงความรู้ได้ทุกที่

นิรมล เหลลลลลล (2560, หน้า 69) ได้กล่าวว่า การอ่านมีประโยชน์ที่ทำให้ความรู้ในวิชาการด้านต่าง ๆ รอบรู้ ทันเหตุการณ์ ได้รับความสุข และความเพลิดเพลิน เกิดอารมณ์คล้อยตามอารมณ์ของเรื่องนั้น ๆ ที่อ่าน การอ่านยังช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียดเข้าใจประเด็นความสำคัญของเรื่องและสามารถประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล

สรุป การอ่านมีประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง การอ่านทำให้ผู้เรียนมีวินัย มีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอเป็นที่ยอมรับและต้องการของสังคมและเพื่อนร่วมงาน ผู้ที่เป็นนักอ่านจะทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ รอบรู้ แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล

5. การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2529, หน้า 25-26, อ้างถึงใน เพ็ญพิชชา ภูกิ่งแก้ว, 2557, หน้า 28-29) กล่าวว่า การประเมินผลผลการอ่านมี 2 ประการ ได้แก่

5.1 การประเมินผลผลการอ่านออกเสียง เป็นการกำหนดข้อความให้นักเรียนอ่าน โดยครูคอยบันทึกการอ่านว่า มีการอ่านตกคำ ข้ามคำ ซ้ำคำ หรืออ่านช้า หรือไม่ โดยควรพิจารณาการอ่านอย่างละเอียด ทั้งเสียง รูปคำ ความหมาย ไวยากรณ์

5.2 การประเมินผลผลการอ่านในใจเป็นวิธีวัดความสามารถในการอ่านของผู้เรียนแล้วทำการทดสอบจากข้อความที่อ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กำหนดแนวทางการทดสอบวัดทักษะการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อสนองนโยบายการอ่านออกเขียนได้ โดยมีการทดสอบการอ่านดังนี้

1. การอ่านสะกดคำ คือ การอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้โดยการอ่านแบบสะกดคำ เช่น จาน อ่านว่า จอ-อา-นอ-จาน เป็นต้น ครูบันทึกการอ่านสะกดคำของนักเรียนเพื่อประเมินการอ่านรายบุคคล

2. การอ่านคำ คือ การอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้เป็นคำ เช่น โรงเรียน อ่านว่า โริง-เรียน เป็นต้น ครูบันทึกการอ่านคำของนักเรียนลงในแบบบันทึกคะแนนรายบุคคล

3. การอ่านประโยคหรือข้อความสั้น ๆ คือ การอ่านออกเสียงประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ที่กำหนดให้ ครูบันทึกการอ่านคำในประโยคว่าอ่านถูกต้องอย่างไร มีการข้ามคำหรืออ่านคำซ้ำ นักเรียนอ่านออกเสียงโดยครูบันทึกผลคะแนนรายบุคคล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกแบบวัดทักษะการอ่านตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการโดยทำการกำหนดคำ ประโยค ข้อความที่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนเพื่อนำมาจัดทำแบบทดสอบการอ่าน โดยมีแนวทางการวัดทักษะการอ่านดังนี้

- 1) การอ่านคำ จากคำที่กำหนดให้
- 2) การอ่านสะกดคำจากคำที่กำหนดให้
- 3) การอ่านประโยคที่กำหนดให้ โดยมีการวัดเป็นรายบุคคล

การเขียน

การเขียนเป็นทักษะอย่างหนึ่งทางการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับทักษะการฟัง การพูดและการอ่าน ทักษะการเขียนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน คือเมื่อเรารับสารจากผู้อื่นผ่านการฟัง เราต้องส่งสารด้วยการพูดหรือเขียน การเขียนเป็นเรื่องที่ยาก หากเราไม่เข้าใจการเขียน ย่อมทำให้สื่อสารผิดพลาด มีนักเรียนศึกษาได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการเขียน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ดังนี้

ฤชุทัย ไชยขาว (2551, หน้า 32) ได้กล่าวว่า การเขียนหมายถึง การที่ผู้เขียนได้แสดงออกในการติดต่อสื่อสารถึงผู้รับสารหรือผู้อ่านโดยอาศัยตัวอักษรในลักษณะต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ของตน อีกทั้งความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการ รวมถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ของตน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้อื่นอ่านแล้วเข้าใจได้ตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อความ ดังนั้น การเขียนจึงเป็นทักษะการสื่อสารที่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิงและใช้ในการตรวจสอบถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2551, หน้า 67) ได้กล่าวว่า ทักษะการเขียนเป็นวิธีการสื่อสารอีกอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ได้แสดงออกมาทางภาษาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีการแสดงความรู้ของผู้เรียน รวมถึงแสดงความคิด และความรู้สึกของผู้เขียนที่มีอยู่ในใจ ออกมาให้ผู้อ่านได้รับรู้

สิริพร สีตะระโส (2553, หน้า 34) ได้กล่าวว่า การเขียนหมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึกต่าง ๆ เป็นตัวหนังสืออย่างมีจุดหมายเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความคิด และความรู้สึกตามที่ผู้เขียนต้องการเป็นการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาเพื่อการแสดงออกทางหนึ่ง

วิจิตรา อายุยีน (2558, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของกสนเขียนว่า การเขียนเป็นการติดต่อสื่อสารประเภทหนึ่ง โดยการเขียนต้องอาศัยภาษาสัญลักษณ์หรือตัวอักษร หรือรูปภาพ เป็นสื่อเพื่อใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่ต้องการสื่อ ซึ่งทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากกว่าทักษะการฟัง ทักษะพูดและทักษะการอ่าน เพราะผู้เขียนนั้นจำเป็นต้องรู้จักคำและความหมายของคำอย่างมาก ผู้เขียนถึงจะสามารถเขียนเรียบเรียงถ้อยคำ กลุ่มคำ นำมาผูกเป็นประโยคให้ได้ถูกต้องเพื่อให้สื่อความหมายได้ชัดเจนตามความต้องการ

สรุปได้ว่า การเขียนคือ การสื่อสารของมนุษย์โดยการแสดงออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ อาจเป็นภาพวาด เพื่อใช้ในการสื่อถึงความรู้สึกนึกคิด เพื่อบ่งบอกให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความรู้ ความรู้สึก ประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เขียน โดยการเขียนมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้อ่านแล้วเข้าใจตามที่ผู้เขียนได้เขียนสื่อความไว้ นอกจากนี้การเขียนยังเป็นหลักฐานที่ใช้อ้างอิงเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้แม้เวลาผ่านไปนานก็ตาม

2. ความสำคัญของการเขียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

ฤชุทัย ไชยขาว (2551, หน้า 32) ได้กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญดังนี้ในการสอนเขียนนั้นสิ่งสำคัญคือต้องเขียนให้ถูกตามหลักภาษา ตามพจนานุกรม อีกทั้งยังต้องเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียนคัดลายมือให้สวยงาม ผู้เรียนสามารถเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาให้ผู้อื่นได้เข้าใจได้ง่ายและเข้าใจตรงกับที่ต้องการ สื่อถือว่าประสบผลสำเร็จการการเขียนสื่อสาร

สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2551, หน้า 67) ได้กล่าวว่า การเขียนสื่อความเป็นวิธีการที่ใช้เพื่อการสื่อสารมากที่สุดและการเขียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อการสร้าง ความเข้าใจ

และถ่ายทอดความรู้และสติปัญญาของมนุษย์และการเขียนสื่อสารยังหมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกที่มีอยู่ในใจออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้รับทราบ ด้วยวิธีการใช้สัญลักษณ์ตัวอักษร และยังบ่งบอกถึงกระบวนการทางความคิดอีกด้วย การที่นักเรียนได้เขียนนั่นคือ การแสดงความรู้สึก นึกคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เกิดการเรียนรู้ แสดงออกเป็นตัวอักษร ดังนั้น การให้นักเรียนได้อ่านผลงานการเขียนจึงเป็นการสื่อสาร ได้รับรู้รับทราบถึงความรู้ ความคิด ความรู้สึก เจตคติต่าง ๆ ของผู้เขียนได้เป็นอย่างดีว่า ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายการเขียนเพื่ออะไร

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, หน้า 203-204) ได้กล่าวว่า การเขียนนั้นเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ และการบันทึกข้อมูล และการเขียนยังเป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีผู้ส่งสารใช้สำหรับการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง การเขียนยังมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการใช้บันทึกรวบรวมข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ที่มีคุณค่าทั้งในอดีตและปัจจุบัน

Byrne (1982, หน้า 1 อ้างถึงใน ลัดดาวรรณ ซ้ายขวา, 2556) ได้กล่าวว่า การเขียนคือ ความสามารถในการรู้สึกรู้คิด แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนนวนโวหารต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของตน

Lado (1977, p. 143 อ้างถึงใน ลัดดาวรรณ ซ้ายขวา, 2556 หน้า 29) ได้กล่าวว่า การใช้สำนวนในการเขียนสื่อความหมายอย่างถูกต้องชัดเจนระหว่างผู้เขียนในการสื่อความหมายถึงผู้อ่าน ตามหลักการเขียนสรุป การเขียนหมายถึง การสื่อความหมาย ความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ผ่านทางตัวหนังสือ รูปภาพและสัญลักษณ์ที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องการสื่อสาร ให้ผู้อ่านทราบจุดมุ่งหมายที่ต้องการสื่ออะไร

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่ง ผ่านการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ การเขียนมีความสำคัญ หากเขียนไม่ถูกต้องตามหลักภาษา อาจทำให้การสื่อสารไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ การสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้นการสอนการเขียนที่ถูกต้องสำหรับผู้เรียนในวัยเริ่มเรียนการเขียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการเขียนที่ถูกต้องและเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นไป

3. หลักการสอนเขียน

การเขียนถูกต้องตามหลักเกณฑ์ สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการสอนเขียน ดังนี้

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538, หน้า 97) กล่าวว่า หลักการสอนการเขียนมีดังนี้

1. ตัวเด็ก ครูต้องรู้ภูมิหลังของเด็กเพื่อช่วยวางแผนการสอน โดยตั้งจุดมุ่งหมายและทำการเลือกวิธีในการพัฒนาทักษะการเขียนให้เหมาะกับศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยคำนึงถึง 1) ความพร้อมของเด็ก 2) ความสามารถในการถ่ายทอดและการรับรู้ของเด็กในแต่ละคน 3) ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก 4) ความสนใจและศรัทธาในตัวเด็ก

2. ตัวครู ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะพัฒนาทักษะการเขียนให้กับนักเรียน ครูควรเตรียมทักษะการเขียนให้นักเรียนระดับประถมศึกษาดังนี้ 1) ครูต้องมีความรู้ในหลักการเขียนตัวอักษร การเขียนประโยค เครื่องหมายวรรคตอน 2) ครูควรมีจุดมุ่งหมายในการสอนเขียนเพราะการเขียนมีหลายแบบต่างกัน 3) ร่างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเขียนให้นักเรียน ให้เขารักการเขียน โดยมีการจัดกิจกรรมการเขียนที่หลากหลาย มีการเตรียมความพร้อมเพื่อไปสู่บทเรียนใหม่ 4) การสอนคำและประโยคจากสิ่งของหรือสถานการณ์จริง 5) มีการสร้างบรรยากาศในการเขียนให้นักเรียน 6) ในการสอนทุกครั้งครูต้องทำการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนให้ชัดเจน 7) จัดกิจกรรมการเขียนเกี่ยวกับประสบการณ์ของเด็ก 8) ทำการฝึกฝนการเขียนอย่างสม่ำเสมอ 9) มีสื่อการสอนประกอบการเขียนที่น่าสนใจ 10) ส่งเสริมให้นักเรียนภูมิใจในผลงานของตนเองและชื่นชมผู้อื่น 11) จัดกิจกรรมการเขียนประโยค การเขียนเรื่องราวสั้น ๆ เกี่ยวกับภาพ 12) จัดกิจกรรมการเขียนให้มาก ๆ 13) ประเมินผลและติดตามการเขียนของนักเรียนเพื่อดูความก้าวหน้าและปรับปรุงแก้ไขช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาการเรียน

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2551, หน้า 71) ได้กล่าวว่าการเขียนมีองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเขียนดังนี้

1. เนื้อหา (content) ได้แก่ เนื้อหาสาระที่ใช้ในการเขียน
2. การวางรูปแบบ (form) ได้แก่ การจัดลำดับเนื้อหา
3. ไวยากรณ์ (grammar) ได้แก่ การจัดโครงสร้างไวยากรณ์ที่ถูกต้อง
4. สีสาน (style) การเลือกโครงสร้าง การเลือกคำและสำนวนต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียนเช่น การใช้เครื่องหมาย
5. กลไกการเขียน (mechanics) ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการเขียนให้ถูกต้องตามวรรคตอน

เพ็ญพิชชา ภูกิ่งแก้ว (2557, หน้า 34) ได้กล่าวว่าการสอนเขียน คือ

ครูต้องมีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน เพื่อทราบถึงบริบท และความสามารถทางการเขียนของเด็กแต่ละคน ว่าอยู่ในระดับใด การสอนเขียนควรระวังในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อไม่เป็นการกีดกันการเขียนในเรื่องต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ ในเรื่องที่หลากหลายแตกต่างกัน เพื่อให้เด็กไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเขียนยังต้องมีสื่อการสอนเขียนที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กได้สร้างรูปแบบการเขียนเรื่องราวที่แปลกใหม่ และน่าสนใจ

สรุป การสอนเขียนมีขั้นตอนหรือหลักการเขียน ที่ต้องคำนึงถึงความรู้และบริบทของผู้เรียน การเขียน ต้องคำนึงถึงการจัดลำดับเนื้อหา การวางรูปแบบ ไวยากรณ์ ภาษา รวมถึงการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ การเขียนควรมีรูปแบบที่หลากหลายและเป็นเรื่องราวที่แปลกใหม่น่าสนใจ

4. ประโยชน์ของการเขียน

การเขียนเป็นความสามารถของผู้เขียนที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งมีนักศึกษาได้ให้ความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนไว้ดังนี้

วรรณิ โสภประยูร (2539, หน้า 84) ได้กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ช่วยเสริมสร้างสติปัญญา
2. สร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
3. เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ต่าง ๆ
4. ทำให้รับรู้เรื่องราวในอดีตที่ผ่านมา
5. ทำให้เกิดการผ่อนคลายจากการเขียนระบายสิ่งต่าง ๆ
6. ช่วยให้การเรียนในวิชาต่าง ๆ เป็นไปได้ด้วยดี
7. การเขียนยังส่งผลให้การฟังและการอ่านดีขึ้นด้วย

ละมุน จันทรแบน (2553, หน้า 70) ได้กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. การเขียนเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญที่มนุษย์ใช้ถ่ายทอดความคิดความเข้าใจและประสบการณ์ต่าง ๆ
2. การเขียนทำให้สามารถเขียนบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

3. การเขียนยังเป็นการช่วยระบายอารมณ์ได้ดีอีกทางหนึ่ง เกี่ยวกับความรู้สึกประทับใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา
4. การเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม
5. การเรียนรู้ทุกอย่างต้องอาศัยการเขียน ดังนั้นการเขียนจึงเป็นเสมือนเครื่องมือในการพัฒนาสติปัญญาของบุคคล
6. เป็นการตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลที่ต้องการแสดงออกถึงเรื่องราวต่าง ๆ
7. การเขียนยังเป็นการแสดงออกถึงภูมิปัญญาของผู้เขียนอันเป็นการแสดงถึงความสามารถของผู้เขียน
8. การเขียนยังเป็นอาชีพอีกทางหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติ
9. การเขียนยังสามารถพัฒนาบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลให้เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าเขียนแสดงความรู้สึกต่าง ๆ
10. การเขียนยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จากการได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การเขียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน การเขียนนั้นเป็นเครื่องมือที่บุคคลใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ผ่านประสบการณ์นำมาเขียนเก็บเป็นบันทึกที่มีคุณค่าเป็นผลงานการเขียนออกมานำเสนอต่อผู้อ่าน

5. การวัดและประเมินผลทักษะการเขียน

ทักษะด้านการเขียน สามารถดำเนินการทดสอบได้หลายด้าน มีนักการศึกษากล่าวไว้ดังนี้

บ็อง อร สว่างวโรรส และเยาวภา พุกกะคุปต์ (2524, หน้า 50, อ้างถึงใน เพ็ญพิชชา ภูกิ่งแก้ว, 2557, หน้า 35-37) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเขียนไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. เนื้อหา คือ ความคิด ความรู้ ที่ผู้เขียนเสนอให้อ่าน
2. วัดดูประสงคในการเขียน ได้แก่ การเขียนงานทุกงานต้องมีวัตถุประสงค์ลำดับเรื่องราว ให้มีความต่อเนื่อง
3. ไวยากรณ์ ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยคให้ถูกต้อง
4. สลีการเขียน ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหา เพื่อเป็นเอกลักษณ์ของผู้เขียน

5. กลไกการเขียน ได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง การวัดผลทักษะการเขียนที่ดีและตรงนั้นคือ การใช้แบบทดสอบชนิดอัตนัยคือให้นักเรียนเขียนบรรยายคำตอบด้วยตนเอง

จันทิมา พรหมโชติกุล และสุนันท์ ศลโกสุม (2535, หน้า 236, อ้างถึงใน เพ็ญพิชชา ภูกิ่งแก้ว, 2557, หน้า 35-37) กล่าวว่า การประเมินการเขียนคือความสามารถที่ผู้เรียนเขียนคำตอบเอง โดยรวบรวมความรู้ ความคิด แล้วแสดงออกเป็นภาษาเขียนอย่างถูกต้อง เรียกว่าการเขียนเรียงความ มีคะแนนการเขียนเรียงความ ดังนี้ 1) ชื่อเรื่อง สอดคล้องเนื้อหา 2) เนื้อหาครอบคลุมชื่อเรื่อง 3) เนื้อหาถูกต้อง 4) เนื้อหามีความสัมพันธ์กันสื่อความหมายได้ชัดเจน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงรูปแบบการเขียนที่ดีด้วย ได้แก่ บทนำ ส่วนเนื้อหา บทสรุป รวมทั้งลายมือและความสะอาดเป็นระเบียบของงานเขียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 89-96) กำหนดแนวทางการทดสอบวัดทักษะการเขียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อสนองนโยบายการอ่านออกเขียนได้ โดยมีการทดสอบการเขียนดังนี้

1. การเขียนตามคำบอก คือ ความสามารถในการเขียนคำภาษาไทยของนักเรียนตามคำที่กำหนดให้ โดยครูอ่านคำที่กำหนดแล้วนักเรียนเขียนคำลงในสมุดรายบุคคล ครูบันทึกการเขียนคำเขียนถูกให้ 1 คะแนน เขียนผิดให้ 0 คะแนน
2. การเขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้ นักเรียนเขียนประโยคให้สอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้ การให้คะแนนจะดูความสมบูรณ์ของประโยคและความถูกต้องของคำ
3. การเขียนประโยคจากคำที่กำหนดให้ นักเรียนจะเขียนประโยคจากคำที่กำหนดให้ ให้มีความหมายและเขียนคำได้ถูกต้องชัดเจน

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกแบบวัดทักษะการเขียนตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการโดยทำการกำหนดคำ ที่ใช้ในแบบทดสอบให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนเพื่อนำมาจัดทำแบบทดสอบการอ่าน โดยมีการจัดทำเครื่องมือในการวัดทักษะการอ่านเป็นแบบทดสอบ ดังนี้ 1) แบบวัดการอ่านตามคำบอก โดยกำหนดคำแล้วอ่านคำให้นักเรียนฟัง นักเรียนเขียนคำตามครูอ่าน 2) การเขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้ 3) การเขียนประโยคจากคำที่กำหนดให้ ให้มีความหมาย

การคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) คือความสามารถทางการคิดที่มีความสำคัญ การคิดวิเคราะห์นั้นเป็นความสามารถทางสมองที่นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ศึกษาและให้ความหมายไว้ดังนี้

1. ความหมายของการคิดวิเคราะห์

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 251) ได้ให้ความหมายว่า “คิด” คือ ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมปรากฏเป็นรูปหรือประกอบเป็นรูป เป็นเรื่องขึ้นในใจ ใคร่ครวญ ไต่ตรองคาดคะเน มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ “วิเคราะห์” คือ การคิดใคร่ครวญแยกออกเป็นส่วน ๆ เพื่อศึกษาเรียนรู้ให้ถ่องแท้ คำว่า “คิดวิเคราะห์” จึงมีความหมาย ว่าเป็นการใคร่ครวญคิดตรึกตรองอย่างละเอียด แล้วแยกความคิดออกเป็นส่วน ๆ อย่างมีเหตุผล โดยการหาจุดเด่น และจุดด้อยของเรื่องนั้น ๆ แล้วเสนอแนะเรื่องที่เกิดอย่างเป็นธรรม การพัฒนาการคิดวิเคราะห์นั้นสามารถทำได้โดยการฝึกทักษะการคิดให้กับนักเรียนให้ได้มีการฝึกคิดวิเคราะห์ร่วมกันภายในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งฝึกให้นักเรียนเป็นคนที่ยอมรับเหตุผลความคิดของแต่ละคน โดยคำตอบที่ถูกต้องอาจมีได้มากกว่าหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 51-58) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า หมายถึง การระบุเรื่อง หรือปัญหา การจำแนกแยกแยะเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดกลุ่ม อย่างเป็นระบบ มีเหตุมีผล และมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของข้อมูล แล้วจัดทำการตรวจสอบข้อมูลเพื่อจัดหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจรวมถึงการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553, หน้า 54-55) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดและจำแนกแยกแยะข้อมูลองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ได้แก่เรื่องราวต่าง ๆ เหตุการณ์รวมถึงวัตถุดิบของต่าง ๆ เพื่อจัดออกเป็นส่วนย่อย แล้วค้นหาความจริง ความสำคัญ แก่นแท้ องค์ประกอบย่อยรวมถึงองค์ประกอบหลักหรือหลักการของเรื่องนั้น ๆ สามารถตีความหมายสิ่งที่เห็น อาจมีความหมายที่แฝงอยู่ภายในหรือปรากฏได้อย่างชัดเจนรวมทั้งการหาความสัมพันธ์และเชื่อมโยงของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไร การทำนายหรือคาดการณ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 68) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าหมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อเท็จจริงของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูล มีการจัดข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถตีความและทำความเข้าใจกับองค์ประกอบของสิ่งนั้นโดยมีหลักฐานในการนำมาอ้างอิงเพื่อนำไปสู่การสรุปข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ได้โดยใช้กระบวนการทางตรรกวิทยาในการสรุปตัดสินได้อย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล

เพ็ญศรี กิ่งแก้ว (2555, หน้า 25) ได้ให้ความหมายว่า การนำองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของเรื่องนั้น ๆ มาเชื่อมโยงกันและนำมารวมกันสร้างเป็นภาพรวมเพื่อตีความข้อมูลหลักและองค์ประกอบย่อย เป็นการค้นหาความสัมพันธ์และแนวทางการความสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อหาคำตอบที่แท้จริง

นิรมล เหลลลสิทธิ์ (2560, หน้า 73) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าหมายถึง ความคิดวิเคราะห์คือความสามารถของผู้เรียน ในการเปรียบเทียบข้อมูล วิเคราะห์หรือพิจารณาข้อมูล ว่า อะไรเป็นสิ่งสำคัญหรือจำเป็น มีความสมเหตุสมผล แล้วนำไปสู่การสืบค้นหาสาระสำคัญ ความสัมพันธ์ของเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ นำมายืนยันในการตัดสินใจ เรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมเหตุสมผล

สรุปการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการรู้จักคิดแยกแยะ เรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับหรือสืบค้นมาแล้วนำมาเปรียบเทียบข้อมูล มีการจัดข้อมูลอย่างเป็นระบบให้มีความสัมพันธ์กันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจว่าเรื่องราวที่ได้รับมานั้นเป็นเรื่องราวที่ถูกต้อง การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนเป็นผู้ที่รู้จักคิดวิเคราะห์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนสามารถเลือกรับข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

2. ลักษณะของการคิดวิเคราะห์

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

ทิตนา แชมมณี (2548, หน้า 25) ได้กล่าวว่า ลักษณะการคิดวิเคราะห์มีดังนี้

1. ความคิดมีความหลากหลายมากขึ้น
2. ความคิดมีรายละเอียดมากขึ้น
3. ความคิดมีความรอบคอบมากขึ้น
4. ความคิดมีความลึกซึ้งขึ้น มองกาลไกลมากขึ้น

5. ความคิดมีความกว้างขวางขึ้น

Bloom (1974 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 41-44) กล่าวถึงลักษณะการคิดวิเคราะห์มี 3 ลักษณะคือ

1. การวิเคราะห์เนื้อหาสาระ ได้แก่

- 1.1 ความสามารถในการตระหนักรู้ โดยไม่มีการสันนิษฐาน
- 1.2 ความสามารถในการจำแนกความจริงจากสมมติฐาน
- 1.3 ความสามารถในการจำแนกความจริงจากข้อมูลปฐมภูมิ
- 1.4 ทักษะในการบ่งชี้และในการพินิจวิเคราะห์ระหว่างกระบวนการ

พฤติกรรมของตัวละคร เพื่ออ้างอิงไปถึงบุคคลแต่ละกลุ่ม

1.5 ความสามารถที่บ่งชี้ข้อสรุปจากข้อมูล

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ต้องมีทักษะเชื่อมต่อกับความสัมพันธ์ระหว่าง

ข้อมูลหลัก กับส่วนอื่น ๆ ดังนี้

- 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับข้อความ
- 2.2 การระลึกในส่วนของเหตุผลในการตัดสินใจ
- 2.3 การระลึกซึ่งเป็นความจริงหรือสมมติฐานเป็นสำคัญ
- 2.4 การตรวจสอบความเที่ยงของสมมติฐาน
- 2.5 การจำแนกความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลกระทบจากส่วนอื่น ๆ
- 2.6 การจำแนกความสัมพันธ์ของข้อมูลในการโต้แย้งไปยังความเกี่ยว

ข้องของข้อมูลอื่น ๆ

- 2.7 การสืบหาความผิดปกติของข้อมูลตามหลักคณิตศาสตร์
- 2.8 การระลึกความสัมพันธ์ และรายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญ

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นการวิเคราะห์ระบบ หลักการ โครงสร้างที่

เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์แนวคิด จุดประสงค์ และมโนทัศน์ ได้แก่

- 3.1 การคิดวิเคราะห์รายละเอียดของงาน
- 3.2 ความสัมพันธ์ของข้อมูลและความหมายขององค์ประกอบ
- 3.3 การวิเคราะห์รูปแบบในการเขียน จุดประสงค์ ความเห็นของผู้เขียน
- 3.4 วิเคราะห์ส่วนที่เป็นโฆษณาชวนเชื่อ

ลักษณะการคิดวิเคราะห์ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการคิดว่า เพื่ออะไร โดยการอ้างอิงถึงทฤษฎีต่าง ๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง มีการกำหนดขอบเขตของสิ่งหรือเรื่องที่จะวิเคราะห์ มีการสรุปรายงานผลที่ได้ อย่างชัดเจน มีองค์ประกอบพื้นฐานหลายประการ ได้แก่

1. ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการคิด
2. มีการคิดในระดับพื้นฐาน 4 ประการ คือ การคิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียดลออ และคิดให้ชัดเจน
3. มีการคิดในระดับกลาง 4 ประการคือ คิดกว้าง คิดไกล คิดลึกซึ้ง และคิดอย่างมีเหตุผล
4. มีการคิดในระดับสูง คือ การคิดที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น มีขั้นตอนการคิดที่หลากหลาย เรียกว่า กระบวนการคิด ซึ่งสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

วันวิสา ออกอุ๋น (2556, หน้า 65) ได้แบ่งลักษณะการคิดวิเคราะห์ ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา เมื่ออ่านเรื่องแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อสรุปได้ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เป็นการเชื่อมโยงระหว่างเหตุผลกับข้อมูลหลักและข้อมูลย่อยและการวิเคราะห์หลักการเป็นการวิเคราะห์หลักการ รูปแบบ วัตถุประสงค์ทัศนคติและความคิดเห็นของผู้เขียนได้เมื่อได้อ่านหรือรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

นิรมล เหลลาลิทธิ (2560, หน้า 75) ได้กล่าวว่า ลักษณะการคิดนั้น จำเป็นอย่างมากที่ผู้คิดจะต้องมองหาจุดเด่น จุดด้อยของเรื่องที่คิด แล้วนำมาวิเคราะห์รายละเอียดอย่างรอบคอบ ถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างยุติธรรม มีความเหมาะสม

สรุป ลักษณะการคิดวิเคราะห์ คือ การคิดแยกแยะ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมา ออกเป็นส่วน ๆ คิดถึงจุดด้อย จุดเด่นของของเรื่อง วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ แล้วนำมาเชื่อมโยง ถึงเหตุผลและหลักการที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมาให้รับรู้ การคิดวิเคราะห์มีทั้งการคิดในระดับพื้นฐาน การคิดในระดับกลาง และระดับที่ซับซ้อนขึ้นไป ที่เรียกว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสอนการคิดในระดับต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และควรฝึกฝนการคิดตามลำดับการคิดอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เป็นผู้ที่รู้จักการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

3. จุดมุ่งหมายของการคิดวิเคราะห์

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

สุวัฒน์ วิวัฒน์นานนท์ (2552, หน้า 45–47) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์คือ การใช้ความรู้ ความคิด ตรรกะตรงอย่างละเอียด ใช้เหตุผล การคิดเป็นพื้นฐานของการทำให้เป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี เพราะต้องมีทั้งการคิด ไตร่ตรอง รอบคอบ สร้างสรรค์ จนถึงการคิดขั้นสูง คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดมี 3 ระดับ ได้แก่

1. ทักษะการคิดพื้นฐาน ได้แก่ การฟัง การจำ การอ่าน การรับรู้ นำไปสู่การเขียนเพื่อการแสดงออกในการสื่อความหมายได้ชัดเจน

2. ทักษะการคิดทั่วไป คือ การคิดที่จำเป็นสำหรับการใช้ในการดำรงชีวิต ได้แก่ การสังเกต สำรวจ การจัดลำดับ การใช้เหตุผล การจำแนกเปรียบเทียบ

3. ทักษะการคิดขั้นสูง คือ การคิดที่มีหลายขั้นตอน ซับซ้อน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การตั้งสมมติฐาน การทำนาย การพิสูจน์ ทักษะการคิดเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ และควรฝึกให้สม่ำเสมอ

วันวิสา ออกอุ๋น (2556, หน้า 63) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะในการคิดใคร่ครวญ มีความรอบคอบ รู้จัก จำแนก แยกแยะ ส่วนประกอบของเรื่องต่าง อันส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความคิดรวบยอด สามารถนำไปตัดสินใจ คิดแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สรุป จุดมุ่งหมายของการคิดวิเคราะห์ เป็นความสามารถที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเพื่อให้สามารถมีความคิดที่สามารถจำแนกข้อมูล และเปรียบเทียบ ประเมินค่า สามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมและสามารถคาดการณ์และกำหนดเป้าหมายได้

4. องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

วนิช สุรารัตน์ (2547, หน้า 125–128) การคิดวิเคราะห์ เป็นกระบวนการที่ใช้สติปัญญาในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน ความสามารถในการให้เหตุผลอย่างถูกต้องนั้นเป็นสิ่งสำคัญการคิดเป็นกระบวนการและมีขั้นตอน นำไปเชื่อมโยงสาระต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สรุปประเด็นสำคัญให้ชัดเจนเพื่อลดการผิดพลาดโดยใช้ความสามารถอย่างถูกต้อง อันประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการให้เหตุผล โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ชัดเจน

2. ความคิดเห็นของสิ่งที่นำมาอ้าง เพื่อให้มีความสมเหตุสมผลควรนำกรอบแนวคิดความจริงที่นำมาสนับสนุนให้เกิดความเที่ยงตรง

3. ความถูกต้องของสิ่งที่อ้างอิง เนื้อหาที่นำมาใช้อ้างอิงนั้นควรเป็นเรื่องที่มีความชัดเจน เชื่อถือได้

4. การสร้างความคิด ต้องใช้หลักเหตุผล โดยใช้ทฤษฎี กฎ หลักการ อันเป็นตัวประกอบสำคัญของการสร้างความคิด

5. ความสำคัญระหว่างเหตุผลกับสมมติฐาน โดยสมมติฐานนั้นต้องมาจากความจริงและตามหลักฐานที่ปรากฏ

6. การลงความเห็น การลงความเห็นควรให้ข้อเท็จจริง หลักฐาน ร่องรอยชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ว่าสอดคล้องกับสมมติฐานหรือไม่

7. การนำไปใช้ เมื่อได้ข้อสรุปแล้ว ควรนำไปใช้ให้ถูกต้องการใช้คำถามในการนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ให้ตรงกับหลักของการใช้คำถาม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 52) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. การตีความ เป็นการใช้เหตุผลในการวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ โดยขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ของผู้นั้น

2. ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์

3. ต้องเป็นผู้ที่รู้จักสังเกต ช่างถาม สงสัยในเรื่องราวต่าง ๆ รู้จักการคิดเชิงวิเคราะห์ โดยใช้หลัก 5 W คือ who what where when how

4. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เป็นการค้นหาคำตอบโดยการค้นหาจากสาเหตุ ผู้ที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบต่าง ๆ ขั้นตอนที่ทำให้เกิดสิ่งเหล่านั้นขึ้น แนวทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไรและส่งผลต่อกันอย่างไรบ้าง

นิรมล เหลลสิทธิ (2560, หน้า 83) การคิดวิเคราะห์ที่สมบูรณ์นั้น ต้องมีทั้งการใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลถูกต้องรู้จักการใช้คำถามแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ซึ่งคำตอบที่ถูกต้องและตรงกับความเป็นจริง ทั้งสองสิ่งนี้มีความสัมพันธ์กันในทุก ๆ ขั้นตอนทั้งการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ที่สมบูรณ์

สรุป องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ คือ การคิดโดยนำเอาวัตถุดิบประสมค์ในเรื่องที่นำมาพิจารณาเป็นหลัก โดยมีกรอบแนวคิดที่อ้างอิงสมมติฐานของความเป็นจริงข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ผ่านการคิดไตร่ตรอง คิดแยกแยะ คิดอย่างเป็นระบบอย่างมีวิจารณญาณ การฝึกฝนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่รู้จักคิดเป็นพื้นฐานเป็นประจำ ย่อมส่งผลให้เกิด

การคิดในขั้นที่สูงขึ้นไป การคิดที่ประสบผลสำเร็จทำให้สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ด้วยความราบรื่นและแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันเหตุการณ์ในยุคปัจจุบัน

5. ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2547, หน้า 39) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ช่วยให้เราสามารถรู้ข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ช่วยในการแก้ปัญหา รวมทั้งตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและยังทำให้ตัดสินใจอย่างละเอียดรอบคอบ ไม่หลงเชื่อสิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย มีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนก่อนจะเชื่อในสิ่งต่าง ๆ ผู้ที่มีความคิดวิเคราะห์จะเป็นคนที่ช่างสังเกต ละอคติในเรื่องต่าง ๆ ทำให้มีใจเป็นกลางในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างยุติธรรม สามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดจากข้อมูลที่ได้พบได้อย่างสมเหตุสมผล

ลักขณา สริวัฒน์ (2550, หน้า 74-79) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ช่วยส่งเสริมสติปัญญาทำให้ฉลาดรอบรู้ซึ่งหมายถึงความฉลาดในทางคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์รวมทั้งการคิดที่ชาญฉลาดในการลงมือปฏิบัติ การคิดทั้งสามนี้ช่วยทำให้เป็นผู้ที่มีความคิดสมเหตุสมผลไม่ใช้อคติในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ไม่ใช่ประสบการณ์ส่วนตัวในการตัดสินใจแต่ใช้การคาดคะเนบนพื้นฐานความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาเป็นส่วนประกอบ เนื่องจากว่าหากใช้ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลย่อมทำให้การตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ เอนเอียงคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง การคิดวิเคราะห์ยังรวมถึงการคิดจำแนกในเรื่องต่าง ๆ ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อช่วยให้เป็นนำหน้กในการตัดสินใจ การใช้ตรรกะความน่าจะเป็น ร่วมกับการคิดวิเคราะห์ช่วยให้เราเข้าใจแจ่มแจ้ง ประเมินและสรุปตัดสินใจ เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างถี่ถ้วน

นิตยา ลิทธิ (2553, หน้า 25) การคิดวิเคราะห์ช่วยให้บุคคลนั้นเป็นคนมีเหตุผล ไม่มีความคิดของตนเองในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ แต่จะใช้เหตุผลเรื่องราวในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งรู้จักสังเกตและคิดพิจารณา สามารถเก็บรวบรวมความคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

ลัดดาวรรณ ช้ายขวา (2556, หน้า 44) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์มีประโยชน์อย่างมากมาย เพราะช่วยให้บุคคลมีเหตุผล มีหลักการในการคิด มีเป้าหมายในการทำงาน มีการทำงานเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน ส่งผลให้สามารถเสริมสร้างการใช้ภาษา มีศักยภาพในการเรียนรู้ตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมการทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นิรมล เหลาสัทธี (2560, หน้า 86) กล่าวว่า ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์นั้น ช่วยให้ผู้ที่ฝึกฝนการคิดนี้หรือคิดประจำจะช่วยให้เป็นผู้ที่ฉลาดคิด มีสติปัญญาเฉียบแหลม แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งยังเป็นผู้ที่รู้จักคิดแยกแยะ ไม่ยึดประสบการณ์ของตนเองหรือความรู้เดิมที่ตัวเองมีอยู่เป็นหลักในการตัดสินใจเรื่องราวดังต่าง ๆ ผู้ที่คิดวิเคราะห์นั้นยังหมายความว่ามีความถึงรู้จักคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างสงสมเหตุผลด้วย

สรุป ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ สามารถทำให้ผู้ที่คิดเป็น แยกแยะข้อเท็จจริงออกจากสมมติฐานได้ คิดสร้างสรรค์ไม่ยึดติดกับเรื่องต่าง ๆ ใช้ความรู้เดิม ประสบการณ์เดิมที่ผ่านมาเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างยุติธรรม การส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีการคิดวิเคราะห์นั้นควรจะทำเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ โดยการเสนอสถานการณ์ที่เป็นแบบอย่างให้ได้ตัดสินใจแสดงความคิดเห็น แล้วช่วยกันสรุปหาข้อเท็จจริงอย่างยุติธรรมและเป็นกลางโดยไม่มีอคติส่วนบุคคล

6. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการที่พัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสติปัญญา รู้จักแก้ปัญหา รวมทั้งเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ ตัดสินใจในการรับข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ มีนักวิชาการได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์หลายท่านดังนี้

ทิตินา แชมมณีและคณะ (2545, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดทักษะทางปัญญา ประกอบด้วยทักษะ 4 ประการ ซึ่งเป็นสิ่งที่เชื่อต่อต่อส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ มีทักษะต่าง ๆ ดังนี้

1. การจำแนกแยกแยะ หมายถึง การแยกแยะคุณลักษณะทางกายภาพของวัตถุต่าง ๆ ว่ามีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
2. การสร้างความคิดรวบยอด หมายถึง การจัดกลุ่มวัตถุหรือสิ่งของต่าง ๆ โดยยึดหลักของคุณสมบัติของวัตถุเหล่านั้นว่ามีข้อใดเกี่ยวข้องกัน ทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมออกจากกันได้
3. การสร้างกฎ หมายถึง ความสามารถในการคิดรวบยอดต่าง ๆ แล้วนำมา รวมกลุ่มเพื่อให้สามารถตั้งกฎเกณฑ์ขึ้น แล้วนำมาสร้างอ้างอิง เพื่อตอบสนองต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
4. การสร้างกระบวนการหรือกฎขั้นสูง หมายถึง ความสามารถในการหลอมรวมกฎหลาย ๆ ข้อที่มีความสัมพันธ์กัน มาประมวลเข้าด้วยกันแล้วทำให้เกิดความรู้ที่

ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เพราะว่าการจัดการเรียนการสอนผู้เรียนสามารถฝึกฝนการตั้งคำถาม คำตอบ อันจะส่งผลให้ได้รับความรู้ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

อาร์ม โปธิพัฒน์ (2546, หน้า 130) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนฝึกคิดแยกแยะ ข่าวดสารการรับรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับมาอย่างเป็นระบบ ขั้นตอนที่สามารถนำข้อมูลที่ได้ที่คล้ายคลึงกันมาจัดเป็นหมวดหมู่ เข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีสติ ซึ่งสามารถที่จะฝึกฝนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่รู้จักการคิดวิเคราะห์ได้จากกิจกรรมการฝึกคิดต่าง ๆ ที่ครูสามารถจัดให้ตามทฤษฎีของ Bloom วีระ สุกสังข์ (2550, หน้า 26-28) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์สามารถฝึกคิดตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดต้นเรื่องที่จะวิเคราะห์ ได้แก่ กำหนดเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึง สิ่งของ เรื่องราวที่จะวิเคราะห์
2. เมื่อมีปัญหาให้กำหนดประเด็นสงสัยหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิเคราะห์หรือค้นหาสาเหตุความสำคัญหรือความจริง
3. แยกแยะส่วนประกอบของเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์โดยคำนึงถึงหลักการหรือกฎเกณฑ์ในการจำแนกสิ่งๆ ที่เหมือนหรือต่างกัน
4. นำคำถามมาใช้ในการแยกแยะสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยใช้คำถาม 5 คำถาม ได้แก่ ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
5. เมื่อได้คำตอบหรือประเด็นที่ต้องการแล้วนำมารวบรวมหาข้อสรุปที่สมเหตุสมผลและเป็นธรรม

นิรมล เหลลลลลลลล (2560, หน้า 88) ได้กล่าวว่า การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์นั้นสามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ กำหนดจุดมุ่งหมายในการคิดแล้วลงมือปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนที่วางไว้ ในการจัดกิจกรรมทุกครั้งให้มีการถามคำถามและฝึกฝนการหาคำตอบร่วมกัน คิดแยกแยะออกเป็นส่วน ๆ แล้วนำเรื่องที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมาเชื่อมโยงจัดลำดับการแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์และหลักการในการค้นหาคำตอบ

สรุป การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์นั้นต้องเริ่มต้นด้วยการฝึกคิดขั้นพื้นฐานอันเป็นส่วนย่อยของการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การคิดจำแนกแยกแยะ การสร้างความคิดรวบยอด การสร้างกฎและการสร้างกระบวนการหรือกฎขั้นสูง โดยการใช้ 5 คำถามเป็นกระบวนการในการทำกิจกรรม

การเรียน ได้แก่ ใคร อะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร การฝึกให้ผู้เรียนมีความคิดสงสัยและ
อยากรู้คำตอบ โดยการแยกแยะข้อมูลหรือเรื่องราวที่ได้รับรู้มาออกเป็นส่วน ๆ แยกแยะ
ออกตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่สัมพันธ์กันมาเชื่อมโยงและตัดสินใจอย่าง
ยุติธรรม

7. การวัดและประเมินผลการคิดวิเคราะห์

การวัดการคิดวิเคราะห์นั้น มีผู้รู้และนักวิชาการหลายท่านได้กำหนดการวัดไว้
ดังต่อไปนี้

สัวน สายยศ และอังคณา สายยศ (2548, หน้า 149-154) ได้กล่าวว่า การวัด
การวิเคราะห์คือ การแยกแยะส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาต่าง ๆ ว่า
ประกอบด้วยอะไร มีจุดมุ่งหมาย มีวัตถุประสงค์อย่างไร เพื่อแยกย่อยสิ่งที่เกี่ยวข้องกันโดย
การใช้ความสัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผล การวิเคราะห์นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความจำ
ความเข้าใจ และการนำไปใช้ การวัดความสามารถในการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท
ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis Elements) เป็นการวิเคราะห์ว่า อะไร
สำคัญ มีบทบาทหรือจำเป็นมากที่สุดอะไรเป็นเหตุ เป็นผล และเหตุผลใดถูกต้องครบถ้วน
มากที่สุด การใช้คำถามแบบใดที่ทำให้ผู้เรียนอยากเรียนมากที่สุด

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationships) เป็นการค้นหา
ความสัมพันธ์ส่วนย่อยของเรื่องนั้นถึงความสัมพันธ์ที่ว่าเกี่ยวข้องกันสอดคล้องกันหรือว่า
โต้แย้งกัน โดยการใช้คำถามที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง สัมพันธ์กับเหตุและผล เช่น
เพราะเหตุใดเราจึงเห็นรุ่งกินน้ำหลังฝนตก เป็นต้น

3. การวิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational Principles) เป็นการ
แยกแยะเพื่อหาข้อเท็จจริงว่าผู้แต่งหรือผู้เขียนเรื่องนั้นมีวิธีการหรือเทคนิคการเขียน
อย่างไรจึงสามารถทำให้ผู้อ่านมีมโนภาพและสามารถเข้าใจเรื่องที่ต้องการสื่อออกมาได้
ตรงกัน อาศัยหลักการหรือความสัมพันธ์ใดที่ทำให้เกิดคำถามในการวิเคราะห์ โดยคำถาม
จะมีคำถามทำว่า ยึดหลักการใด...มีหลักการใด เช่น เครื่องบินสามารถบินได้โดยอาศัย
หลักการใด

สมนึก ภัททิยธนี (2551, หน้า 144-146) ได้กล่าวว่า การวัดการวิเคราะห์นั้น
ผู้วัดใช้วิจารณ์ญาณเพื่อใช้ในการไตร่ตรอง แยกแยะพิจารณาเพื่อให้ทราบถึงรายละเอียด
ของเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ว่าอะไร หรือส่วนใดที่มีความสำคัญมากที่สุดและรองลงมา

และแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร โดยอาศัยหลักการในการแบ่งดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis Elements) คือ การจำแนกแยกแยะ หรือการใช้ความคิดพิจารณาว่า ในเรื่องนั้น ๆ ส่วนใด ตอนใดที่มีความสำคัญหลักและเชื่อมโยงสัมพันธ์กับส่วนย่อยอื่น ๆ อย่างไร หากจุดเด่น หรือจุดประสงค์ที่สำคัญของเรื่องนั้น ๆ

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ (Analysis of Relationships) คือ การค้นหาความเกี่ยวข้องของเรื่องราวต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

3. การวิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational Principles) คือ การพิจารณาถึงส่วนย่อยของเรื่องราวต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีวิธีการ หลักการใดที่สามารถทำให้สามารถคงสภาพอยู่ได้อย่างนั้น

นิรมล เหลาลิทธิ (2560, หน้า 89) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์นั้นเป็นความสามารถของผู้เรียนในการที่จะสามารถแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูล พิจารณาข้อมูล หรือวินิจฉัย ถึงความสำคัญของเรื่องที่ได้รับมาสามารถบอกถึงความสำคัญ ความจำเป็น และบอกได้ว่าอะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล และมีความสัมพันธ์กันอย่างไรเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ น่าเชื่อถือประกอบการตัดสินใจในการเชื่อเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับมาว่ามีข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด และใช้เป็นการตัดสินใจชี้ขาดว่าเรื่องราวที่มีความเหมาะสม สมเหตุสมผลในการตัดสินใจเพียงใด โดยการใช้หลักการในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และหลักการ ตามลักษณะการคิดของ Bloom

สรุป การวัดการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การวัดว่าผู้เรียนมีความสามารถในการแยกแยะ พิจารณา ข้อมูลที่ได้รับมาถึงส่วนย่อย ส่วนรวม ความสัมพันธ์ของเรื่องเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในการนำมาวินิจฉัยถึงความสำคัญของเรื่อง โดยใช้หลักในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และหลักการ ตามหลักการคิดของ Bloom ฝึกฝนการใช้คำถาม 5 คำถาม ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ในการวิเคราะห์แยกแยะเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลส่วนที่เป็นเหตุ เป็นผลกัน และมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร การคิดวิเคราะห์นั้นสามารถฝึกฝนให้เกิดกับผู้เรียนได้โดยผู้สอนจัดกรเรียนการสอนที่เน้นการคิดโดยหลักการของ Bloom ดังกล่าวข้างต้น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นมีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบระดับความสำคัญของสมรรถภาพทางสมองของผู้เรียนว่า เรียนรู้แล้วเข้าใจอะไรบ้าง และมีความสามารถในด้านใดมากน้อยเพียงใด ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement) เป็นสมรรถภาพสมองในด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อมจากครู มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังต่อไปนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 46) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมประสบการณ์ที่นักเรียนเคยประสบมา ซึ่งประกอบด้วยความสามารถทางสมอง ความรู้สึก ค่านิยม ขนบธรรมเนียม และจริยธรรมต่าง ๆ

สุตารัตน์ ไตรยวงศ์ (2555, หน้า 80-81) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของนักเรียนอันเกิดจากการได้รับการสั่งสอนสามารถประเมินได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการประเมินประสิทธิภาพแล้ว

ลัดดาวรรณ ช้ายชวา (2556, หน้า 38) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากความสามารถของบุคคลที่พัฒนาจนงอกงามขึ้นซึ่งเป็นผลที่เกิดจากการเรียน การสั่งสมประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถทางด้านสมอง ความรู้ ทักษะ ความรู้สึกและค่านิยมต่าง ๆ

Ross and Stanley (1967, อ้างถึงใน เขาวดี วิบุรณศิริ, 2540, หน้า 16) หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถทางวิชาการ เช่น แบบทดสอบวิชาต่าง ๆ เป็นต้น

สรุป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนอันเป็นผลมาจากการเรียน หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้รับการพัฒนา ทั้งความรู้ ความสามารถ ความรู้สึกรวมถึงค่านิยมต่าง ๆ ด้วย

2. ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังต่อไปนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 53) แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนกผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดี เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบจากแนวทางการแบ่งประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เป็น 2 ชนิด คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น และแบบทดสอบมาตรฐาน

สมนึก ภัททิยธนี (2546, หน้า 45) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้าง หมายถึงแบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน จะไม่นำไปใช้กับกลุ่มนักเรียนกลุ่มอื่นเป็นแบบทดสอบที่ใช้กันทั่วไปในโรงเรียน

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์เช่นเดียวกับแบบทดสอบที่ครูสร้างแต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพต่าง ๆ ของนักเรียนที่แตกต่างกลุ่มกัน เช่น เปรียบเทียบคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งกับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ทั่วประเทศ (แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติ) หรือกับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ทั่วจังหวัด (แบบทดสอบมาตรฐานระดับจังหวัด) เป็นต้น

สรุป แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นมี 2 ชนิด คือ แบบทดสอบ

ที่เป็นมาตรฐาน และแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นโดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ และครอบคลุมเนื้อหา มีความเหมาะสมในความยากง่ายของข้อสอบ เพื่อความตรงในการนำไปวัดความสามารถของนักเรียนให้ได้มากที่สุด

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมนึก ภัททิยธนี (2546, หน้า 55-84) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครูสร้างขึ้น เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ข้อสอบแบบความเรียงหรืออัตนัย เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน
2. ข้อสอบแบบกา ถูก-ผิด เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ละตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก - ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น
3. ข้อสอบแบบเติมคำ เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วย ประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ นั้น เพื่อให้มีข้อความที่สมบูรณ์และถูกต้อง
4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ ข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัด ได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบความเรียงหรืออัตนัย
5. ข้อสอบแบบจับคู่ เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดหนึ่งโดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่า แต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยี่น) จะจับคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้
6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ ลักษณะทั่วไป คำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม กับ ตัวเลือก ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเดียวจากตัวลวงอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ดี นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผิน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงนั้นมันำหนักถูกมากน้อยต่างกัน ดังนั้น การที่ครูผู้สอนจะเลือกออกข้อสอบประเภทใด

นั้นต้องพิจารณาข้อดี ข้อจำกัด ความเหมาะสม ของแบบทดสอบกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์ในการเรียนรู้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. หลักในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ

สมนึก ภัททิยชนี (2546, หน้า 64-77) ได้กล่าวถึง หลักในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบไว้ดังนี้

1. เขียนตอนนำให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ แล้วใส่เครื่องหมายปริศนาไม่ควรสร้างตอนนำให้เป็นแบบอ่านต่อความ เพราะทำให้คำถามไม่กระชับเกิดปัญหาสองแง่หรือข้อความไม่ต่อกัน หรือเกิดความไม่สับสนในการคิดหาคำตอบ
2. เน้นเรื่องจะถามให้ชัดเจนและตรงจุด ไม่คลุมเครือเพื่อที่ผู้อ่านจะไม่เข้าใจไขว้เขวสามารถมุ่งความคิดในการตอบคำถามไปถูกทิศทาง
3. ควรถามในเรื่องที่มีคุณค่าต่อการวัด หรือถามในสิ่งที่ติงาม มีประโยชน์ คำถามแบบเลือกตอบสามารถถามพฤติกรรมทางด้านสมองได้หลาย ๆ ด้านไม่ใช่ถามเฉพาะความจริงหรือความจำตามตำรา แต่ต้องถามให้คิดหรือนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ
4. หลีกเลี่ยงคำถามปฏิเสธ ถ้าจำเป็นจะต้องใช้ควรขีดเส้นใต้คำปฏิเสธ แต่คำปฏิเสธซ้อนไม่ควรใช้อย่างยิ่ง เพราะปกติผู้เรียนจะยุ่งยากต่อการแปลความหมายของคำถามและคำตอบที่ถามกลับหรือปฏิเสธซ้อน ผิดมากกว่าถูก
5. อย่าใช้คำฟุ่มเฟือย ควรถามปัญหาโดยตรง สิ่งใดไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ได้ใช้ในการคิด ไม่ต้องนำมาเขียนไว้ในคำถาม ช่วยให้คำถามรัดกุมและชัดเจนขึ้น
6. ตัวเลือกให้เป็นเอกพจน์ หมายถึง เขียนตัวเลือกทุกตัวให้เป็นลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมีทิศทางแบบเดียวกันหรือมีโครงสร้างสอดคล้องเป็นทำนองเดียวกัน
7. ควรเรียงลำดับตัวเลขในตัวเลือกต่าง ๆ ได้แก่ คำตอบที่เป็นตัวเลขนิยมเรียงจากน้อยไปมากเพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาคำตอบได้ถูก ไม่หลงและป้องกันการเดาตัวเลือกที่มีค่ามาก
8. ใช้ตัวเลือกปลายเปิดหรือปลายปิดให้เหมาะสม ตัวเลือกปลายเปิดได้แก่

ตัวเลือกสุดท้ายใช้คำว่า ไม่มีคำตอบที่ถูก ที่กล่าวมาผิดหมด ผิดหมดทุกข้อ หรือสรุป
แน่นอนไม่ได้ ตัวเลือกปลายปิด ได้แก่ ตัวเลือกสุดท้ายที่ใช้คำว่า ถูกหมดทุกข้อ

9. ข้อเดียวต้องมีคำตอบเดียว แต่บางครั้งผู้ออกข้อสอบคาดไม่ถึงว่าจะมี
ปัญหาหรืออาจจะเกิดจากการแต่งตั้งตัวลวงไม่รัดกุม จึงมองตัวลวงเหล่านั้นได้อีกแง่มุม
หนึ่งทำให้เกิดปัญหาสองแง่สองมุมได้

10. เขียนทั้งตัวถูกและตัวผิดให้ถูกหรือผิดตามหลักวิชา คือจะกำหนดตัวถูก
หรือผิดเพราะสอดคล้องกับความเชื่อกับสังคมหรือคำพังเพยทั่ว ๆ ไป ไม่ได้ ทั้งนี้ การเรียน
การสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทราบความจริงตามหลักวิชาเป็นสำคัญจะทำความเชื่อ ไชคกลาง
หรือขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่นมาอ้างอิงไม่ได้

11. เขียนตัวเลือกให้อิสระจากกัน อย่าให้ตัวเลือกตัวใดตัวหนึ่งเป็นส่วน
หนึ่งหรือส่วนประกอบของตัวเลือกอื่น ต้องให้แต่ละตัวเป็นอิสระจากกันอย่างแท้จริง

12. ควรมีตัวเลือกตั้งแต่ 4-5 ตัว ข้อสอบแบบเลือกตอบนี้ ถ้าเขียนตัวเลือก
แบบ 2 ตัว ก็เป็นข้อสอบแบบกาถูก-ผิด และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดได้ง่ายจึงควรมีตัวเลือก
มาก ๆ ที่นิยมใช้หากเป็นข้อสอบระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2 ควรมี 3 ตัวเลือก ระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 3-6 ควรใช้ 4 ตัวเลือก และตั้งแต่ระดับ มัธยมศึกษาขึ้นไปควรใช้ 5 ระดับ

13. อย่าแนะนำคำตอบ ซึ่งการแนะนำคำตอบมีหลายกรณี ดังนี้

13.1 คำถามข้อหลัง ๆ แนะนำคำตอบข้อแรก ๆ

13.2 คำถามเรื่องที่คุณเรียนคล่องปากอยู่แล้ว โดยเฉพาะคำถามประเภท
คำพังเพยสุภาษิต คติพจน์ หรือคำเตือนใจ

13.3 ใช้ข้อความของคำตอบถูกซ้ำกับคำถามหรือเกี่ยวข้องกันอย่างเห็น
ได้ชัดเพราะนักเรียนที่ไม่มีความรู้อาจจะเดาได้ถูก

13.2 ข้อความของตัวถูกบางส่วนเป็นส่วนหนึ่งของทุกตัวเลือก

13.5 เขียนตัวถูกหรือตัวลวง ถูกหรือผิดเด่นชัดเกินไป

13.6 คำตอบไม่กระจาย

สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง มวลประสบการณ์ ความสามารถของ
ผู้เรียนอันเป็นผลมาจากการเรียน หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้รับการพัฒนาทั้ง
ความรู้ ความสามารถ ความรู้สึกรวมถึงค่านิยมต่าง ๆ ด้วยจากหลักการในการสร้างแบบ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนจำเป็นต้องยึดหลักเกณฑ์ทั้ง 13 ข้อตามหลักการของ สมณี กัทธิยธนี (2546,

หน้า 64-77) เพื่อให้ได้ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มีคุณภาพและต้องคำนึงถึงลักษณะของข้อสอบที่ดีได้แก่ ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ความเป็นปรนัยของแบบทดสอบ อำนาจจำแนก และความยากของแบบวัด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความจำ, ความเข้าใจ, การวิเคราะห์, การนำไปใช้, การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เพื่อให้ข้อสอบครอบคลุมวัตถุประสงค์และเนื้อหาการเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

บุปผา ทศนนิษฐากุล (2552, หน้า 70-95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำในแม่ ก กา ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนคำในมาตราแม่ ก กา มีประสิทธิภาพ 82.30/80.57 ซึ่งสูงกว่าที่ตั้งไว้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.57 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ละมุน จันทรแป้น (2553, หน้า 141-142) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนแจกกลูกสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านแบบแจกกลูกสะกดคำ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.04 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมพงษ์ ศรีพยาด (2553, หน้า 62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้

เพ็ญศรี กิ่งแก้ว (2555, หน้า 98-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านการเขียน และการคิดวิเคราะห์ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน “ชุดนิทานหรรษาพาเพลิน” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง สระลดรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน “ชุดนิทานหรรษาพาเพลิน” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.06/83.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นารี ศรีปัญญา (2556, หน้า 100-102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 87.65/85.29: ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านและการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทิชญาภา อินธิแสง (2557, หน้า 101-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ทักษะการคิดวิเคราะห์และความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลวิจัย พบว่า 1) ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นหลังเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพ็ญพิชชา ภูกิ่งแก้ว (2557, หน้า 68-71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านการเขียนภาษาไทย และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่า ความก้าวหน้าของการอ่านและการเขียนของนักเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความก้าวหน้า ระหว่างหลังเรียนกับก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 26.95 และความสามารถของนักเรียนในการอ่านการเขียนภาษาไทย โดยการเรียนเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิรมล เหลลสิทธิ์ (2560, หน้า 148-150) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ ร่วมกับการสอนอ่านแบบ PANORAMA เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Algozzine and others (2011, pp. 256–270 อ้างถึงใน จินตนา ช่วยพันธ์, 2552, หน้า 56–59) การประสบความสำเร็จในการอ่านคล่องเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา งานวิจัยได้ศึกษาประสิทธิภาพการใช้แบบฝึกเสริมทักษะสำหรับผู้อ่าน ในการจัดกิจกรรมเพื่อนใช้ประเมินทักษะการอ่านสามารถทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเพิ่มขึ้น แล้วเด็กยังมีความสัมพันธ์กันทางมนุษยสัมพันธ์กันอย่างดีด้วย

Lowray (1978, pp. 817–A อ้างถึงใน สมพงษ์ ศรีพยาด, 2553, หน้า 61–62) ได้ศึกษาผลในการใช้แบบฝึกหัดทักษะการอ่านกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 87 คน ผลการศึกษาดังนี้ แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือช่วยนักเรียน นักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบฝึกหัดมีผลคะแนนการสอบมากกว่าก่อนทำแบบฝึกหัดทักษะ และนักเรียนมีความสามารถในการทำแบบทดสอบหลังเรียนแบบฝึกหัดทักษะได้ถูกต้องเฉลี่ยถึงร้อยละ 98.8 แสดงว่าการนำแบบฝึกหัดทักษะมาใช้กับนักเรียนเป็นการช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนเพิ่มขึ้น

Mitchek (1980, pp. 1392–A อ้างถึงใน สมพงษ์ ศรีพยาด, 2553, หน้า 61–62) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำ 3 แบบ คือ 1) ใช้พจนานุกรม 2) ใช้การเขียนเรื่อง 3) ใช้ทั้ง 1+2 และมีกลุ่มควบคุมอีกกลุ่ม ผลของการเขียนสะกดคำของทั้งสามกลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่มากกว่ากลุ่มควบคุม

Bouchard (2002, อ้างถึงใน ละมุน จันทร์แบน, 2553, หน้า 113) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการสะกดคำของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การสะกดคำของนักเรียนแสดงถึงความถูกต้องในการอ่านและความผิดพลาดของคำ พบว่าการอ่านของนักเรียนดีกว่าการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญ แต่ความรู้เรื่องคำก็ยังไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจในการสอน เพราะมีปัจจัยเรื่องภาษาของนักเรียนที่ใช้ต่างกัน รวมทั้งการรู้เรื่องคำของนักเรียน จึงไม่สามารถแยกออกระหว่างการสอนเป็นคำและการสอนสะกดคำ

Farkas (2002, อ้างถึงใน สิริพร สิตะระโส, 2553, หน้า 51) ศึกษาผลของวิธีการสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอน ที่มีต่อการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ และการเอาใจใส่ในการเรียนและความสามารถในการแปลความหมายของนักเรียนชั้นปีที่ 7 ผลการศึกษพบว่า ในด้านผลสัมฤทธิ์ชุดการเรียนที่หลากหลายทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแปลความหมายดีขึ้น

Slattery (1970, p. 380 อ้างถึงในเพ็ญศรี กิ่งแก้ว, 2555, หน้า 45-49) ได้ทำการทดสอบสอนสะกดคำให้แก่ นักเรียนในระดับ 9 จำนวน 320 คน โดยใช้การสอนด้วยการฝึกสะกดคำ ปรากฏว่า ผลการอ่านของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น

Sams (2004, pp. 48-56 อ้างถึงใน เพ็ญศรี กิ่งแก้ว, 2555, หน้า 73) ศึกษาวิธีการสอนไวยากรณ์เพื่อฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์และการเขียนอธิบาย โดยวิธีการสอน นักเรียนวิเคราะห์ประโยคถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของประโยค ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมาความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น

Rapp (1991, อ้างถึงใน นารี ศรีปัญญา, 2556, หน้า 59-72) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลกระทบของการใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อตัวแปรด้านนักเรียน ผลกระทบของรูปแบบการสอน Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจคำศัพท์และการสะกดคำ และผลกระทบที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน โดยใช้ กลุ่มตัวอย่างจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และผู้ที่มีทักษะการเขียนต่ำ จากโรงเรียน 2 แห่ง ในปีการศึกษา 1989-1990 และครู 2 คน คือ ครูที่ดูแลชั้นเรียนปกติ 1 คน ผู้ที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนแบบ CIRC เป็นเวลา 2 วัน เกี่ยวกับการสอน ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีผลให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในผลคะแนนจากแบบทดสอบด้านการอ่าน และการสะกดคำ แต่มีความสามารถในระดับความเชื่อมั่นของนักเรียนในกลุ่มทดลองได้จริง

Nath (1996, อ้างถึงใน เนตรวรา ศรีสิน, 2556, หน้า 98-102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้รูปแบบการสอนโดยเพื่อนสอนเพื่อนสำหรับกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือให้นักเรียนเป็นผู้ช่วยสอนเพื่อนคนอื่น ๆ เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ ประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 6 ห้อง แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีทักษะด้านการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง หรือต่ำ ยังต้องใช้เวลาเพื่อฝึกทักษะมากกว่านักเรียนที่มีทักษะการอ่านสูง

Lawrence and Hayden (1972, pp. 62-72) อ้างถึงใน นราธิป เอกสินธุ์, 2557, หน้า 132) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การนำแบบฝึกทักษะมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 87 คน พบว่า หลังจากที่นักเรียนได้ใช้แบบฝึกทักษะในการจัดการเรียนการสอนแล้ว นักเรียนมีคะแนนเพิ่มมากขึ้นจากก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 98

Lawrey (2001, p. 817 อ้างถึงใน รังรอง วรกิจต์เพชร, 2557, หน้า 122) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1 ถึง 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังสอบเพิ่มมากขึ้นก่อนทำแบบฝึกทักษะคิดเป็นร้อยละ 79 แสดงว่าแบบฝึกทักษะที่นำมาใช้สามารถช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น แบบฝึกทักษะเปรียบเสมือนผู้ช่วยของผู้สอนแบบฝึกทักษะที่ดีนั้นต้องมีเนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ มีกิจกรรมที่น่าสนใจ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถย้อนกลับมาทบทวนด้วยตนเองเพื่อช่วยฝึกฝนความชำนาญ ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยชั้นมีเนื้อหาเรื่องมาตราตัวสะกดทั้ง 9 มาตรา เนื้อหาความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยขึ้นมาจำนวนทั้งหมด 9 เล่ม เพื่อใช้ร่วมกับการจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกใช้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เนื่องจากเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการอ่าน การเขียน มีการเรียนแบบกลุ่มขนาดเล็กประมาณ 4-6 คน มีการคละความสามารของนักเรียนมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ทุกคนในกลุ่มจะมีบทบาทในการเรียน มีการช่วยเหลือกันของนักเรียนภายในกลุ่ม ผู้เรียนที่เรียนเก่งช่วยเหลือผู้เรียนที่เรียนอ่อน มีการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนจากผลงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการจัดการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC เนื่องจากมีจุดประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนให้อ่านออกเขียนได้ โดยผู้วิจัยได้ใช้ร่วมกับการเรียนรูปแบบการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นหลักการอ่านการเขียนสำหรับผู้เรียนที่เริ่มเรียนเพราะเมื่อผู้เรียนมีความชำนาญในการอ่านแล้วย่อมส่งผลไปสู่การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องได้ สามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นมีผลการวิจัยที่เชื่อถือได้ว่าการจัดกิจกรรมด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC และการอ่านการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ นั้นสามารถส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาทักษะดังกล่าวให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้